

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

*Forty eighth day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Sunday, the 28th July, 1963

THE HOUSE MET AT HALF PAST EIGHT OF THE CLOCK.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

ANNOUNCEMENT.

re : Release of Sri P. Sundarayya, M.L.A.

*Mr. Speaker:—*I am glad that Mr. P. Sundarayya and others have been released and they are to-day in our midst.

SUGAR STOCKS IN THE GODOWNS OF NIZAM SUGAR FACTORY.

1048—

*4850 (A) Q.—*Sri Tenneti Viswanatham (Madugula):—*Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) what is the extent of stocks in the godowns of Nizam Sugar Factory and whether there is sugar in the godowns remaining after meeting the allotments made; and

(b) What are the reasons for the accumulation of stocks in the godowns ?

The Chief Minister (Sri N. Sanjiva Reddy):—(a) There is a stock of 2,93,832 bags of sugar in the godowns of the Nizam Sugar Factory Ltd., at Bodhan, Hyderabad and Secunderabad as on 27th June, 1963. The stock of sugar represents the balance of production after meeting the allotments made by the Government of India.

(b) The present accumulation of stocks is due to restrictions imposed on sale and distribution of sugar by the Government of India and the seasonal nature of the Industry.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— ముగర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో చాలా డిఫిసర్టీటీ వస్తున్న పిషయం ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా బాగా తెలుసు. ఈ release మేమే చేసుకుంటామని మన State Government Centre కు represent చేసిందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— అన్ని రాష్ట్రాలలో ప్రొడ్యూస్ అయిన ముగర్ అంతా ఆల్ ఇండియా పూల్ కి వెడుతుంది. మనం ప్రొడ్యూస్ చేసినదయినా మనమే డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసుకొనడానికి వీలులేదు. అయితే ఎక్కువ కోట కావాలని అడిగాము. ఈ నెల కొద్దిగా ఎక్కువ ఎలాట్ మెంట్ యిచ్చినట్లుగా వున్నారు.

శ్రీ పి. రాజగోపాల్ నాయుడు (తవనంపల్లె):— ఎందువలన యిం stock accumulate అయిందో మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఈ ప్రొడక్షన్ సాధారణంగా నవంబరులో మొదలుపెట్టి ఏప్రిల్ లో ముగిస్తారు. అప్పటి నుండి వుంటూనే వుంటుంది అది కంటిన్యూయస్ ప్రాసెస్. కొంత ఖర్చు అవుతూ వుంటుంది, తిరిగి ప్రొడ్యూస్ అయినది వస్తూ వుంటుంది. ఏప్రిల్ నుండి నవంబరు లోపల ప్రొడక్షన్ వుండదు కాబట్టి యిది ఎక్స్ట్రాములేట్ అయి వుంటుందనే అనుకోవాలి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరెడ్డి (కమలాపూర్):— ఆల్ ఇండియా పూల్ యీ ప్రొడక్షన్ అంతా వెడుతుందని మంత్రిగారు అన్నారు. నిన్న యస్. కె. పాటిల్ గారు దీనికి సంబంధించి ఒక స్టేట్ మెంట్ యిచ్చారు. దానివల ఆల్ ఇండియా పూల్ కు ఏమైనా ఎఫెక్టు కలుగుతుందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— అటువంటి యిబ్బంది ఏమీ వుండదనుకుంటాననిన్న వారు ఏమీ స్టేట్ మెంట్ యిచ్చారో నాకు క్లియర్ గా తెలియదు కాబట్టి చెప్పలేను.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):— ఈ ముగర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో ఒక ప్రధానమైన యిబ్బంది వున్నది. బోధన్ లో, తణుకులోను ముగర్ ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. బోధన్ లో ప్రొడ్యూస్ అయినది తణుకు, ఆ చుట్టుప్రక్క ప్రాంతాలకు, తణుకులో ప్రొడ్యూస్ అయినది యిటువైపు ప్రాంతాలకు తీసు వస్తున్నారు. దీనివలన ధర కొంత పెరుగుతున్నది. ఈ అనామలి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా, వస్తే అందుకు తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఆ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినది. ఎందు యీ విధముగా తీసుకువెడుతున్నారని ప్రభుత్వము నుండి వాకాము. వీటిపై ధరలు సమానంగానే వున్నాయని వారుచెప్పారు కాని, ఆయా ఫ్యాక్టరీలుగల ప్రాంతాలలో యివ్వకుండా ఎంతోదూరం తీసుకు వెళ్లడం మంచి కాదని తెలువడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు) :—ఈ విధముగా పంపిస్తూ వుండడం వలన ట్రాన్స్‌పోర్టు చార్జీస్ క్రింద అదనంగా కొంత వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—కొన్ని చోట్ల, ఫ్యాక్టరీ ప్రక్కనేవున్న గ్రామాలకు, జిల్లాలు ఆ విధమైన advantage రాకుండా వుండడానికే transport కుగాను కొన్ని నయా పైసలు చేరుస్తున్నారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) :—Extra విధిస్తున్న దానిని కూర్చి ప్రభుత్వం వ్రాసినదని మంత్రిగారు చెప్పారు. మన రాష్ట్రములోని ఫ్యాక్టరీలకు సంబంధించి స్టాక్కు ఎక్కువగా నేవున్నాయి, సెంట్రల్ పూల్ నుండి మనకు రావలసిన ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజ్ విషయంలో మాత్రం చాలా తక్కువ వస్తున్నదనివారు అంటున్నారు. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం గుర్తించి దీనిలో కలుగజేసుకొని యిక మీదటనైనా ఎక్కువ వాటావచ్చేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఆల్ ఇండియా థేసిస్ పై యిది ఫిక్స్ చేస్తారనుకుంటాను. ఏదైతేనుండి ఎంతెంత ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తున్నారనే వివరాలు మాత్రం ప్రస్తుతం నా వద్దలేవు.

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ (మంగళగిరి) :—గోడౌన్స్‌లో వున్న స్టాక్కునుబట్టి పొడక్స్ న్నులో ఎంత పర్సెంట్ మిగిలినదో చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఆరులక్షల ఎస్‌మిర్ వేల బస్తాలు ఏవరేజీనవస్తూంది. అందులో రెండు లక్షల తొందలై మూడు వేల బస్తాలు మిగిలినదని చెప్పాను. దీనినిబట్టి పర్సెంట్‌జీ వారితో గ్రహించవచ్చు.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ-సౌత్) :—ఇతర రాష్ట్రాలలో బాటు మనంకూడా త్యాగాలు చేయవలయునని మన మామూలు కోటా నుండి ప్రభుత్వం ఎంత తీసుకుంటున్నదో చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—దేశంలో ప్రొడ్యూస్ అయిన ఘగర్ అంతా కలిపి, ప్రతి రాష్ట్రానికి యింత అని ఎలాట్ చేస్తారు. ప్రివియస్ యియర్స్‌లో ఆయా రాష్ట్రాలు ఎంతెంత ఖర్చుపెట్టాయో థేసిస్‌గా తీసుకొని యీ ఎలాంట్ మెంట్స్ చేస్తూ వుంటారు. మనం ఎంత ప్రొడ్యూస్ చేసినప్పటికీ, మన అలాట్ మెంట్ గత సంవత్సరాలలో మనం చేసినఖర్చుపై ఆధారపడి వుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :—Foreign Exports జరుగుతాయని చెప్పారు. ఇతర దేశాలలోని ధరలలోను, మన దేశంలోని ధరలలోను తేడాలుంటాయి. దీనినిబట్టి యిందులో నష్టం వస్తున్నదో తాళం వస్తున్నదో మంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఆ డిటెయిల్స్ నా వద్దలేవు. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు డిల్ చేస్తున్న నబ్బక్కు Foreign exports నష్టమేనని నావుద్దేశం. అక్కడ ధరలు తక్కువగా వున్నాయి. ఆ నష్టం ప్రభుత్వమే భరిస్తున్నదనుకుంటాను. ఏమైనా అది నాకు బాగా తెలియదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు):—సమానంగా పంపకం చేసేనిమిత్తం ప్రభుత్వం రేషన్ పద్ధతిని అమలుజరపడానికి ఆలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—రేషన్ పద్ధతి గురించి యిప్పుడేమీ అనుకోలేదు. అయినా పరిస్థితి కొంతవరకు ease అయినదని కలెక్టర్లు చెబుతున్నారు. అటు వంటి పరిస్థితులవస్తే All India level లో వారివైపునుండి జరగాలి తప్ప చున stateలో మాత్రమే చేయడం జాగుండదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ):—ఏ బేసిన్ పై ఆయా జిల్లాలకు యీ అలాట్ మెంట్స్ యిస్తున్నారు; ఇందులో చాలా పెద్ద ఎత్తున బ్లాకుమార్కెట్ జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటున్నదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—అంతకుముందు సంవత్సరాలలో వాడకాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఆయారాస్త్రాలకు యీ అలాట్ మెంట్స్ జరుగుతాయి. అదే పద్ధతిని జిల్లాలకు కూడా జరుగుతాయి. బ్లాకుమార్కెట్టును అరికట్టడానికి చెక్స్, సర్ ప్రైజింగ్ చెక్స్ వంటి పద్ధతులను అవలంబించడం జరుగుతున్నది. కాసన సభ్యులు అంతా సహకరిస్తే కొంతవరకు దీనిని కంట్రోలు చేయవచ్చును. కంప్లీట్ గా యిరాడికేట్ చేస్తామనడం అబద్ధంగాని కొంత వరకైనా కంట్రోలు చేయడానికి వీలువుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—50% స్టాకువరకు మిగిలివుంటున్నది. ఈ స్టాకును త్వరగా రిలీజ్ చేసుకొనడానికిగాను సెంటర్ కు తెలియజేస్తూ మన ప్రభుత్వము వైపునుండి ప్రయత్నమేమైనా చేశారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—ఇప్పుడున్న shortage ను బట్టిచూస్తే అంత ఎక్కువగా stocks వుండవనుకుంటాను. వారు అలాట్ చేయడంలో కొద్దిగా ఆలస్యం అయితే కావచ్చును. ఆ Stocks మాత్రం అలాగే వుండిపోతాయనుకోను. కేంద్రం తప్పకుండా అలాట్ చేస్తుంది.

శ్రీ కె. రాఘవులు (జనగాం):—మొన్న 21 వ తేదీన జనగామలో బ్లాక్ మార్కెట్ లో 50 కిలోల పంచదార దొరికింది. ప్రభుత్వానికి ఆ సమాచారం వచ్చిందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—నాకు తెలియలేదు, పట్టుకొనివుంటే చాలా మంచిది, అభినందిస్తున్నాను.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:—ఈ సంవత్సరం యిచ్చినకోటా గత సంవత్సరపు కన్ సన్ ధనుమీద అధారపడివున్నప్పుడు మన స్టేటులో కంట్రోలు ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:—షార్ట్ టెజీ వచ్చిందంటేనే—తీసుకొని దాచిపెట్టుకోకండి, ఎక్స్ ప్లాస్ కొనుక్కోవడం మున్నగునవి చేస్తారు. పానిక్ ఎక్కువై వుండడంవల్ల టాస్ట్ టైమ్ తగ్గు చేసినదానికంటే ఎక్కువ కావలసివుంటుంది. అయినా యీ ఎక్కువ అలాట్ మెంటుకూడ ఉండియూ గవర్నమెంటు యీ సెల

నుంచి యిచ్చినట్లువున్నారు. కంట్రోలు అనేటప్పటికి ప్లాక్ మార్కెట్ వగైరాలు వస్తాయి.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—ఇంతకుముందు ప్రశ్న వేసినప్పుడు రేషనింగు అమలు చేయడం ప్రభుత్వ వుద్దేశంకాదని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇన్ ఫార్మల్ గా రేషను అమలు చేయాలని జిల్లాలలోవుండే అధికారులకు ప్రభుత్వంవారు ఇన్ స్ట్రక్షనులు అందజేశారా? అయితే ఆ పద్ధతులు ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఇప్పుడు కంప్లీట్ డీలయిల్స్ యివ్వలేను. ఇన్ ఫార్మల్ గా చెప్పడమేమంటే—ఎవరూ ఎక్కువ స్టాక్ కొని దగ్గర పెట్టుకోకుండా నార్మల్ గా ఫామిలీకి కావలసినంత యివ్వాలని. అంతేగాని కార్డులు యిచ్చి చేయాలనిలేదు. డీలయిల్స్ కావాలంటే వేరే ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ పి. వెంకటరెడ్డి (ఉదయగిరి) :—చక్కెర పంపకం విషయంలో రిలయిల్ డీలర్సుకు బాధగా వుంటున్నది. హోల్ సేల్ గా అమ్మేచోట వున్న రేటుకే వంద మైళ్లదూరంలోవున్న ఇంటిరియర్ ప్లెసెస్ లోకూడ యివ్వవలసి వస్తోంది. ట్రాన్స్ పోర్టు చార్జెస్ ఏమీ యివ్వనందువల్ల ఖర్చులు ఎక్కువ అవుతాయని ఒకటి రెండు బస్తాలకంటే ఎక్కువ వేసుకోవడం లేదు. ఇందువల్ల బాకు మార్కెటు చేసే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. డీలర్స్ డిఫెన్సు ఫండు కట్టడంకూడ వున్నది. వారి అదాయం చూచుకోవడంలో యీ భారం ప్రజలమీద పడుతోంది. ట్రాన్స్ పోర్టు చార్జెస్ - యిస్తే కొంతవరకు బాకు మార్కెటు తగ్గడానికి అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి, యిప్పించడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ట్రాన్స్ పోర్టు చార్జీలు యిస్తూనేవున్నారనుకుంటాను. వారు కాదంటే మళ్లా విచారించవలసివుంటుంది. డిస్ట్రీబ్యునుబట్టి నాలుగుపైసలో, రెండు పైసలో యిస్తూనేవున్నారని విన్నాను, అయినా, విచారిస్తాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—క్రిందటి సంవత్సరం సర్ ప్లస్ గా వుండన్నాడు కదా, యీ సంవత్సరం వార్షికో అనే థీరీ ఎట్లావచ్చిందో రిసెర్చి చేశారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఆల్ ఇండియా మీద రిసెర్చి జరగాలి. ఒక స్టేటుకు సరిప్లస్ గాని, డెఫిసిట్ గాని రాదు. ఎక్స్ పోర్టువల్ల వచ్చిందిని ఆ మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు యిస్తే పత్రికలలో చూచాము. ఎక్స్ పోర్టు చేయడంవల్ల ఎన్నోకోట్ల ఫారిన్ ఎక్స్ ఛేంజి సంపాదించాము. అసలు షార్ట్ జీ రాలేదు. దానికి తప్ప మరేమీలేదు, స్టాక్ కావలసినంతవుండన్నాడు. ఫర్లరుగా వారే రిసెర్చి తీసుకోవాలి.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి (మైదారం) :—మార్చి, ఏప్రిల్, మే నెలల్లో లిగ్నాలు వుంటాయి కాబట్టి ఆ నెలల్లో పంచదార సప్లయ ఎక్కువచేసినట్లయితే యీ పానిక్ వచ్చేదికాదు. మన ప్రభుత్వం కేంద్రానికి యీ లిగ్నాలకాలం సప్లయ ఎక్కువ చేయాలని చెప్పగలదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఈ సంవత్సరమే కాదు, క్రిందటి సంవత్సరం కూడా కొన్ని లగాలు అయినాయనుకుంటాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—ఇంతకుముందు ఫ్యాక్టరీల ప్రొడక్షనులో పదిశాతం కట్ వుండేది. ఈ పార్వేటి దృష్ట్యా అది తీసేశారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—నాకు తెలియదు, క రెక్టు ఇన్ ఫర్ మేషను యివ్వడు యివ్వలేను, విచారిస్తాము.

STEEL PLANT IN VISAKHAPATNAM.

2049—

*4369 Q.—*Sri B. Sreerama Murthy (Vizayanagaram)* :—Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether preliminary survey in respect of the Steel Plant to be located in Visakhapatnam during the 4th Plan has been completed;

(b) whether further investigations are progressing; and

(c) what is the quantity of water required for the proposed Steel Plant?

Sri N. Sanjiva Reddy :—(a) and (b) The Survey is still reported to be in progress.

(c) 150 to 200 cusecs of water per day is estimated to be required for a 4 Million Ton Steel Plant.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—ఈ ప్లాంటు విశాఖపట్టణంలో నెలకొల్పే ప్రతి పాదన భాయపడినట్లే భావించవచ్చా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ప్రైమరీ సర్వే కోసం దస్తూర్ అండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్, కలకత్తా వారిని నియమించారు. వారు సర్వేచేస్తున్నారు. వారికి కావలసిన సహకారం యివ్వడానికి మనం కూడ మన తరపున అడిషనల్ కలెక్టరును రిప్రెజెంటేటివ్ గా పెట్టాము. అక్కడనుంచి సెక్రటరీగారురావడం, మన ఛీఫ్ సెక్రటరీగారు వారిని కలుసుకోవడం, చర్చించడం, సీటికోసం తనిఖీ చేయడం, ఒక ప్లాను తయారుచేయవలసిందిగా వెంటకట కృష్ణయ్యగారికి ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో అప్పర్ సీలేరు, లోయరు సీలేరుకూడ తయారవుతోంది కాబట్టి విశాఖపట్టణంలో స్టీలు ప్రొడక్షనుకు వచ్చేటప్పటికి యివ్వగలమని అస్యూరెన్సు యివ్వడం ఇటువంటి ప్రయత్నాలలోవుంది. ఇంకా పూర్తికాలేదు.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (సుల్తానాబాద్) :—ఈ ఫ్యాక్టరీ ప్రయివేటు సంస్థ ద్వారా స్థాపించబడుతున్నదా లేక ప్రభుత్వ షేర్లుకూడ వుంటాయా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :—ఇది ఇండియా గవర్నమెంటువారి స్టీల్ మినిస్ట్రీ వారు చూస్తున్నారు. నేను సుబ్రహ్మణ్యంగారికి వ్రాస్తున్నాను. అది పబ్లిక్ సెక్టరులోనే స్థాపించబడుతుంది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):— విశాఖపట్టణంలో యీ స్టీల్ ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పడంలో యిక అనుమానాలేవీ లేవని భావించవచ్చా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— అంత సులభంగా ఎట్లా భావిస్తాము? ఇంకా ఆలోచనలో, ప్రయత్నాలలోవుంది. నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి యిస్తామన్నాము, కొన్ని చదరపుమైళ్ళ భూమికావాలంటే అదికూడ యిస్తామన్నాము. టెక్నిషియన్స్ ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నారు అది రావాలనే మనప్రయత్నం, వస్తుందనే మన ఆశ.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య (పాయకారావు పేట):— ఈ విషయంలో ముఖ్య మంత్రిగారు హామీ యివ్వడంలేదు. ఇందుకు ప్రక్కనున్న రాష్ట్రాలుగాని, కొంత మంది వ్యక్తులుగాని కొన్ని అభ్యంతరాలు తెలియజేస్తున్నట్లు భాగట్టావుంది. అది ఎంతవరకు నిజం?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ప్రతి రాష్ట్రంకూడ ఇంత పెద్ద పరిశ్రమను తమ రాష్ట్రంలోనే వుంచుకోవాలని ప్రయత్నాలు చేస్తుంటాయి. మా స్టేటులోవున్న స్థలంలో అనుకూలాలు ఎక్కువగావున్నాయి, రా మెటీరియల్ దగ్గరగావుంది, బొగ్గు దగ్గరగావుంది అని చెబుతూవుంటారు. మనచువలెనే వారు చెబుతూ, ప్రయత్నాలు చేస్తూ వుంటారు.

శ్రీ సి. బాలిరెడ్డి (పులివెందుల):— విశాఖపట్టణంలో స్థాపించబోయే ఫ్యాక్టరీకి ముడిపదార్థాలు ఎక్కడనుంచి తెప్పిస్తారు?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— పరిశీలనలోవున్న సమస్యలే అవి. బెలడిలా నుంచి రావాలా లేక విశాఖపట్టణంలో ఏదెన్నీ ఏరియాలోవున్న ముడిపదార్థాలు చాలునా—ఇవన్నీ ఆలోచనలో వున్నాయి. కోల్—కోల్స్ టేప్ ఇండస్ట్రీ అయితే ఎక్స్పోర్టు చేసే పిప్స్ తోనే కోక్ తెచ్చుకోడానికి వీలవుతుంది. దీనికి సంబంధించిన చాల సమస్యలు పరిశీలనలో వున్నాయి.

డాక్టర్ టి. వి. ఎస్. చలపతిరావు:— సేలంలోని స్టీల్ ఫ్యాక్టరీకి దీనికి పోటీ వున్నదా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— పోటీలేదు, అది దాదాపు కన్ ఫరం అయినట్లు వున్నది. అక్కడవున్న స్టీలు హయ్యరు క్వాలిటీ అని చాల ఏండ్లనుంచి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దాని సంగతి నాకు డిటెయిల్స్ తెలియవు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:— పారిశ్రామికంగా మనరాష్ట్రం అన్ని రాష్ట్రాల కంటే వెనుకబడివున్న కారణంగా ప్రత్యేకించి మన ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి విశాఖ పట్టణంలో యీ ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పాలని కేంద్రప్రభుత్వంతో చెబుతుందని ఆశించవచ్చా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పినదే మన ఆర్థిక మెంటు, మనం వెనుకబడివున్నాము కాబట్టి మన స్టేటులో కావాలనే బేసిన్ పైన ప్రొసీడ్ అవుతున్నామేమో చెప్పిస్తాము. ఇది నాలుగుమిలియనులటన్నుల కెపాసిటీగల పెద్ద ఫ్యాక్టరీ. 500-600 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయాలి. ఈ ఫ్యాక్టరీ

వస్తే తాగుంటుందని ప్రాసీడ్ అవుతున్నాము. మిగిలిన రాష్ట్రాలుకూ ప్రయత్నాలు చేసుకొంటాయి. మరి ఏమి జరుగుతుందో వేచి చూడాలి.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:— ఎంతకాలం నుంచి ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతోంది? ఇంకా ఎంతకాలం పట్టవచ్చు రిపోర్టు తయారుకావడానికి?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఇది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా చేస్తున్నది. ఎంతకాలం పట్టుతుందో చెప్పలేను. ఈమధ్యనే ప్రారంభం అయింది, కొత్తగా మినిస్ట్రీ ఫారం అయిన తరువాతనే సుబ్రహ్మణ్యంగారు నాతో మాట్లాడారు. అన్ని సహకారాలు యిస్తామని నేను సూచన యిచ్చాను. సుబ్రహ్మణ్యంగారు వ్యక్తిగతంగా తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తానని చెప్పారు. అంతా పై పల్లెజు అయిన తరువాతకూడ ప్రాడక్సునులోకి రావడానికి 7 ఏండ్లు పట్టుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— మన ఏరియాలో ఎంత ముడిసరుకు వుందో యింకా తేలలేదు అన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి తెచ్చుకోవలసివుంటుందేమో. అందువల్ల నా సూచన ఏమంటే మనరాష్ట్రంలోవున్న ముడి సరుకు యితరదేశాలకు యీ మధ్యలో ఎక్స్‌పోర్టు కాకుండా, వారితో కమిటీ మెంట్ పెట్టుకోకుండా వుంటే ఉపయోగపడుతుంది. దానిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఇండియా గవర్నమెంటు కమిటీలో వుంటుంది. జపానుతోగాని మరేదేశంతోగాని వారే చేస్తారు. స్టేటుగవర్నమెంటు ఎక్స్‌పోర్టు విషయంలో కమిటీ అయ్యేది కాదని. ఇక్కడ స్టీలు ఫ్యాక్టరీ పెట్టదలచుకుంటే ఏ రా మెటీరియల్ అవసరమో వారే ఆలోచించి చేయాలి. మనం కావాలంటే వారిదృష్టికి తేవచ్చు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు:— ఇప్పుడు ధర్యాప్తు జరుగుతోంది. కావలసిన ప్రి-రిక్విజిట్స్ కూడ వుండవచ్చు, అయినప్పటికీ విషయం స్పష్టంగా తేలడంకోసం దస్తూర్ అండ్ కంపెనీ వారితరపున వున్న జియోలాజిస్టులతోగాని, ఇతర శాస్త్రజ్ఞులతోగాని, — ఆ నిపుణులతోను, ఢిల్లీలోని వారితోను కూడ గట్టి సంబంధాలు యిప్పటినుంచి పెట్టుకుంటే యీ ప్రాజెక్టు రావడానికి ఎక్కువ అవకాశం వుంటుంది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయడానికి ఆలోచిస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఈ కార్యక్రమానికి సంబంధించి సహకారం యివ్వడానికి, సమాచారం యివ్వడానికి మనం అక్కడ జాయింటు కలెక్టరును ఏర్పాటు చేశాము. హిందూస్థాన్ స్టీలుకు చెందిన ఆఫీసరులు వాంఛా, ఐ. సి. ఎస్. వచ్చినప్పుడు మన ఫీఫ్ సెక్రటరీగారిని పంపించడం, వారిని కలుసుకొని మాట్లాడడం జరిగింది. టీఎం ఆఫ్ ఆఫీసర్లు— వెంటకృష్ణయ్యగారు మొదలై నవారిని విశాఖపట్టణం పంపి కావలసిన సమాచారం యివ్వడానికి త్రవ్వకములు జరిగాయి. ఆ విధంగా కాంటాక్టు పెట్టుకుంటున్నాము. చేస్తున్న ప్రయత్నం ఫలిస్తుందని ఆశించవచ్చు.

HYDERABAD CO-OPERATIVE BALDIA BANK LTD.

2050—

*3290 Q.—*Sarvasri V. Visweswara Rao and K. Ramachandra Reddy (Ramannapeta)* :—Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that the Hyderabad Co-operative Baldia Bank Ltd., closed without notice on 29-11-1962 ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) who managed the affairs of the Bank ; and

(d) action taken by the Government to protect the interests of depositors and others ?

The Minister for Finance and Co-operation (Sri K. Brahmananda Reddy) :—(a) The Hyderabad Co-operative Baldia Bank Ltd., Hyderabad has not been closed on 29-11-1962. The period of supersession of the Bank expired on 28-11-1962. The General Body meeting convened by the Special Officer to elect the Board of Management was adjourned to 5-12-1962 for want of quorum and the adjourned General Body meeting held on 5-12-1962 resolved not to elect the Board of Management. The term of the Special Officer having expired on 28-11-1962, he was withdrawn on 28-11-1962 after noon.

(b) Does not arise.

(c) The Bank was under the management of an elected board till 28-11-1957. As the affairs of the Bank were thoroughly mismanaged by the elected Board, the committee of management was superseded and a departmental employee was appointed as Special Officer. The Special Officer was in-charge of the Bank from 29-11-1957 to 28-11-1962,

(d) As the general body which met on 5-12-1962 resolved not to take charge of the Bank and as an enquiry conducted into its affairs under section 42 of the Andhra Pradesh (Telangana Area) Co-operative Societies Act, 1952, revealed that there were no chances of reviving the activities of the Bank, the registration of the Bank was cancelled on 11-2-1963. The orders of cancellation shall take effect after the expiry of two months from 11-2-1963. Provided no appeal for setting aside the orders of cancellation of registration of the Bank is preferred within that period. The Liquidator will take all necessary action to recover the assets and discharge the liabilities, according to the order of priority.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—ఈ బ్యాంకులో re-collect చేసుకోవడానికి ఇచ్చిన చెక్కులను collect చేసి కూడా వారికి repay చేయలేదని ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా ? వస్తే తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—మీ దృష్టికి రాకపోతే రిజిస్ట్రారు దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—వచ్చినట్లు లేదు. రిజిస్ట్రారు దృష్టికి వచ్చిందేమో చెప్పలేను.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఎల్లందు) :—బ్యాంకును liquidate చేశారు. ఆ ఒక్కరోజు సందర్భంలోనే వచ్చింది పేచీ. గవర్నమెంటు చెక్కులు కొన్ని submit చేయడం జరిగింది. వాటిని repay చేశారో లేదో enquiry చేస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇన్ క్వయిరీ చేసి రిపోర్టు చేశారు liquidate జరుగకమునుపే నేను మొదటే చెప్పాను.

Sri K. Brahmananda Reddy:—The Hyderabad Co-operative Bank has not been closed on 29-11-1962. The period of supersession of the Bank expired on 28-11-1962. That very afternoon the Special Officer was withdrawn.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—28 వ తారీఖున అందులో కొన్ని చెక్కులు cash చేయడానికి ఇచ్చారు. Cash చేసి repay చేసే సందర్భంలో స్పెషల్ ఆఫీసరును withdraw చేశారు. కాబట్టి pay చేయటానికి విలులేదు అన్నారు. వారి వరిస్థితి ఏమిటి? అది కూడా liquidation క్రిందనే అవుతుందా! వాటి విషయమై ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తోంది?

Sri K. Brahmananda Reddy:—I will look into the matter.

CONSUMER CO-OPERATIVES IN RURAL AREAS.

2051—

*3614 Q.—*Sri K.B. Narasappa (Pattikonda)*:—Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to start consumer co-operatives in rural areas; and

(b) if so, whether the existing rural co-operatives in the villages will be entrusted with this work?

Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) Yes, Sir.

(b) The matter is under the consideration of the Government in consultation with the Registrar of Co-operative Societies.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—సర్వీస్ కోఆపరేటివ్ మీద ప్రభుత్వానికి నమ్మకం లేనట్లు కనిపిస్తోంది. Sugar distribution లో సర్వీస్ కోఆపరేటివ్ రాష్ట్రం మొత్తం మీద పున్నా పాచ్చుగా ఇతరులకు ఇస్తున్నారు. ఆ benefit ఎందువల్ల జరిగిందో మంత్రిగారు నెలవిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కోఆపరేటివ్ మువ్ మెంట్ లో ప్రభుత్వానికి ఎక్కువగా నమ్మకం ఉన్నది.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ :—గ్రామ ప్రాంతాలలో credit societies, multi-purpose societies ఉంటున్నాయి, వాటికే ఈ distribution of grain తీసుకోవడానికి అవకాశాలు కల్పించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అదే చెప్పింది. The Government of India has intimated that the distribution of consumer articles under the rural scheme should be done through the Agriculture Credit Multipurpose Marketing Societies and that separate co-operatives need not be opened for that purpose.

CONSUMERS CO-OPERATIVE SOCIETIES.

2052—

*3788 Q.—*Sri B. Srirama Murthy* :—Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) whether the Consumers Co-operative Societies opened are intended only for the Non-Gazetted Officers ;

(b) if so, whether the Government would consider the question of including the teachers in the area for the purpose of extending these facilities ;

(c) whether it is a fact that the Andhra Pradesh Municipal Teachers' Union, Vijayawada made a representation to the Government during February, 1963 in this regard ; and

(d) if so, what action was taken on the same ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The answer is in the negative.

(b) Teachers, who are Government servants are also eligible to become members of Government Employees Consumers' Co-operative Stores.

(c) The answer is in the affirmative.

(d) The matter is under consideration of the Government.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లో పనిచేసే ఉపాధ్యాయులు వీటివల్ల ప్రయోజనం పొందే అవకాశం ఉందని అన్నారు. తోకల్ బోర్డులలో పనిచేసే టీచర్లకు కూడా ప్రయోజనం కలిగించే ఆలోచన ఉన్నదా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అదే మనవిచేస్తున్నాను. ఈ స్కిమును వైలట్ టెసిస్ మీన తీసుకొన్నారు. ఇది ఎట్లా work చేస్తుందో చూచుకోవాలి. ఇప్పుడు వైదరాజాదులోను ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోను 19 చోట్లను విజయవాడ లోను తీసుకున్నాము. ఇప్పుడు 30,000 employees cover అయినారు. Pilot basis మీద ఒక సంవత్సరంపాటు work చేస్తే సక్రమంగా పని చేస్తున్నాయి, అందులో ఇబ్బందులు ఏమిటి, వాటిని ఎదుర్కోవడం ఎట్లా ఇవన్నీ చూచుకుని ఎంతవరకు extend చేయాలో మరల ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ సి. డి. నాయుడు (చిత్తూరు):— సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకు కూడా ఈ స్కీము వర్తిస్తుందా? ఈ అనుకూలాలు వారుకూడా పొందవచ్చునా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— లేదు. ఈ స్కీము ప్రకారం—Gazetted, non-gazetted, Class IV employees, skilled workers in industrial establishments and contingent and work charged establishments remunerated on monthly wages, temporary employees, Government servants employed in emergency service and Government servants on foreign service. వీరే ఉన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఉద్యోగులున్నట్లు లేదు. జనరల్ కన్సూమర్ కో-ఆపరేటివ్స్ అని వేరే ఉన్నాయి. అందులో— any member of the service, whether he is an officer or an outsider can join.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— గవర్నమెంటు స్కూల్స్ లోని ఉపాధ్యాయులు చేరడానికి అవకాశం ఉందని అన్నారు. మునిసిపల్ స్టాఫ్ సంగతి ఏమిటి? Foreign service అనే మాట చదివారు. అంటే అర్థం ఏమిటో బోధపడడం లేదు. మునిసిపాలిటీలోని ఉపాధ్యాయులైనా చేరడానికి అవకాశం ఎందుకు కలుగజేయకూడదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— Government employees Consumers Co-operatives కు ప్రభుత్వం అదనంగా సహాయం చేస్తోంది. Staff ఖర్చులు పెట్టకోవడం. Trade deposits ఇవ్వడం, స్టేట్ బ్యాంకు ద్వారా Cash credit accommodation కల్పించడం ఈ సౌకర్యాలు వల్ల ఎక్కువ మంది ఇందులో చేరాలని అనుకుంటున్నారు. ఇప్పుడు work చేస్తున్నాము. కొంతవరకు successful గానే ఉందని తెలుస్తుంది. కొన్ని ఇబ్బందులు కూడా వుంటున్నట్లు నోటీసు లోనికి వచ్చింది. ఇవన్నీ ఆలోచన చేసిన తరువాత స్థిరంగా solid footing మీద పెడితే extend చేయడం విషయమై ఆలోచించవచ్చును.

శ్రీ టి. వి. ఎన్. చలపతిరావు:— గత ఆరు వారాలలో బియ్యం ధర పెరుగుతున్నట్లు తెలుస్తోంది. ధర పెరుగక పూర్వమే కొని stock చేయడానికి ప్రభుత్వం advances ఏమైనా ఇస్తున్నారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇప్పుడే చెప్పాను. అడ్వాన్సులు ఇచ్చాము. Trade dispoisit ఇచ్చాము. స్టేట్ బ్యాంకునుంచి Cash credit accommodation కూడా ఉన్నది. కొన్ని వరుకులు stock చేసుకోవాలనే ఉద్దేశం కూడా ఉంది. మార్కెటింగ్ సొసైటీల ద్వారా rotate చేయాలనికూడా అనుకుంటున్నాము.

NATIONAL CO-OPERATIVE DEVELOPMENT CORPORATION

2053—

*4371 Q.—*Sarojini B. Sreerama Murthy, Y.C. Veerabhadra Gowd (Yemmiganur).*—Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) whether the State Government is aware that the Central Government proposed to establish a National Co-operative Development Corporation ; and

(b) if so, the details thereof ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) A National Co-operative Development Corporation has already been established by the Government of India on 14-3-1963.

(b) For details regarding this Corporation, the attention of the hon. member is invited to the notification, published on pp 149-150 in the Gazette of India (Extraordinary) Part-II, dated 14-3-1963.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—గెజిటు నోటిఫికేషను వివరాలు లేవు. సూక్ష్మంగా తెలియ పరుస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎవరున్నారో ఆ వివరాలు నా దగ్గరున్నాయి. తక్కిన వివరాలు నా దగ్గరలేవు.

The National Co-operative Development Corporation consists of 20 members of whom 9 are nominees of the Government of India. 5 are the nominees of the State Government of zonal basis, two are specialists in rural economy and the remaining 4 are the nominees of the Reserve Bank of India.

AIDED SCHOOLS

2054—

*397(1986) Q.—**Sri T. Balakrishnaiah (Satyaveedu) :—**Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the number of Aided Schools under each category receiving aid from the Government of Andhra Pradesh and

(b) the amount of aid given to such schools for the last five years by the Government ?

The Minister for Education (Sri P.V.G. Raju) :—(a) and (b) Statements are placed on the Table of the House.

(Statement.)

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE *vide* ANSWER TO L.A.Q. NO. 1986 STARRED SHOWING THE NO. OF AIDED SCHOOLS
RECEIVED AID FROM GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH AND THE AMOUNT OF AID GIVEN TO THEM.

Sl. No.	Type of Institution.	No. of aided schools as on 31-3-1962.	Amount of grant-in-aid sanction during					
			1956-57	1957-58	1958-59	1959-60	1960-61	1961-62
1.	Higher Secondary Schools	74	3,36,854	9,64,165	11,87,804	12,96,897	84,28,686	26,07,287
2.	High Schools ..	173	31,48,249	39,01,000	44,00,982	40,19,661		42,80,322
3.	Middle Schools ..	97	6,04,157	4,50,056	5,03,679	5,27,783		6,71,258
4.	Senior Basic Schools ..	47	1,05,182	2,76,596	4,76,489	3,91,254	75,68,48	5,07,156
5.	Junior Basic Schools ..	195	5,51,284	9,64,663	13,96,391	5,06,041		5,41,571
6.	Primary Schools (non- basic).	2,000	2,01,11,498	2,11,41,558	2,11,25,681	82,34,516		51,30,912
7.	Nursery Schools ..	17	8,734	13,343	22,391	24,337	8,59,949	13,257
8.	Basic Training Schools ..	13	24,296	13,938	34,411	49,631		2,06,986
9.	Non Basic Training Schools	27	1,81,808	1,46,586	1,57,750	1,42,669		2,12,088
10.	Schools for Oriental studies.	54	1,08,145	1,54,987	2,09,382	2,29,893		2,51,016
11.	Adult Schools ..	135	2,60,095	1,28,515	75,318	45,085		29,628
12.	Schools for the handicaped	6	4,998	5,522	5,796	3,935		5,608

(శ్రీ జి. మల్లాపెద్ది:—అధ్యక్షా, ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ ఎయిడ్ దొరికిన తరువాత ప్రభుత్వపు ఆజ్ఞలను పాటించవలసి వుంది. ప్రభుత్వ పాఠశాలలు ఫీజు వసూలు చేయకున్నా ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ వారు హెచ్చుగా వసూలు చేస్తున్నారు రూల్స్ సడలించారా? ఓవర్ లుక్ చేసినా రా?

Sri P. V. G. Raju—I want notice. Sir,

†*Question No. 2055 (*3686)*

NATIONAL DISCIPLINE SCHEME

2056—

*3784 Q.—*Sri B. Sriramamurthy*:- Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Centre evolved a National Discipline Scheme which has been made compulsory for all school children under the age group of 9-16, and

(b) whether it is being implemented in the State.

Sri P.V.G. Raju:- (a) The Government of India, Ministry of Education have evolved a National Discipline Scheme. The question of its being made compulsory for students of certain age group in schools is under the consideration of the Government of India.

(b) A begining will be made from the year 1963-64 to introduce the scheme in this State.

Sri B. Sriramamurthi:- What are the details of the particular scheme ?

Sri P.V.G. Raju:- The details have not been worked out by the Government of India. We will go into them when they have finalised the scheme and ask us to implement.

EXAMINATIONS IN TYPEWRITING AND SHORTHAND.

2057—

*3826 Q. *Sri M. Pitchaiah*:-Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

Whether the Government propose to extent the practice in vogue under the present rules in Telangana region to Andhra region with regard to the conduct of examinations in typewriting and shorthand ?

Sri P.V.G. Raju : No, Sir.

†Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the Proceedings at the end of the Question Hour.

Sri M Pitchiah : May I know what are the difficulties standing in the way of the Government in this connection.

Sri P.V.G. Raju : There is no proposal.

The question is whether the Government propose to extend the practice in vogue under the present rules in Telangana region to Andhra region with regard to the conduct of examinations in typewriting and shorthand.

There is no proposal to extend it at the moment.

COMPULSORY NATIONAL CADET CORPS TRAINING

2058—

*3835 Q.—*Sri P. V. Ramana (Kondakarla) :*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

whether there is any scheme to give compulsory National Cadet Corps Training to all the college students ?

Sri P.V.G. Raju :—Yes, Sir.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ఎప్పటినుంచి ఈ పథకం ప్రారంభించటానికి ప్రయత్నం చేస్తారు ?

Sri P. V. G. Raju :—N.C.C. is there from the beginning. We have extended it after emergency. Every University has extended it.

Sri C. D. Naidu :—What would be the actual difference between N.C.C. and National Defence Schemes.

Sri P. V. G. Raju :—We do not know the exact rules of the National Discipline Scheme. When the Government of India finalises the Scheme, I can then say something. How can I compare the two different schemes. I can say something about the N.C.C. if the hon. Member desires.

MADHYA BHARAT INTERMEDIATE EXAMINATION CENTRE AT HYDERABAD.

2059—

*4289 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao :*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

Whether the State Government propose to arrange Hyderabad as a centre for Madhya Bharat Intermediate examination in view of the large number of students appearing from Andhra Pradesh ?

Sri P.V. G. Raju :—No, Sir.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—ఇప్పటికి ఒక ఆఫీసరును నియమించారు. వచ్చిన అప్లికేషన్లను సార్లు చేసి పోస్టాఫీసులా పని చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వద్వారా చాలామంది ఆ పరీక్షకు వెళ్తున్నారు. తగినంత సంఖ్య ఉంది. మనం ప్రైవేట్ ఎగ్జామినేషన్

సెంటరు పెట్టడానికి అవకాశం ఉంది. ఈ సమస్యను ప్రభుత్వంలో పని చేసే వారికి కల్పించడానికి ఆలోచనచేస్తారా?

Sri P. V. G. Raju:—The question is about Madhya Bharat Intermediate Examination. Here in Andhra Pradesh, for some reason there is no Madhya Bharat examination centre here. We cannot encourage this examination. Our students can have our University examination. There is no purpose in our encouraging Madhya Bharat Examination in our State.

SCALE OF PAY OF NURSES AND MIDWIVES

2060—

*4247 Q.—*Sri C.D. Naidu:*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) the scales of pay of Male Nurses, Nurses and Midwives in Hospitals;

(b) will the Government consider the raising of their pay scales in view of the present price level; and

(c) will the Government consider construction of free quarters to the Nurses and staff of the hospitals as their services are of emergent Nature?

The Minister for Health and Medical (Sri Y. Sivarama Prasad):—

(a) The scales of pay of Male Nurses, Nurses and Midwives are as follows:

Male Nurses and Female Nurses	Rs. 130-5-155-74-100-10-250.
Midwives (Maternity Assistants)	Rs. 80-2-90-3-120,

(b) No Sir.

(c) Nurses are at present provided with rent free accommodation wherever quarters are available. Efforts are also made to construct quarters for Nurses wherever possible. The staff of the hospital other than nurses are, not provided rent free accommodation.

SMALL-POX ATTACK IN TWO BLOCKS OF ANANTAPUR DISTRICT

2061—

*4411Q.—*Sarvasri V.K. Adinarayana Reddy (Geety) C.K. Narayana Reddy (Pileru):*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state:

(a) how many children had small-pox attack and how many of them died in Kambdoor and Tadpatri blocks of Anantapur District in the Months of March and April, 1963?

(b) is it a fact that Village Munisiff and Health Inspector of Kambdoor did not even report of the attack to the higher and officials and

(c) if so, what action has been taken against village Munisiff and Health Inspector?

Sri Y. Sivarama Prasad. (a) (i) **Kambadoor Panchayat:** 18 attacks 4 deaths occurred among children during March and April 1963. Nil attacks and Nil deaths occurred among adults during March and April, 1963.

(ii) **Tadpatri Panchayat:** 68 attacks 14 deaths occurred among children during March and April 1963. Nil attacks. Nil deaths occurred among adults during March and April, 1963.

(b) The village Munisiff, Kambadoor had reported to the Block Development Officer and Health Inspector about incidence of small-pox on 29-9-1962, 7-10-1962 and 4-10-1962. The Health Inspector did not report to the District Health Officer, Anantapur.

(c) The Health Inspector of Kamdadoor was kept under suspension by the Director of Public Health.

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి:—కంబదూర్ నుంచి యిచ్చిన ఫిగర్లు పొరపాటైన ఫిగర్లు మరొక తూరి విచారణచేస్తే తెలుస్తుంది. నేను కంబదూరు పోయాను. ప్రతిఇంట్లో ఒక పిల్లవాడు small pox వల్ల చనిపోయినారు. చనిపోయి రెండు నెలలయినా పాల్తు ఇన్స్పెక్టరు, మునసబు రిపోర్టు యివ్వలేదు. వారిపైన ఏమి చర్య తీసుకున్నారు. కంబదూరు గురించి కొంచెం లోతుగా వెళ్లి పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్:—వారు రెండు నెలలగురించి అడిగారు. ఆ భోగట్టా చెప్పాము.

It is only on the Mahazar petition received by the D. M. O that it was known that there were 69 attacks and 32 deaths there from August 1962 till the end of September 1962. వారు refer చేసిన పీరియడు రెండు నెలలు మాత్రమే. దానిగురించి నేను చెప్పినది కరెక్టు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న:—ప్రాసీజరులో వున్న లోపంవల్ల ఆలస్యం జరుగు తున్నది. రెడ్డిగారు రిపోర్టును డై రెక్టుగా పాల్తు సెంటరులోని డాక్టరుకి పంపిస్తే వెంటనే చర్య తీసుకొనడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంతేగాని డిప్యూటీ తహసీల్దారుకి, తహసీల్దారికి పంపిన తరువాత వారు పాల్తు సెంటరుకి పంపడం వల్ల ఆలస్యం జరుగుతుంది. అందుచేత రెడ్డిగారు డై రెక్టుగా పంచాయతి సమితి హెల్త్ సెంటరులోని డాక్టరుకు రిపోర్టు పంపేటట్లు instructions యిస్తే బాగుంటుంది. ఆ విధముగా చేస్తారా?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్:—దానిగురించి ఆలోచిస్తాం.

LEPROSY CENTRES AND TUBERCULOSIS INSTITUTIONS

2062—

*4653 Q. *Sri K. Rajamallu (Chinnur).*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) the number of Leprosy Centres and Tuberculosis Institutions established by the Private Individuals and Bodies in Andhra Pradesh ; and

(b) whether the Government propose to take cover all such centres and institutions ?

Sri Y. Sivarama Prasad:—(a) the number of Leprosy Centres and Tuberculosis institutions established by Private Individuals and Bodies in the State are 18 and 4 respectively.

(b) No Sir.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు:—అధ్యక్షా Private individuals start చేసిన సంస్థలకు గ్రాంటు ఇస్తున్నారా ? ఇస్తే ఏ basis పైన ఇస్తున్నారు.

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—వేరే ప్రక్క వేస్తే చెబుతాను.

MERGER OF HEALTH AND MEDICAL DEPARTMENTS

2063—

*4687Q. *Sri Mohammad Ismail : (Put by Sri Vavilala Gopala Krish-niah).*—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to tate :

Whether there is any proposal under consideration of the Govern-ment to merge Health and Medical Departments into one unit ?

Sri Y. Sivarama Prasad:—The answer is in the affirmative.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్షా, మొదలియార్ కమిటీ పీటిని విడిగా వుంచడము మంచిదని recommend చేయడము జరిగినది. కదా 1959-60 లో ప్రభుత్వము తన అనుభవమువల్ల అదే నిర్ణయము చేయడము జరిగినది ఇప్పుడు ఇంకొక రకముగా నిర్ణయము తీసుకోవడానికి కారణము చెబుతారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—మొదలియార్ కమిటీ అంటే Health and Planning Survey Committee. ఈ రెండింటిని కలపమని recommend చేసినది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, latest గా world Health organisation తరపున నుంచి ఇక్కడకు వచ్చిన ప్రతినిధులు ఈ రెండింటిని కలపడము వల్ల నష్టము వస్తుంది అని హెల్తు డిపార్టుమెంటును విడిగావుంచడము మంచిదని recommend చేసినదా ? ఆ recommendation ని ignore చేస్తున్నారా ?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్:—Union Government Health Ministry వారు కూడ కలపడము పుంచిదని అన్నారు. దీన్నిగురించి నిర్ణయానికిరాలేదు. ఆలోచిస్తున్నాము.

HOUSES CONSTRUCTED UNDER LOW INCOME GROUP HOUSING SCHEME
2064—

*797 (2781) Q. Sri V. Rama Rao (put by Sri K. Punnayya) (Ponduru):—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to refer to answer given to Unstarred Question No. 458 on 24-7-1962 and state:

(a) whether the total sale price of the houses constructed under Low Income Group Housing Scheme in 1955-56 includes the cost of the land and the development charges as per the amount shown in column 9 of statement placed on the Table of the Assembly on 24-7-1962

(b) if so, the rate of development charges per yard both in Khairathabad and Mallepalli areas;

(c) the cost of the land purchased by the C.I.B. originally; and

(d) whether the amounts shown in column 9 of the statement are final, which the hire-purchaser should pay for getting the houses registered in their names?

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkataramayya):—(a) the answer is in the affirmative.

(b) the Development charges per square yard are as follows:—

	Rs. nP.
Khairatabad	2.20
Mallepalli	3.69

(c) the land was purchased originally at the following rates:

	Rs.nP.
Khairathabad	5.36
Mallepalli	0.19

(d) No. the allottees will have to pay interest, management and maintenance charges over and above the finalised cost in equated instalments after deducting 20% cost paid at the time of allotment.

(ఎ) నిజమే. (బి), గజానికి అభివృద్ధి పన్నులు ఫైరతాబాదురు, 2-20 యస్. పి; మల్లేపల్లిరు, 3-69 యస్. పి. (సి) దిగువ రేట్లు చొప్పున భూములు మొదట కోసుకోలు చేయబడినవి మల్లేపల్లి, 19 నయాపైసలు ఫైరతాబాదు 5-36 న. పై. (డి) కాదు. కేటాయింపు అయినపుడు చెల్లించిన 20% ఖర్చును మినహాయించిన మీదట కేటాయింపు పొందిన వారు అంతిమముగా

నిర్ణయించిన ఖర్చుపైన వడ్డీ, యాజమాన్యము, సీర్వహాజ ఖర్చులను వాయిదా లలో చెల్లించవలయును.

VOLUNTARY COMMITTEES IN MUNICIPALITIES.

2065—

*3314 Q. *Sri A. Sarveswara Rao*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government have taken any steps during this year (1962) directing the municipalities to form voluntary committees of Citizens in the wards of the towns, in the nature of Vikas-mandals to take part in all social activities ; and

(b) if so, the names of Municipalities that formed such Committees and the work done by them ?

Sri A. Venkataramayya:—(a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(ఎ) లేదు.

(బి) ఉత్పన్నముకాదు.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఈ విధముగా వికాసమండలాలు ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రభుత్వము చెప్పినదా; లేదా? లేదన్నట్లయితే ఎప్పుడూ అనలేదనే అర్థము వస్తున్నది. ఇదివరకు బడ్జెటు స్పీచ్ లో యిటువంటి ఏర్పాట్లు చేస్తామని చెప్పారు. అలా చేయకపోవడానికిగల కారణాలు ఏమిటి; ఇక మీదట అయినా చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య :— ఢిల్లీలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు చేసిన కార్యక్రమము గురించి బడ్జెటు స్పీచ్ లో చెప్పడం జరిగింది. వారి దగ్గరనుంచి ఆర్డర్సురాలేదు. కొంతకాలము ఆగవలసి వుంటుంది. అవి వచ్చిన తరువాత ఆలోచన చేయబడుతుంది.

LAND DEVELOPMENT IN ELURU AND OTHER MUNICIPALITIES WEST GODAVARI DISTRICT.

2066—

*3442 Q.—*Sri A. Sarveswara Rao*:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) the amounts sanctioned by the Government for land development in Eluru and other Municipalities in West Godavari District during the year (1962-63); and

(b) the extent of land to be acquired in Eluru Municipality by the Housing Board for construction of Middle and Low-Income Group Housing Schemes ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) Nil.

(b) There is no such proposal under consideration of the Housing Board at present.

(ఎ) లేదు.

(బి) ప్రస్తుతము హౌసింగ్ బోర్డువారి వద్ద అట్టి ప్రతిపాదన ఏదీలేదు.

HOUSE SERVICE CONNECTIONS FOR WATER IN MUNICIPALITIES.

2067—

*3980 Q—*Dr. T. V. S. Chalapathi Rao* :—Will the hon. Ministe for Municipal Administration be pleased to state :—

(a) is it open to the Municipal Councils to demand, as a condition precedent, the payment of Rs. 250 either from house-owners or tenants who apply to the Municipality for a house service connection ;

(b) is it a fact that the Municipal Council, Vijayawada, in isr resolution No. 478, dated 4-7-1956 resolved to ellect a sum of Rs. 250 from all pending and future applicants from 10-7-1956 ;

(c) if so, is it in confirmity with the G.Os. issued in the subject;

(d) the amount realised by the Vijayawada Municipal Council from 10-7-1956 to 31st March, 1962 under the G.Os. issued ; and

(e) was the amount deposited in any Bank ?

Sri A. Venkataramayya :—(a), (b) and (c) Yes, Sir.

(d) The total amount realised from 10-7-1956 to 31-3-1962 is Rs. 92,750.

(e) The amount of contributions realised was not deposited in any Bank or invested. But the amount was spent on the capital work of Water Supply Distribution.

(ఎ) (బి) (సి)అవును, (డి) 10-7-56 నుంచి 31-3-62 వరకు వసూలు చేసిన మొత్తము రు. 92, 750;

(ఇ) వసూలు చేయబడిన మొత్తమును ఏ బ్యాంకులోను డిపాజిట్ చేయ లేదు. ఆ మొత్తము నీటి సరఫరా పంపిణీకి సంబంధించిన ముఖ్యమైన పనులమీద ఖర్చు చేయబడినది.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :— అధ్యక్షా, ఎవరయినా House owner వంపు యివ్వమని అర్జీపెట్టుకొన్నట్లయితే రు. 250/-లు కడితేగాని మంజూరు చేయము అంటున్నారు. ఎవరయినా రేటు చేయర్న as a donator offer చేస్తే తీసుకొమ్మని జి. ఓ. లో వున్నది. Conditionగా demand చేయండని ఎక్కడా లేదు. దీన్నిగురించి సరియైన సమాధానము చెబుతారా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య:— 1956 జి. ఓ. లో clear గా వుంది. ఎవరయినా అర్జీ పెట్టినప్పుడు రు. 250/-లు కడితేగాని connection యివ్వడానికి వీలులేదని clear గా వుంది.

POLYSTERENE INDUSTRY NEAR VISAKHAPATNAM.

2128—

*3976 Q. *Sri B. Sri Rama Murthy*:—Will Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a chemical industrial concern applied and secured a licence for installation of Polyesterene Industry near about Visakhapatnam with a total outlay of about Rs. 5 crores;

(b) if so, what are the details of the scheme; and

(c) the stage at which the matter stands?

Sri N. Sanjiva Reddy:—(a) Yes, Sir. M/s Shariram Mills Limited, Bombay were granted a licence for the purpose.

(b) The promoters, registered in the name and style of M/s Hindustan Polymers Limited propose to issue a capital of Rs. 3 crores to finance the project to be set up in celebration with a United Kingdom firm.

(c) The Firm has taken possession of 335 acres of land at Visakhapatnam and also reported to have applied for import of necessary plant and equipment. It is also reported that the firm has already obtained Foreign Exchange loan to the tune of Rs. 2 crores and 36 lakhs. It is expected that the work on the project would progress speedily.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా, ఈ ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన raw material లో ప్రధానముగా మెలాసిన్ కూడ వుందని తెలుస్తున్నది. విశాఖ పట్టణములో 4 కో ఆపరేటివ్ సొసైటీలు కలిసి వవరు ఆల్కహాలు ప్లాంటును పెట్టుకొంటామని పెర్మిషన్ అడిగితే నిరాకరించి దీనికి ఇవ్వడము వాస్తవమా?

Sri N. Sanjiva Reddy:— Separate question may be put.

CAST IRON SPUN PIPES INDUSTRIES AT VISAKHAPATNAM.

2129—

*3979 Q. *Sri B. Sri Rama Murthy*:—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a cast iron spun pipes industries are expected to be established at Visakhapatnam and Chavand;

(b) if so what is the total outlay involved in each case; and

(c) the state at which the matter stands?

Sri N. Sanjiva Reddy:—(a) Only at Visakhapatnam, Sir. The licence granted for establishing the unit at Gudivada was revoked, on the failure of the party to set up the unit within the stipulated time.

(b) The outlay is estimated to be of the order of 1½ crores for the Visakhapatnam Unit.

(c) The Firm has applied for import license for import of the required machinery for establishing the unit but the Government of India have since informed that the application was rejected as the foreign exchange cost involved was considered high. The State Government has requested the licences to formulate acceptable to the Government of India from the Foreign Exchange point of view so that this Government can take up their case.

IRON ORE FACTORY IN SRIKAKULAM DISTRICT.

2130 :

*4160 Q. *Sri P. Gunnaiah (Kothuru)* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether iron ore factory has been established in Srikakulam district; and

(b) if so, the revenue derived by the Government during 1962-63?

Sri N. Sanjiva Reddy:—(a) Presumably the intention of the Member is to solicit information about the establishment of a factory to manufacture pig iron and if so, the answer is in the negative. No factory has been established nor there is a proposal to establish a pig iron Project in the Srikakulam District.

(b) The Government of India have however granted two licences one to M/s. Kalinga Industries limited of Calcutta for establishing a plant at Yellandu (Khamam District) with a capacity of 1 lakh tons of Pig iron and (2) to M/s. Andhra Cement Company Limited, Vijayawada for establishing a new Industrial undertaking at Vijayawada for the manufacture of sponge iron in two stages with capacities of 40,000 tons (I stage) and 60,000 tons (II stage). The Government of India have also issued a letter of intent to grant a licence for establishment of a pig iron plant, to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation.

LOCATION OF THE PROJECTS UNDER INDUSTRIAL SECTOR.

2131—

*3801 Q. *Sri B. Sreerama Murthy*:— Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether the Government proposed any detailed case regarding the location of some of the projects under industrial sector in Andhra Pradesh for submission to the Centre in relation to the regional imbalance and relative backwardness of Andhra Pradesh?

Sri N. Sanjiva Reddy:—Yes, Sir. The Government of India are being approached from time to time for location of major projects in this State.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రము పరిశ్రమల విషయములో చాల వెనుకపడి వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలతో compare చేస్తూ detailed case తయారు చేయడము, వారి దగ్గర పెట్టడము జరిగినదా? వుంటే వివరాలు మాకు అందజేస్తారా?

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి :— మనము ఆలోచన చేస్తున్న స్కీములు ఇక్కడ పెడితే చాలు. Heavy Machine Tools manufacture ఇక్కడ జరుగుతుందనే ఆశగా వుంది. అది almost finalise అవుతోంది. విశాఖపట్టణములో steel factory పెట్టాలని ఆలోచనలో వుంది. అదికూడ తయారవుతుంది. ఇలాంటి public sector schemes కు గాను ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నది. ఏమాత్రము hope లేని వాటన్నింటికి investigation కోసము లక్షలు ఖర్చుపెట్టుకుండా chances వున్నవాటికి మాత్రమే investigate చేయించడము, భూమి వగైరా సంపాదించడము చేస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కేంద్ర ప్రభుత్వం పబ్లిక్ సెక్టర్ లో ఏ ఏ ఇండస్ట్రీస్ కావాలనే విషయంలో ఒక లిస్ట్ చేసుకొని దానికి సంబంధించి ఆయా రాష్ట్రాలు ఇచ్చిన రిపోర్టులను ఆధారం చేసుకొని లొకేషన్ నిర్ణయించటం జరుగుతుంది. ఆ సందర్భంలో మనం ఇవ్వకపోతే మనకు నష్టం జరుగుతుంది కదా. ఎక్కువ ఖర్చు అయ్యేమాట నిజమే. కాని ఇలా చేయకపోవటం వల్ల మనకు నష్టం జరుగుతున్నదని ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు చెప్పారు. అందుచేత మనం మొత్తంగా ఒక రిపోర్టు తయారుచేసుకొని వుంటే ఎప్పటికప్పుడు పిక్ చేసుకొనే అవకాశం వుంటుందేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి :— ఫ్యాక్టరీస్ రావటానికి అవకాశం వుందని తెలియగానే వెంటనే రిపోర్టు తయారు చేస్తాము. ప్రతి ఇండస్ట్రీకి రిపోర్టు తయారు చేయాలంటే కష్టం. వెషిన్ టూల్ మాన్యుఫ్యాక్చర్ ఫ్యాక్టరీ వస్తుందనే ఆశ కలగగానే సుబ్రహ్మణ్యంగారితో మాట్లాడటం, భూమిని చూపించటం, అన్నీ పూర్తి చేసుకోవటం జరిగింది. ప్రతిదానికి రిపోర్టు తయారు చేయాలి అంటే ఎంత కాస్ట్ అవుతుందో, ఎంత ప్లాఫ్ కావాలో అన్నీ ఆలోచించాలి. ఢిల్లీలో మన రిప్రజెంటేటివ్ వున్నారు. వారు ఇలాంటి ఇండస్ట్రీ రావటానికి అవకాశాలు వున్నాయని సూచనలు చేస్తూవుంటారు. అటువంటివాటికి ఖర్చు పెట్టినా నష్టం లేదు. అంతేగాని ఏ మాత్రం హోప్ లేనివాటిని డబ్బు ఖర్చు పెట్టి రిపోర్టులు తయారు చేయాలా అదే మంచిదా అని ఆలోచించాలి.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— పరిశ్రమలవారీగా తయారు చేయాలని ఉద్దేశం కాదు కాని రీజినల్ గా ఇంజాలెన్స్ వుందని ఛీఫ్ మినిస్టర్ గారు కూడా ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని పడే పడే అడగటం జరుగుతున్నది. కనుక ఏ విధంగా రీజినల్ ఇంజాలెన్స్ వున్నదో కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తూ

వారు ఇక్కడ పరిశీలిస్తే సమస్య ఏదైనా ఉన్నది నివేదిక తయారుచేయటం అవసరం కనుక అలా చేయటానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— రిజిస్టర్ ఇంజనీర్స్ వుందని అందరూ అంగీకరించారు. మనం పలుమార్లు చెప్పాము. సుబ్రహ్మణ్యంగారు రిజిస్టర్ ఇంజనీర్స్ వుందని, దానికి అండ్రప్రచేక్టు ఇండస్ట్రీస్ విషయంలో నేను ఏదైనా చేయగలిగితే చేస్తాను అని చెప్పారు. సై నాన్స్ మినిస్టర్, ప్రై మినిస్టర్ దృష్టికి కూడా తీసుకువచ్చాము. వారు ఇంప్రెస్ అయ్యారు. మంచి రిజిస్ట్రేషన్ వస్తాయని ఆశిస్తున్నాము.

PAPER MILL IN PUBLIC SECTOR.

2132—

*4863 Q. *Sri Tenneti Viswanatham* :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state :

whether there is any proposal to set up a paper mill in public sector to utilise the bagasses at the Nizam Sugar Factory for the manufacture of paper or newsprint to relieve the acute shortage of those materials in the State ?

Sri N. Sanjiva Reddy :—No, Sir. Manufacture of Pulp and Paper is in the banned list at present. An application of a private party previously recommended is still under the consideration of the Government of India.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— ఎందుకు చేయలేదో చెబుతారా ?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— పబ్లిక్ ఇచ్చిన ఇండస్ట్రీస్ తీసుకోకూడదని అనుకున్నట్లున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— పార్టీ ఎవరు? ఏమైనా స్థామత వున్న వారేనా?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఇది చాలాకాలం అయిందండి. బి.హనుమంతరావు (one of our legislators) దీనిని రికమెండ్ చేసి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. దీనిలో నాకు అంతా పొంతా కనిపించటం లేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ యొక్క బెగాసెస్ తో పేపర్ మిల్ పెట్టాలని ప్రభుత్వం ఆలోచించటం, దానిని ప్రభుత్వ రంగంలో కాదని, ప్రైవేటు రంగంలో పెట్టాలని ఆలోచించటం జరిగింది. ఆ విషయం వైన ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేసింది?

శ్రీ ఎన్. సంజీవరెడ్డి:— ఇదంతా మూడు సంవత్సరాల క్రితం సంగతి. అప్పుడు పబ్లిక్ సెక్టార్ లో పెట్టాలని, ప్రభుత్వం తరపు కొంత డబ్బు, షుగర్ ఫ్యాక్టరీ తరపున కొంత డబ్బు. ఫ్యాక్టరీ ఎక్కువ పెట్టలేకపోతే బెగాసెస్ కాస్ట్ తీసుకోవటం అనే విధంగా చేద్దామనుకొన్నాము. కాని తరువాత ఈ పేరు రికమెండ్ చేయటం జరిగింది.

అదిలేక ఇది కొట్టేయటం ఎందుకని మరల పబ్లిక్ సెక్టార్ విషయం తిరగత్రోడ ప్రయత్నం చేయకుండా వుండటం జరిగింది.

OVERDUES TO THE CO-OPERATIVE CENTRAL BANK OF THE WEST
GODAVARI DISTRICT.

2133—

*3593 Q. *Sri V. Satyanarayana* :—Will the hon. Minister for Finance and Co-operation be pleased to state :

(a) whether there are any over-dues to the Co-operative Central Bank of the West Godavari district during the years 1960-61, 1961-62 and 1962-63, respectively ; and

(b) if so, how much ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) The over-dues of the Eluru Cooperative Central Bank under principal and interest for the year 1960-61 were Rs. 17.55 lakhs and 0.02 lakhs respectively. The corresponding figures for 1961-62 were Rs. 19.23 lakhs and Rs. 0.63 lakhs. As on 31-1-1963, the overdues for 1962-63 under principal was Rs. 64.94 lakhs. There was however no overdues of interest as on 31-1-1963.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ :—మంత్రిగారు ఇచ్చిన లెక్కలప్రకారం ఓవర్ డ్యూస్ పెరుగుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది. అలా సెంచలంలో సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఇన్ చార్జ్ అయిందా, అలా ఇన్ చార్జ్ అయివుంటే ఆ బ్యాంకు విషయంలో ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఇన్వెన్సివ్ ఎగ్జిక్యూర్ డిస్ట్రిక్ట్ ప్రోగ్రాం వెస్ట్ గోదావరి డిస్ట్రిక్ట్ లో 1960-1961 వ సంవత్సరంలో కంట్రీ డ్యూస్ చేశారు. దాని ప్రకార ఫస్ట్ క్రావ్ కు మే, జూలై నెలలలో అప్పులు ఇస్తారు. నవంబర్ ఫిబ్రవరి నెలలలో సెకండ్ క్రావ్ కు అప్పులు ఇస్తారు. ఫస్ట్ క్రావ్ కు ఇచ్చిన అప్పులకు మార్చి డ్యూడేట్ అవుతుంది. సెకండ్ క్రావ్ కు ఇచ్చిన అప్పులకు ఆగస్ట్ డ్యూడేట్ అవుతుంది. ఈ స్కీము అమలులోనికి రాకపూర్వం లోన్స్ ఇస్తే 12 నెలల పీరియడ్ వుండేది. దానివల్ల ఓవర్ డ్యూస్ ఎక్కువ అయ్యాయి. తదుపరి డెప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ ఓవర్ డ్యూస్ ను కలెక్ట్ చేయటానికి వేయబడ్డారు. ఆయన చేస్తున్నారని అనుకుంటున్నాము. దానిలో డైరెక్టర్స్ ఏమైనా అప్పులు వున్నారేమో నేను చెప్పలేను.

DIFFERENT SALARIES FOR L. T. ASSISTANTS AND PHYSICAL
DIRECTORS.

2140—

*4232 Q. *Sri C. D. Naidu* :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

will the Government be pleased to state the reasons for differences in salaries of L. T. Assistants and Physical Directors which is Rs. 145 and Rs. 125 per month respectively ?

Sri P. V. G. Raju :—The qualifications and duties of L. T. Assistants are different from those of the Physical Directors and as such they are given different salaries.

SMALL SCALE INDUSTRIES IN KURNOOL DISTRICT.

2141—

*1826 Q. *Sri E. Ayyapu Reddy* :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

1. (a) the number and nature of Small Scale Industries started in Kurnool District from 1st January, 1958 till now ;

(b) the amount invested or advanced by the Government for the above said Industries ; and

(c) Whether any of these Industries have gone into production?

The Minister for Industries (Sri M. N. Lakshminarasayya) :—(a), (b) and (c) A statement is placed on the Table of the House.

(Statement)

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE. Vide ANSWER TO CLAUSES (a) TO (c) OF LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION No. 1826.

Details of Industries started in Kurnool district in the private sector.

Sl. No.	Name of the Industry.	No. of Units.	Amount sanctioned by Andhra Pradesh State Financial Corporation.	Whether gone into production or not.	Remarks.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(1)	Assembling of Radio Sets and Transistors of all types.	2	..	Not gone into production.	The Industries at S. Nos. 8, 9, 11 to 17 are undertaken by the tenant Industrialists on the Assisted Private Industrial Estate, Adoni.
(2)	Wire Nails Industry	2	59,310 (Since cancelled)	..	..
(3)	Varnishes and paints	1	..	..	..
(4)	Looking Glass and Mirrors	1	..	..	..
(5)	Stainless Steel Cutlery and Surgical Instruments	2	..	..	..

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(6) Fabricators		2	..	..	..
(7) Pre-treatment of Cotton seeds		1	..	..	..
(8) Flouriscent tubes		1	..	Not gone into production	
(9) Casting Foundry Workshop		1	54,000 (Since cancelled).	..	..
(10) Icecream Ice Fruit		1	..	..	..
(11) Nylon Fishing and Handing Nets		1	..	..	..
(12) Welding Electrodes		1	..	..	..
(13) Tin Manufacturing Unit		2	..	..	..
(14) Mick of Magnesia		1	18,060 (Since cancelled).	Not gone into pro- duction.	..
(15) Cotton Seed Delinting and Processing		1	3,07,600	..	..
(16) Sulphuric Acid		1	Nil.	..	..
(17) Polythene Rolls and Bags		1	..	..	..
(18) Mat weaving Industry		1	..	..	..

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(19) Agricultural Implements		2	..	..	..
(20) Leather Industry		1	..	..	..
(21) Weaving Industry		1	..	..	..
(22) Panel Pins Mfg. Industry		1	..	..	..
(23) Card Board File Pads etc.		1	..	..	..
(24) Polysterene and Acetyic Buttons		1	..	..	..
(25) Optical frames		1	..	..	..
(26) Plastic and Bakelite Industry		1	..	..	..

LIST OF INDUSTRIES STARTED IN THE PUBLIC SECTOR IN SRIKAKULAM DISTRICT.

Sl. No.	Name of the Scheme.	Amount sanctioned Recurring.	Non-g. recurrin	Total expenditure up to end of 30-9-62	Production of goods from onception to 30-9-62'	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
		Rs.	Rs.	Rs. in lakhs		
1.	Training-cum-Production Centre in Carpentry at Kurnool	15,000	42,565	1.64	0.96	These units are working satisfactorily.
2.	Training-cum-Production Centre in Blacksmithy at Kurnool	12,300	13,900	1.26	0.61	
3.	Training-cum-Production Centre in Ceramic ware at Dronachalam	36,500	33,000	1.65	1.02	
4.	Production-wings attached to the Carpentry Centre at Kurnool	20,000	46,500	0.42	0.21	
5.	General Engineering Servicing Workshop at Nandyal	46,000	2,39,000	1.88		Since transferred to Andhra Pradesh Small Scale Industrial Development Corporation Ltd. with effect from 1-7-1962.

AUCTION OF STONES FOR TAKING FROM YERRAVARAM.

2142—

*3587 (J) Q.—*Sri P.V. Ramana* :—Will the hon. Minister for Industries be pleased to state :

(a) whether auction has been conducted this year (1962-63) for taking stones from Yerravaram (Basikonda) Yelamanchili tahuk, Visakhapatnam District ;

(b) If so, the amount of the bid respectively ;

(c) whether the bid is confirmed ;

(d) if not the reasons therefor ;

(e) whether it was put to reauction ;

(f) the reasons for not holding the reauction ; and

(g) the time since when the quarry has not been auctioned ?

Sri M.N. Lakshminarasimha :—(a) The quarry was sanctioned only for one year (i.e.,) for fasli 1872 (year 1962-63) on 15-10-1962.

(b) The highest bid was for Rs. 240/- at the sale conducted on 15-10-1962.

(c) the bid was not confirmed.

(d) The Sub-Collector, Narasampatnam, to whom the proposals were submitted by the Tahsildar, Elamanchili, instructed the Tahsildar to conduct the sale for five faslies.

(e) The quarry was put to reduction on 5-1-1963.

(f) In view of answer to item (e) it does not arise.

(g) The quarry was sanctioned prior to the auction referred to in (a) during fasli 1959.

†Question No. 2143 (*)

MISAPPROPRIATION OF MUNICIPAL FUNDS OF HUZURABAD MUNICIPALITY.

2144—

*3586 (O) Q.—*Sarvasri T.K.R. Sarma and J. Malla Reddy* :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any misappropriation of municipal funds of Huzurabad Municipality in Karimnagar District by its Chairman ;

(b) if so, the action taken by the Government ; and

(c) if not, why ?

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour.

Sri A. Venkataramayya :—(a) Reports have been received by the Government alleging that the President has misappropriated certain Municipal funds of Huzurabad Municipality, Karimnagar district.

(b) the matter is under consideration.

(c) does not arise.

(ఎ) కరీంనగర్ జిల్లా హుజురాబాదు మునిసిపాలిటీ నిధులను ప్రసిడెంటు దుర్వినియోగం చేసినట్లు ప్రభుత్వానికి నివేదికలు అందినాయి.

(బి) ఈ విషయం పరిశీలనలో ఉన్నది.

(సి) ఉత్పన్నం కాదు.

STOPPING OF WATER BY WARANGAL MUNICIPALITY.

2145.—

3587 (G) Q.—*Sri N. Mohan Rao* :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that Warangal Municipality has stopped the supply of Water to nearly 400 acres of wet lands cultivated under the Dharماسagar tank, Warangal Taluk and District ;

(b) whether the Government issued orders that water-supply should be continued to the Paddy crops that are now at the formation stage of the ears and corn) till the time of harvesting, so that the crop may not wither ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) Yes.

(b) No.

(c) It has been considered that water supply to Warangal town should take priority over irrigation in order to ensure adequate supply of drinking water and accordingly the Collector, Warangal was requested to stop letting out water for irrigation purposes under Dharماسagar tank as per the decision of the Government in 1948.

(ఎ) అవును.

(బి) లేదు.

(సి) సాగుకు నీరు సరఫరా కంటే వరంగల్ పట్టణమునకు త్రాగుటకు నీటి సరఫరా అవశ్యము కావున దానికి ప్రాధాన్యము ఇవ్వవలెననియు ఆ పట్టణమునకు సరిపోవు నీరును ఇవ్వవలెననియు నిర్ణయించి 1948 లో ప్రభుత్వము ధర్మసాగరం చెరువుక్రింద సాగు అవసరాలకు నీటిని సరఫరా చేయడం నిలిపి వేయవలసినదిగా వరంగల్ కలెక్టరును కోరినారు.

DEVASTHANAM BUS ACCIDENT AT TIRUMALAI.

2146.

*3834 Q.—*Sri P.V. Ramana* :—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Devasthanam Bus which was descending from Tirumalai turned turtle at 7 p.m., on 2nd January, 1963

(b) the number of persons who sustained injuries ;

(c) the reasons for the accident ; and

(d) the steps taken to prevent such accidents in future ?

The Minister for Religious and Charitable Endowments.

(*Smt. T.N. Sadalakshmi*) :—(a) Yes, Sir.

(b) Twenty-six passengers sustained minor injuries ;

(c) Negligence and carelessness of the Driver ;

(d) The steep bends on the ghat road have been widened wherever possible for negotiating bends without difficulty. Parapet walls have been constructed at hair pin bends and rail guard protection is also provided. Traffic sign boards have also been provided wherever necessary on the ghat road and the drivers have been instructed to strictly follow traffic precautions.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—Driver fault అని చెప్పుతున్నారు. కాని, ఈ బండిలో defects ఉన్నాయి, ఇది తీసుకుపోవడానికి విలువెదు అని driver చెప్పినప్పటికీ కూడా, ఆ concerned Superintendent దానిని తీసుకుపోతప్పదని బలవంతం చేయడంచేత ఈ పని జరిగిందని మాకు information వచ్చింది. కనుక అది ఎంతవరకు correct ? లేక దానిమీద ఏమైనా విచారణ చేయిస్తారా ?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—అటువంటి information నాదగ్గర లేదండీ.

PENSION AND G.P.F. BENEFITS TO THE TEMPLE EXECUTIVE OFFICERS.

2147.—

*4221 Q.—*Sarvasri C. D. Naidu and A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :

(a) whether the Government consider to extend the benefit of pension and G.P.F. to the temple executive Officers ; and

(b) whether Government propose to grant the revised dearness allowance to the temple executive Officers in the same manner as in the case of Government employees from the date of such sanction ?

Smt. T.N. Sadalakshmi :—(a) and (b) The Government propose to consider these questions after a decision is taken regarding the provincialisation of the services of the Temple Executive Officers the consideration of which has been deferred till the integration of the Endowments Departments in Andhra and Telangana Area.

VEMULAWADA MUNICIPAL TOWN COMMITTEE.

1822.—

*3541 Q.—*Sri A. Ramachandra Reddy (Bhongir):—*Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the ex-Chairman and ex-Vice-Chairman of the Vemulawada Municipal Town Committee, Karimnagar district misappropriated the Municipal fund;

(b) if so, the total amount of misappropriation ; and

(c) the action taken by the Government for the recovery of the said amount misappropriated ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) The answer is in the negative.

(b) and (c) Do not arise.

(ఎ) కాదండి.

(బి), (సి) ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :—మందుమల నరసింగరావుగారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఈ విషయంలో చాలా గలాటా జరిగింది, డబ్బు చాలా దుర్వినియోగం జరిగిందని, దానిమీద విచారణ చేయిస్తారని వాగ్దానం చేశారు. ఆ తరువాత విచారణచేశారు. ఆ విచారణ తరువాత, ముగ్గురు—Chairman, Vice-Chairman and L.D.C.—14 వేల రూపాయలు కాశేశారని తేలింది. దానిమీద కోర్టుకు వెళ్లడం జరిగింది. Court కు 9 కేసులు వచ్చినాయి. ఆ కోర్టులో bail ఇచ్చి చారు బయటపడినారు. కేసు నడుస్తున్న ఈ దశలో ప్రభుత్వము దానిని ఉపసంహరించుకోవలసిందని orders పంపించారు. అటువంటప్పుడు అది ఉత్పన్నం కాదని మంత్రిగారు చెప్పితే ఎట్లా ? ఇది చాలా serious విషయము. Time యేమో అయిపోయింది; కనుక దీనికి half-an-hour discussion కు అవకాశం ఇప్పించవలెనని కోరుతున్నాను. లేకపోతే, దీనికి సరియైన సమాధానం అయినా చెప్పించవలెనని మిమ్ములను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య :— ప్రభుత్వవారు అన్నీ జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన తరువాత, వారు personal గా పరిధిమైన దుర్వినియోగం జరగలేదని విచారణలో తేలినమీదట కేసును withdraw చేయడం జరిగింది.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు :—ఆ కేసు పెట్టేముందు ప్రభుత్వము విచారించిన తరువాతనే, ప్రభుత్వము యొక్క అనుమతితోనే ఆ కేసు పెట్టబడినట్లు. కనుక

కేసు పెట్టిన తరువాత, దానిని ఉపసంహరించుకోవలసిన అవసరం ఎందుకు ఏర్పడింది; ఆ కేసు పెట్టేముందు, ఎవరు ఉపసంహరించారు అనేది విచారించక నే ప్రభుత్వము కేసు పెట్టడానికి permission ఇచ్చిందా?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య:— Separate question వేయాలి.

శ్రీ ఎన్. రామచంద్రారెడ్డి:— నాదగ్గర కావలసిన record ఉన్నది. కలెక్టరు విచారణ చేయించినారు. కలెక్టరు ప్రభుత్వాన్ని ఆడిగారు. ప్రభుత్వము వారిమీద కేసు పెట్టవలసిందని ఆదేశము ఇచ్చింది. దానిమీద కేసు పెట్టారు. మరి ఇదంతా జరిగిన తరువాత, ఈ మధ్యన శివరాత్రిన వేములవాడ రాజేశ్వర స్వాములవారి దగ్గరకు వెళ్లారు. ఆ రాజేశ్వరస్వామి ఏమి చెప్పాలో ఏమిటో, దానిని withdraw చేశారు. దాన్ని గురించి ఇంత కథ ఉన్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:— విశ్వేశ్వరరావుగారు చెప్పారు ప్రభుత్వము యొక్క అనుమతి అవసరమని. దీనికి ప్రభుత్వము యొక్క అనుమతి అవసరంలేదు. కొన్ని కేసులలో మాత్రం ప్రభుత్వం యొక్క అనుమతి అవసరం గాని, ఈ కేసులో మాత్రం అవసరం లేదు. బహుశా, 406 సెక్షను (criminal breach of trust) క్రిందగాని లేక 409 సెక్షను (criminal breach of trust by a public servant) క్రిందగాని పెట్టి ఉంటారు. కాని, గవర్నమెంటు sanction అవసరంలేదు దీనికి. కొన్ని కేసులకు అవసరం. ఇంకా, ఫోలిసువాళ్లు విచారించి, సాక్ష్యం ఉందని వాళ్లు కేసు పెట్టవచ్చును. అంతేగాని, గవర్నమెంటు sanction దీనికి అవసరం లేదు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:— ఏ section క్రింద వాళ్లు కేసు పెట్టారు? తరువాత ఈ కేసు పెట్టేముందు ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? దానిపైన ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యతీసుకొన్నదా? Departmental enquiry ఏమైనా జరిగిందా?

Mr. Speaker:— Better, you put a separate question.

Sri N. Sanjivu Reddy:— May I request the hon. Member to put a separate question. Because, I am not aware of it. I will look into it and give a more detailed answer.

Mr. Speaker:— In view of the reply of the Chief Minister it is better a separate question is put, and he will enquire into it.

ELECTIONS FOR THE RAMANNAPETA TOWN MUNICIPALITY.

1823.—

*3570 Q.—Sri K. Ramachandra Reddy:—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that elections for the Ramannapet Town Municipality, Nalgonda district has been held on 4th December 1962;

(b) whether it is a fact that the said elections have taken place in the whole town excepting in the Harijan locality;

(c) if so, the reasons for excluding the voters of Harijan locality ;
 (d) the number of Harijan voters, if any, in the said election held on 4th December 1962 ; and

(e) whether it is also a fact that there is a reserved seat without Harijan voters ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) Yes.

(b) Yes. But the elections were conducted based on the existing Municipal limits ;

(c) The Harijan locality is not within the Municipal limits.

(d) Thirty-four. But eight persons pertaining to Scheduled Castes have voted at the elections.

(e) No.

(ఎ) అవును.

(బి) అవును. కాని, ఎన్నికలు ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి పురపాలక సరిహద్దులను ఆధారం చేసుకొని జరుపబడినవి.

(సి) హరిజన ప్రాంతము పురపాలక సరిహద్దులలో లేదు.

(డి) 34 వోటర్లు

(ఇ) కాదు.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి:—ఈ హరిజనవాడ లోగడ గత 7 సంవత్సరముల నుంచి మునిసిపల్ town లోనే వున్నది. మొన్ననే ప్రత్యేకంగా పీటిని మినహాయింపు చేశారు. అంతకుముందు అది మునిసిపల్ సరిహద్దులలోనే వుండినది.

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది పొరపాటు అనుకుంటాను. పురపాలక సరిహద్దులలో ఆ హరిజనవాడ చేరి వుండలేదు. చేర్చుకోవలసిందని పురపాలక సంఘంవారు ప్రభుత్వం వారిని కోరడం మాత్రం జరిగింది. ఎన్నికల సమయం వచ్చింది కాబట్టి అది ఇప్పుడు చేర్చడానికి వీలులేదని చెప్పి, elections నడపడం జరిగింది.

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి:—అది మునిసిపల్ limits నుంచి మినహాయించడానికి కారణాలు ఏమిటి? అది town కు ఒక అర furlong లోనే ఉన్నది కదా!

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య:—అది అంతకుముందు చేరి ఉండలేదు, తరువాత చేర్చవలసిందని పురపాలక సంఘంవారు కోరడం జరిగింది. ఎన్నికల సమయం వచ్చింది కాబట్టి, అది చేర్చినట్లయితే, wards bifurcation జరగవలసి యవుతుంది కాబట్టి ఎన్నికల సమయంలో అలాంటి ప్రదేశాలను పురపాలక సరిహద్దులలో చేర్చడం మంచిదికాదని ఆవిధంగా ఆదేశింపబడింది.

PREPARATION OF MASTER PLANS FOR THE CITIES.

1824.—

*3586 (B) Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government of India sanctioned Rs. 1.75 lakhs for 1961-62 and Rs. 4.25 lakhs for 1962-63 for the compilation of Master Plan in the State for the towns of Hyderabad, Secundrabad, Guntur, Vizianagaram, Rajahmundry, Kakinada, Nellore, Ellore, Anantapur and Masulipatam ; and

(b) if so, at what stage it stands ?

Sri A. Venkataramayya :—(a) and (b) No. A sum of Rs. 2 lakhs for 1961-62 and Rs. 4.25 lakhs for 1962-63 were originally sanctioned for the preparation of Master Plans for the following Cities and areas included in the Final Report of the Third Five-Year Plan :

1. Hyderabad.
2. Secunderabad.
3. Vizag.
4. Vijayawada.
5. Guntur.
6. Warangal.
7. Kothagudem.

No amount has so far been actually released by the Government of India and the matter is under correspondence. The preparation of Master Plan for the Twin cities of Hyderabad and Secunderabad is completed and the Plans are submitted to the Corporation for approval.

The preparation of Master Plans of Vijayawada, Visakhapatnam and Guntur have been received by the Government with the resolutions of the Municipal Councils concerned for preliminary approval.

(ఎ), (బి):—మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఈ క్రింది పట్టణాలకు Master Plan తయారు చేయుటకు 1961-62 సంవత్సరానికి రెండు లక్షల రూపాయలు, 1962-63 సంవత్సరానికి నాలుగు లక్షల, 25 వేల రూపాయలు మంజూరు చేయడం జరిగింది:—

- (1) హైదరాబాదు
- (2) సికిందరాబాదు
- (3) విశాఖపట్టణము
- (4) విజయవాడ
- (5) గుంటూరు
- (6) వరంగల్
- (7) కొత్తగూడెం

1962-63 సంవత్సరానికి మంజూరు చేయబడిన grant జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితులనుబట్టి, అటుతరువాత 2 లక్షల, 83 వేలకు తగ్గించడం అయింది. ఈ మొత్తమును భారత ప్రభుత్వము ఇదివరకు ఇవ్వలేదు. ఈ విషయము ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలలోనే వున్నది. హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు జంట నగరాలకు Master Plans తయారు చేయబడినవి. ఆ ప్లాన్స్ Corporation యొక్క ఆమోదమునకు పంపబడినవి. విజయవాడ, విశాఖపట్టణము, గుంటూరు యొక్క Master Plans కూడా తయారు చేయబడినవి. ఆ plans యొక్క రిపోర్టులు ప్రభుత్వము పరిశీలించి, పై మునిసిపాలిటీలకు Town Planning చట్టములోని 26-29 నిబంధనల ప్రకారం తగిన చర్య తీసుకొనుటకు తిరిగి పంపబడినవి. విశాఖపట్టణం Master Plan నిర్వహణ విశాఖపట్టణం Town Planning Trust అధ్యక్షునికి అప్పగించబడింది. వారు Master Plan మంజూరు చేయుటకు ప్రభుత్వానికి తగు proposals పంపి ఉన్నారు. ఆ విషయము పరిశీలనలో ఉన్నది.

Mr. Speaker:—Now questions are over.

శ్రీ టి. ఆర్. కె. శర్మ:—అధ్యక్షా, నేను 2144 వ ప్రశ్న వేశాను. అప్పుడు మీరు supplementary question కు అవకాశం ఇవ్వలేదు. మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి దాంట్లో....

Mr. Speaker:—Now, you want to put a question. I am sorry I cannot allow it. In that case, every Member could get up and ask questions.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ:—ప్రశ్న వేయడం లేదండి. మంత్రిగారు ఇచ్చినటువంటి information correct గా లేదనే విషయం తమ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—That is all right.

URDU MEDIUM OF INSTRUCTION IN THE HIGH SCHOOLS.

2055.—

*3636 Q.—*Sri Sultan Salahuddin Owaisi:*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) the number of high schools in the State where Urdu medium of instruction has been arranged;

(b) the conditions for starting the classes with Urdu Medium; and

(c) the number of students required for starting the classes with Urdu medium?

Calling attention to a matter of urgent public importance:

28th July, 1963.

367

re: Admission into colleges of students from Bhadrachalam and Nugur taluks of Khammam District.

A.—

(a) (1) Number of high schools haing Urdu as medium of instruction (as on 31-3-1962):—104.

(2) Number of higher secondary schools having Urdu as medium of instruction (as on 31-3-1962)—40.

(b) & (c) The school authorities have general permission to open seperate sections for imparting instruction to pupil of linguistic minorities through the medium of their mother-tongue, when there is a minimum number of 10 pupils per class or 30 for school, requiring such facilities in the case of elementary schools. The minimum strength prescribed for the purpose in the case of secondary schools is 45 pupils for the three classes VI to VIII or IX to XI put together and 60 pupils in classes IX to XII of higher secondary and middle schools put together.

IMPROVEMENT OF SLUM AREAS IN MUNICIPAL TOWNS

2143.—

*4006 Q.—*Sri G.C. Kondiah* :—Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether Central Government had given any specific grant to improve slum areas in Municipal Towns ; and

(b) if so, what are the towns that are planned during the Third Five Year Plan in our State?

A.—

(a) A loanand subsidy at 37½% respectively is given by the Central Government for improvement of slum areas under the Slum Clearance and Improvement Scheme on the basis of expenditure incurred by State Government.

(b) A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

<i>Towns where Slum Clearance Projects have been sanctioned during the III Five Year Plan.</i>	<i>Towns where projects proposed to be taken up during the III Plan.</i>
(1) Tenali (Two schemes)	(1) Tenali
(2) Vijayawada	(2) Eluru
(3) Adoni	(3) Visakhapatnam
(4) Eluru	(4) Vijayawada
(5) Guntakal	(5) Ongole
(6) Hyderabad.	(6) Rajahmundry
	(7) Cuddapah
	(8) Anakapalli
	(9) Tuni
	(10) Tadepalligudem
	(11) Masulipatam
	(12) Mahabubnagar.

Calling attention to a matter of urgent public importance :
re: Admission into colleges of students from Bhadrachalam and Nugur taluks of Khammam District.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: ADMISSION IN TO COLLEGES OF STUDENTS FROM BHADRACHALAM AND NUGUR TALUQS OF KHAMMAM DISTRICT.

Mr. Sepaker:—There is one matter under Rule 74, given notice by Sri J. Vengala Rao. He will now explain the matter.

శ్రీ జె. వెంగళరావు (వేంసూర్):—అధ్యక్షా, తూర్పుగోదావరి జిల్లా నుంచి ఖమ్మం మెట్టుకు బదిలీ చేయబడిన భద్రాచలం. నూగూరు తాలూకాల విద్యార్థులకు ఉన్నటువంటి ఇబ్బందులను మీద్వారా విద్యాశాఖా మంత్రిగారి దృష్టికి నేను తీసుకొనిరాదలచినాను. నాలుగైదు సంవత్సరముల క్రితం ఈ తాలూకాలు ఖమ్మం మెట్టు జిల్లాలో కలుపబడినవి. కాని అక్కడ pass అయినటువంటి విద్యార్థులకు, తెలంగాణాలో ఉన్న కాలేజీలలో వారికి ముల్కీ సర్టిఫికేట్ లేదని వారికి admissions నిరాకరింపబడుతున్నాయి. మరి, ఆ రెండు తాలూకాల వారికి, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఉన్న వారికి ఏ సౌకర్యాలు లభిస్తున్నాయో ఆ సౌకర్యాలు లభించాలని Education department వారి G.O: కూడా ఉన్నది. కాని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో గాని, వెంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయములోగాని వీరు ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన వారు గనుక వారికి అక్కడ admissions ఇవ్వడానికి వీలు లేదని వారు కూడా నిరాకరిస్తున్నారు. ఈ విషయము గురించి ముఖ్య మంత్రిగారికి, విద్యాశాఖా మంత్రిగారికి అక్కడి ప్రజలు మహాజర్లు పెట్టుకొన్నారు. నేను కూడా వ్రాసినాను. కాని ఇంతవరకు చర్య తీసుకోబడలేదు. ఈ మధ్య వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీలో అక్కడి విద్యార్థులు దరఖాస్తులు పెట్టితే, మీరు ఖమ్మం మెట్టుజిల్లాకు చెందిన వారు గనుక మీ దరఖాస్తులను మేము నిరాకరిస్తున్నామని వారికి endorsement ఇవ్వడం జరిగింది. ఇటు పైదరా బాదులో ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి వెళ్లితే, మీకు ముల్కీ సర్టిఫికేట్ లేదు గనుక మీకు admission ఇవ్వడానికి వీలులేదని వీరు కూడా తిరస్కరించడం జరుగుతున్నది. ఈ విధమైన పరిస్థితి అక్కడ భద్రాచలం, నూగూరు తాలూకాలలో ఉన్నది. క్రిష్ణా జిల్లానుంచి మునగాల పరగణా నల్గొండ జిల్లాలో కలుపబడినది. ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న కొద్ది మంది విద్యార్థులకు ఎక్కడా కూడా seats దొరకడం లేదు. వారి దరఖాస్తులు వెంటనే నిరాకరింపబడుతున్నాయి. కాబట్టి వెంటనే ఈ విషయంలో నిరాకరించబడిన వారి దరఖాస్తులను తిరిగి పరిశీలించవలసింది గాను, వారికి ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో గాని లేక ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో గాని ఎక్కడో ఒక చోట అవకాశం కల్పించడానికి వెంటనే orders వంపించవలసిందిగా నేను మీ ద్వారా విద్యా శాఖా మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తూ, ఈ విషయాన్ని వారు దయచేసి శ్రద్ధతో ఆలోచించవలసిందని కోరుతున్నాను.

The Minister for Education (Sri P. V. G. Raju):—Sri J. Vengal Rao, M.L.A. has brought to my notice that candidates from Bhadrachalam Division seeking admission into professional colleges are being disowned by the Osmania University as well as by the Andhra and Sri Venkateswara Universities. He has forwarded a copy of petition from Sri C. Venkata Satyanarayana of Nagoor taluk for admission to M.B.B.S. Course and requested that instructions may be issued to the authorities concerned to consider the applications of Bhadrachalam students for admission into Andhra and Sri Venkateswara Universities. Government, in Health, Housing and Municipal Administration, Department have considered the above application and issued instructions to the effect that as Nugur taluk of Bhadrachalam Division was merged in Khammam taluk, Sri Satyanrana the applicant should be deemed to be a native of Khammam district and his application accepted as such subject to the production of nativity certificate in proof thereof if any doubt arises.

Recently on receipt of a representation on a similar issue from Sri Vasudev Rao, M.L.A. of Huzurnagar, orders have been issued directing that candidates who fulfil the domicile rule of Munugala Paragana merged with Nalgonda District with the requisite period of residence be treated as mulkis of delangana regions.

The question of issuing similar orders in the case of applicants from Bhadrachalam division for admission into colleges is under consideration and orders will be issued very shortly.

PAPERS LAID ON THE TABLE.

Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the year ended 31st March, 1961.

The Chief Minister (Sri N. Sanjiva Reddy):—Sir, I beg to lay on the Table under Section 38 (3) of the State Financial Corporations Act, 1961, a copy of the Annual Report and accounts of the Andhra Pradesh State Financial Corporation for the year ended 31st March, 1961.

AMENDMENT TO THE ANDHRA PRADESH PUBLIC SERVICE COMMISSION REGULATIONS, 1963.

[G.O. Ms. No. 700, G.A. (Services—A) dated 21-6-1963.]

Sir, I also beg to lay on the Table a copy of Notification issued with G.O. Ms. No. 700, General Administration (Services-A) dated 21-6-1963 making an amendment to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1963, in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker:—Papers laid on the Table.

PRESENTATION OF THE REPORT OF THE COMMITTEE OF ESTIMATES.

re: Singareni Collieries Company, Ltd.

Sri T. V. Raghavulu:—Sir, I beg to present the Report of the Committee on Estimates (First Report of the Third Legislative Assembly) on the Singareni Collieries Co., Ltd.

Mr. Speaker:—Report presented.

GOVERNMENT RESOLUTIONS

re: The constitution (Fifteenth Amendment, Bill 1963 (as passed by the Houses of Parliament.

re: The constitution (Sixteenth Amendment) Bill 1963 (as passed by the Houses of Parliament.

Mr. Speaker:—Now we will take up discussion on the Government resolutions moved on 22nd July, 1963.

Sri E. Ayyapu Reddy (Madathoor):—We have not been supplied with texts of amendments to the Constitution. We have been supplied only with printed reports of the discussion which took place in Parliament.

Mr. Speaker:—Let them be supplied with copies of amendments.

(The Secretary informed that they have already been supplied).

Sri E. Ayyapu Reddy:—We have been supplied with copies of discussions that took place in the Rajsabha and Lok Sabha, but not with the texts of the amendments to the Constitution. I have carefully searched the papers today and day before yesterday also.

Mr. Speaker:—All the other members have been served with copies. You might have misplaced them.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:—I do not think we will be able to finish the resolutions today. We shall take up the Non-agricultural Lands Assessment Bill now

Mr. Speaker:— Why not this one, now ?

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama):— Whatever it may be, we have got very serious objections to the amendments. మనము క్రిందటి తరువ Assessment on non-agricultural lands Bill take up చెయడం, దానిమీద point of order raise చేయడం జరిగింది. అందువల్ల దానిని ఇప్పుడు continue చేస్తే proper గా ఉంటుంది.

Mr. Speaker:— There is no point. Either this evening, or tomorrow evening or day after tomorrow, all these bills must be finished before 31st July. That was the understanding arrived at the Business Advisory Committee. It is not as if I want to deny an opportunity to the members to speak, but all the same, in view of the fact that the House took nearly two hours on 23rd regarding the point of order raised by Sri Vavilala Gopalakrishnayya, we are not hardpressed for time. Please consider about it. Another thing I must tell you. Sri Visweswara Rao and others were asking for tow-hours discussion regarding the Scarcity of sugar and rise in prices. I am considering that. We may have to sit one evening. When that is so, it is for the House to decide. All the Bills must be finished before that date.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu:— Personally I have no objection to sit in the evening. ఎందుకంటే, మొట్ట మొదట ఆ బిల్లు take up చేశాము

గనుక అదే continue చేస్తే జాగుంటుందని నా అభిప్రాయము. తరువాత వేరేవి తీసుకోవచ్చును. అవసరమైతే, సాయంత్రంకూడా కూర్చోడానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

Mr. Speaker :— Not that I am anxious to hustle through...

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :— అందుకే నీ, అదే continue చేస్తాము అని అంటున్నాను. Then we can go to the next item.

Mr. Speaker :— We shall first finish these resolutions and then go to the next item, the Assessment Bill,

Mr. Speaker :—I disallowed two amendments of hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya and Sri Pillalamarri Venkateswarlu on the ground that they are negative in character.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నరసేపల్లి)—అధ్యక్షా, ఎప్పుడైతే మాకు మా ఒపీనియన్ చెప్పటానికి అవకాశం ఉన్నదో, అప్పుడు మాకు అమెండ్ మెంట్స్ కూడా పెట్టటానికి అవకాశం ఉన్నదనేది మా కంటెనేషన్. అది హవుస్ రిజెక్ట్ చేయవచ్చును. కాని అమెండ్ మెంట్ ఫారమ్ మాత్రం కరెక్ట్ కాకపోలేదు. అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే—నా అమెండ్ మెంట్ ఎలా చేసిన తర్వాత దానిని నేను మూవ్ చేయటము, దానిని మీరు హవుస్ లో వోటుకు పెట్టటం జరగవలెను. అది నెగటివ్ కావచ్చును. అసలు అది వోటుకు పెట్టకుండా ఊరికే ఉంటే నేను మాట్లాడవలసిన అవసరమే ఉండదు.

Mr. Speaker :—After examining the amendments that were given notice of and finding them that they are not proper, I have rejected them. That means I have disallowed them. There is no question of putting them to vote. The question of negating them by the House arises only when they are admitted. Since they are not proper, I disallowed them.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య—అధ్యక్షా, రాటిఫికేషన్ కొరకు మా దగ్గరకు వచ్చినపుడు, దానిపై మా ఒపీనియన్ చెప్పటానికి అవకాశం ఉన్నప్పుడు దానికి అమెండ్ మెంట్స్ కూడా తెచ్చేదానికి అవకాశం ఉంది. ఆ అవకాశం లేకపోతే, దీనిని ఊరికే రాటిఫికేషన్ కే పెట్టవచ్చును. మేము మాట్లాడటానికే అవకాశం లేకుండా చేయవచ్చును. కాని ఇప్పుడు ఆ విధంగా లేదు. మేము మా ఒపీనియన్ చెప్పటానికి అవకాశం ఉంది. అందువల్ల దానికి ఆమెండ్ మెంట్ కూడా తెచ్చేదానికి అవకాశం ఉంది.

Mr. Speaker :—Even without giving an amendment, hon. Members can certainly express their opinion.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆ అవకాశం ఉంది. అది నేను దీని చేయటంలేదు. మీరు ఆ అవకాశం ఇస్తున్నారు.

Mr. Speaker :—That is what I say, you have always got a right to express your views.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మమ్మల్ని అది రేటిఫై చేయమని అడగటంలో ఉద్దేశ్యం ఏమిటంటే—దానిపై మా ఒపీనియన్ కూడా చెప్పమని అర్థము.

Mr. Speaker :—Ultimately you can oppose.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—That is true; we are not opposing completely. అమెండ్ మెంట్ పెట్టే అవసరం ఎప్పుడు వస్తుందంటే—మేము మొత్తం అపోజ్ చేయకుండా కొన్నింటినే అపోజ్ చేసి, కొన్నింటికే మా అభిప్రాయభేదాన్ని చూపించినపుడే, అమెండ్ మెంట్ పెట్టే సమస్య వస్తుంది. కేవలం ఒక్క రేటిఫికేషన్ అయితే ఇక్కడ డిస్కంప్ అక్కర లేదు. మాకు ఎప్పుడైతే డిస్కంస్ చేయటానికి మా ఒపీనియన్ చెప్పటానికి సాధుకాశం ఇచ్చారో అప్పుడు మాకు అమెండ్ మెంట్స్ తేవటానికి అవకాశం ఉంటుంది. మేము మా ఒపీనియన్ చెప్పగలిగిన అవకాశం వున్నప్పుడు అమెండ్ మెంట్ ద్వారా చెప్పవచ్చును. రిజిల్యూషన్ ద్వారా చెప్పవచ్చును. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రిజిల్యూషన్ కు సవరణ తెచ్చి దానిపై మాట్లాడవచ్చును. అది ప్రభుత్వం రిజిక్ట్ చేయవచ్చును—అది వేరేవిషయం. కాబట్టి ఫారములో ఏమీ చిక్కులేదు. కనుక అదితమరు తిరిగి ఆలోచించాలి.

Mr. Speaker :—There is no question of reconsideration. I have disallowed the amendments.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :—అధ్యక్షా, Constitution లో 311 ప్రొవిజన్ కు అమెండ్ మెంట్ వుంది. 10, 15 క్లాజులకు అమెండ్ మెంట్స్ అన్ని ఒకే బిల్లులో తేవటం లిగల్ గా ఎదైనా ప్రోసీజర్ కాదని, ఆది ఇన్ కన్వీనియంట్ ప్రోసీజర్ అని పార్లమెంటులో కూడా డిస్కంప్ జరిగింది. మిగిలిన క్లాజులన్నింటికీ మా అభ్యంతరం లేకపోవచ్చును. ఈ 311 క్లాజుకు పెట్టిన అమెండ్ మెంట్స్ మాత్రం మేము స్వతిరేకించవలసి వున్నది. So we satisfy the amendments except that amendment to Article 311 of the Constitution ఎవరైనా ఇచ్చిన అమెండ్ మెంట్స్ ఆ ఫారములో లేకపోయినట్లయితే—అది technical mistake మాత్రమే అవుతుంది.

It is only a technical way of wording it. We can overlook that technical mistake and allow the amendment. The amendment to Article 311 of the constitution is contained in clause 10 of the Bill. How does the amendment of the hon. Member to that clause 10 become outside the scope of the Resolution?

Mr. Speaker :—When we put to vote, do we not go clause by clause?

Sri P. Sundarayya :—We are not going clause by clause. It is only one resolution. Government resolution is this:

“That this House ratifies the amendments to the Constitution of India, proposed to be made by the Constitution (Fifteenth Amendment) Bill, 1963 as passed by the House of Parliament.”

Similarly there is another resolution of Government;

"That this House ratifies the amendments to the Constitution of India, proposed to be made by the Constitution (Sixteenth Amendment) Bill, 1963 as passed by the House of Parliament."

So, to the first resolution, we can certainly move: "That this House ratifies the amendments except that amendment to Article 311 of the Constitution or as enunciated in clause 10 of the Constitution Amendment Bill (Fifteen). I have not seen the actual form of the amendments which the hon. Members have given notice of. But if there is some mistake in the wording thereof, you can certainly overlook that and correct it. It is a technical mistake. So the amendments can be allowed.

Mr. Speaker :—I am disallowing the amendments, but I am going to put to vote clause by clause.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—That is not the correct procedure, Sir, because the Resolution of Government is there. The Resolution is to ratify the amendments proposed by the Houses of Parliament. We cannot go clause by clause, though it is advantageous to us, no doubt.

Mr. Speaker :—The resolution seeks to ratify all the clauses. So, I am going to put all the clauses to vote one by one. If you want to vote down clause 10, the House will have that right.

Sri K.V. Narayana Reddy (Kamalapur) :—Under Rule 226 (1) of the Assembly Rules—"An amendment must be relevant to and within the scope of the subject-matter of the Bill or motion to which it relates." And the amendment submitted by hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya is relevant to and within the scope of the subject-matter of the Resolution, Sir. Under sub-rule (5) of the same rule, the hon. Speaker "may refuse to put an amendment which is, in his opinion, frivolous". I wish to know what is the frivolous nature in the amendment of hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya, Sir.

Mr. Speaker :—You are even questioning the right of the Speaker. Sub Rule (2) of rule 226 says: "An amendment may not be moved which has merely the effect of a negative vote." Is that what you are referring to?

Sri K.V. Narayana Reddy :—I am referring to sub-rule (1) of Rule 226 which says that an amendment must be relevant to and within the scope of the subject-matter of the Bill, etc. Here the amendment is relevant to the subject-matter of the Bill. So, that should be allowed.

Mr. Speaker :—I am not concerned herewith the question of relevancy. I am concerned with the negative effect of the amendment. A series of amendments are there. Hon. Sri Vavilala Gopalakrishnayya's amendment is to clause 10 of the Bill. That arises only when all the clauses are going to be put to vote. The resolution consists of all the amendments I shall put to vote clause by clause.

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) :—ఇప్పుడు సభ ముందు బీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ప్రవేశపెట్టిన ఒక తీర్మానం ఉన్నది. దానికి అమెండుమెంట్లు యిచ్చే

ప్రెవిలేజ్ సభ్యులకు వుందా? లేదా అనే విషయం తమరు యోచించాలి. తమకు రిజెక్టు చేయడానికి హక్కు లేదని గాని, మీ హక్కును కొన్సైన్ చేయడం గాని కాదు. ఆ ధోరణి తప్పు అవుతుంది. పార్లమెంటు ఒక బిల్లు పాస్ చేసి నది. దానిని *in toto* ఆమోదించే నిమిత్తం మన ముందు సభా నాయకులు ప్రవేశ పెట్టిన శీర్షానం వుంది. గౌరవ సభ్యులు వావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య గారు దాని కొక అమెండుమెంటు యిచ్చారు. ఆ విధంగా అమెండుమెంటు యిచ్చే ప్రెవిలేజ్ సభ్యులకు వున్నదా, లేదా అనేది తమరు పరిశీలిస్తే, ఆ తరువాత అది subject matter కు సంబంధించి వున్నదా, లేదా అనేది చూడవచ్చు. దానికి సంబంధించి వుండకపోతే కొట్టివేయవచ్చును.

Mr. Speaker :—Right to move the amendments by the members is not denied. Hon. Members have always got the right to move amendments. The question is whether an amendment is of a negative character and if so, it can be disallowed.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల) :—కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం క్లాజ్ ఆఫ్ ది బిల్ డిస్కస్ చేయడానికి మనకు హక్కు లేదు. అది కాన్స్టిట్యూషన్ లోనే వ్రాసి వున్నది, 'రిజల్యూషన్ పూర్వకంగా రాటిఫై చేయాలి' అన్నారు. అందుచేత మన ముందుకు రిజల్యూషన్ వస్తున్నది. ఎవరైనా అమెండుమెంటు యిస్తే, ఎప్పుడు యీ రిజల్యూషన్ కు నెగిటివ్ ఎఫ్ఫెక్ట్ వస్తుందంటే—రిజల్యూషన్ లో 'రిజాల్వ్స్ థట్' ('resolves that') అన్న తరువాత అంతా అక్కరలేదని, మార్చేసి వ్రాస్తే, అప్పుడు దానికి నెగిటివ్ ఎఫ్ఫెక్ట్ వస్తుంది. అంతేగాని, అందులోని క్లాజులన్నీ ఒప్పుకుంటు ఒక్క క్లాజులో మాత్రం మాకు యిష్టం లేదని చెప్పినప్పుడు దానికి నెగిటివ్ ఎఫ్ఫెక్టురాదు. అందుచేత అమెండుమెంటు ఎలవ్ చేయడం న్యాయంగానే కనిపిస్తున్నది.

The Minister for Law and Information (Sri P. V. Narasimha Rao) :—Sir, here is a Resolution seeking to ratify a Bill passed by Parliament. That Bill is a composite Bill consisting of so many amendments. If we ratify in to it is ratified. We have to ratify or not ratify. There is no partial ratification envisaged by the Constitution. That is my submission, Sir.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—అది వారు చెప్పడానికి జాగానే వున్నది. కాని, పార్షియల్ రాటిఫికేషన్ కు మేము చెప్పడం లేదు. 'రాటిఫికేషన్' అంటే అసలు అర్థం ఏమిటి? మా కన్సిడరేషన్ అసలు ఎందుకు కావాలి; ఫలానాది మాకు నచ్చింది, ఫలానాది మాకు నచ్చలేదు అని చెప్పకొనడానికే కాని మంత్రి గారు ఫాసిస్టు ఆర్గ్యుమెంటు తీసుకు వస్తున్నారు. చేస్తే అంతా చేయండి, లేకపోతే అంతా వదిలిపెట్టేయ్యండి అంటున్నారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—కాన్స్టిట్యూషన్ లో వున్న విషయాన్నే నేను చెప్పాను. పార్షియల్ రాటిఫికేషన్ కు అందులో ప్రొవిజన్ లేదని మనవి జేశాను.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—కాన్స్టిట్యూషన్ లో రాటిఫికేషన్ అని వుంది. అసలు రాటిఫికేషన్ అంటే అర్థం ఏమిటి, టోటల్ రాటిఫికేషన్, టోటల్ నాన్-రాటిఫికేషన్ వలె మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. అది కొంచెం బాగా లేదు. 'Subject to such reservations' అని ప్రాయడం వలన మనకు ఆ హక్కు వుంది. చర్చనీయాంశం అయితేనే రిజల్యూషన్ వస్తుంది. లేకపోతే అక్కరలేదు. రిజల్యూషన్ వచ్చినప్పుడు సవరణలు సభ్యులు చేయవచ్చును, గవర్నమెంటు కూడ చేయవచ్చును. ఇందులో అంకా ఒప్పుకుని ఒక్క క్లాజుకు మాత్రం అబ్జెక్షన్ వున్నదని చెబుతున్నారు. అందువలన ఈ అమెండుమెంటును ఎలవ్ చేయవచ్చును. ఈ అమెండుమెంటును ఓడగొట్టడానికి వారు ఆర్గ్యుమెంటు తీసుకురావచ్చును గాని, అసలు అమెండుమెంటే తీసుకురాకూడదని అంటే యింక యిది డెమోక్రసీయే కాదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, ఈ అమెండుమెంటు పూర్తి రిజల్యూషన్ ను సెగిటివ్ చేస్తుందనే ఉద్దేశ్యంతో తమరు దీనిని desallow చేశారు. అది కరెక్ట్ అనే నేను అనుకుంటున్నాను. పార్లమెంట్ రాటిఫికేషన్ కు కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం అవకాశం లేదు. ఒక క్లాజుకైనా అభ్యంతరం చెబుతూ మేము రాటిఫై చేయము అంటే పూర్తి రిజల్యూషన్ సెగిటివ్ అవుతుంది. రాటిఫై చేయడానికి మనం నిరాకరించినట్లు అవుతుంది. ఆ దృష్టితోనే దానిని disallow చేయడం జరిగింది. కాబట్టి, అందులో పొరపాటేమీలేదు. అమెండుమెంటు యిందులో రావడానికి వీలులేదు. కావలయునంటే వారికి (పార్లమెంటుకు) యీ హౌస్ యొక్క ప్రొసీడింగ్స్ పంపించవచ్చును. కనుక యిది constitutional గా proper కాదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—దీనికి సవరణలు యివ్వకూడదని కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఎక్కడ వుందో మంత్రిగారిని చదవమనండి.

Sri E. Ayyapu Reddy (Midtivr):—Sir, the amendment of the Constitution is envisaged in Article 368 of the Constitution. That Article reads like this :—

“An amendment of this Constitution may be initiated only by the introduction of a Bill for the purpose in either House of Parliament, and when the Bill is passed in each House by a majority of the total membership of that House and by a majority of not less than two thirds of the members of that House present and voting, it shall be presented to the President for his assent and upon such assent being given to the Bill, the Constitution shall stand amended in accordance with the terms of the Bill :

Provided that if such amendment seeks to make any change in—

*(a) article 54, article 55, article 73, article 162 or article 241 ;

(b) Chapter IV of Part V, Chapter V of Part VI, or Chapter I of Part XI; or

(c) any of the Lists in the Seventh Schedule; or

(d) the representation of States in Parliament; or

(e) the provisions of this article;

the amendment shall also require to be ratified by the Legislatures of not less than one-half of the States by resolutions to that effect passed by those Legislatures before the Bill making provision for such amendment is presented to the President for assent."

Now, Sir, this Bill is with reference to Chapter V of Part VI; therefore it has come before our House. And partial amendment of this Bill is not envisaged in the above Article. It shall be ratified by a resolution. Even if we accept 99% of the provisions of the Bill and if we do not accept 1% of the Bill, it will not be called ratifying it. Even clause-by-clause discussion may not be proper. Of course, the hon. members will be entitled to raise objections to any particular clause and reject the resolution. But the resolution has to be taken as a whole and all the provisions have to be discussed and voted not clause by clause.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— అమెండుమెంటు శీఘ్రమవుతుంది. దానిని ఒక గొట్టడానికి అవసరమైన రిజర్వేషన్లు వారు చెబుతున్నారు. అంతేగాని, అమెండుమెంటు శీఘ్రమవుతుందానికి వీలులేదంటే యింక యిది చెమోక్రసీయే కాదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— అధ్యక్షా, ఇంకనుముందు అచ్చన్నగారు ఒక పాయింట్ రైజ్ చేశారు. ఈ రిజల్యూషన్ లు అమెండుమెంటు శీఘ్రమవుతున్నా అనుకున్నా కూడా, అనేవిషయంపై మీ అభిప్రాయం తెలుపుకోవలసివుంది. ఇది సరియైన విధానమేనని మా అభిప్రాయం. ఒకే క్లాజు లుంటే ఇన్ టోటో రిజెక్ట్ చేయడమా, యాఫ్టెస్ట్ చేయడమా అనేది పుచ్చదని చెప్పడానికి వీలున్నది. శ్రీ సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు ఇంకనుముందే పార్లమెంటులో డిస్కషను జరిగింది. 5-6 క్లాజులలో అమెండుమెంటు పెట్టి ఒక రిజల్యూషనుగా తెచ్చి నప్పుడు దానికి అమెండుమెంటు ప్రపోజు చేసే వద్దని ఏమిటి? గ్రప్పసు దానిని క్లియర్ గా డిఫైన్ చేయవలసిన అవసరం కలుగుతోందని నా అభిప్రాయం. 4-5 అమెండుమెంటును ఒకే రిజల్యూషనులో తెచ్చినప్పుడు అందులో ఏ క్లాజుకైనా అమెండుమెంటు యివ్వడానికి వీలున్నదని మా అభిప్రాయం.

Sri E. Appayya Reddy :— This resolution comes before the House not by virtue of any rules made by the Assembly but by virtue of Article 368. This is a constitutional resolution which comes on account of Article 368 and not governed by the rules of our House. That is my submission.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— కాన్స్టిట్యూషను క్రింద వచ్చిందన్నారు. కాన్స్టిట్యూషను క్రిందనే మనం రూల్సు పాస్ చేసుకున్నాము. కాన్స్టిట్యూషను

ప్రకారం ప్రతి రిజల్యూషనుకు అమెండుమెంటు తీసుకురావచ్చునని వున్నది. అమెండుమెంటు తీసుకురాకూడదని ఏదేశంలోని కాన్స్టిట్యూషనులోను ప్రాసి వుండదు. ఇందులోకూడ ప్రాసివుండలేదు. ఇటువంటి రిజల్యూషను వచ్చినప్పుడు అమెండుమెంటు క్వశ్చను ఏమిటి అనేది అప్పుడు ఫోర్ సీ చేయలేదు, అందువల్ల బహుళశః అప్పుడు ఆలోచించకపోవచ్చు. కావాలంటే రూలు ఛేంజి చేయండి. అంతేగాని—వారు అమెండుమెంటును ఓడగొట్టడానికి కావలసిన రీజన్లు చెబుతున్నారు. ఫుల్ గా యాక్సెప్ట్ చేయాలని వాదించవచ్చుగాని అసలు అమెండుమెంటు తీసుకురాకూడదన్నట్లయితే యీ బిజినెస్ ప్రొసీజరు అంతా కూడ—డెమోక్రసీ, లెజిస్లేషను, ప్రజారాజ్యం అనేదంతా పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అమెండుమెంటు మూవ్ చేసి వారు చెప్పిన రీజన్లు నుంచి అపోజ్ట్ చేసి, ఓటు వారివైపు వుంటేవారు గెలుస్తారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—వారు చెప్పిన ఇంటర్ ప్రెటేషను కరెక్టు అయితే కాన్స్టిట్యూషను యొక్క ప్రభుత్వం 'half of the states should ratify' అనేది వాయరు. ముడ్ బి రాటిఫైడ్ అనే స్పీరిట్ వున్నట్లయితే అసెంబ్లీలకు డిస్కస్ చేయడానికి అవకాశం కల్పించడమే జరిగేది కాదు. స్టేట్సుకుకూడ ఆలోచన చేయడానికి ఎందుకు అవకాశమిచ్చారు? పార్లమెంటు పాస్ చేసిన కాన్స్టిట్యూషను అమెండుమెంటుపై స్టేట్సు ఒపినియన్ కూడ తీసుకోవడం న్యాయం కాబట్టి రాటిఫికేషను అనే ప్రావిజను వచ్చింది. లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ తెచ్చిన మోషను తప్పు అని మేము రెయిజ్ట్ చేయలేదు. అది తప్పు అని మేము చెబితే మూవ్ చేయడానికి రైట్ వున్నదని వారు చెప్పినది సరిపోతుందిగాని We are not questioning the right of moving the resolution by the Leader of the House. సబ్జెక్టు మ్యాటరుకు సంబంధించి అమెండుమెంటు యిచ్చే రైటు రూల్స్ ప్రకారం వున్నది. హోల్ సేట్ గా రాటిఫై చేయడం వారి డ్యూటీ అయితే ఇక్కడకు తేవలసిన అవసరంకూడ వుండేది కాదు. వారు కాన్స్టిట్యూషను ప్రేమర్స్ యొక్క స్పీరిటునుకూడ మినడర్ స్టాండు చేసుకుంటున్నారేమోనని నా మనవి.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—అర్థికులు 368 లో ఒక పాయింటు వుంది. ఇతర స్టేటులన్నీకూడ రాటిఫై చేయవేమో అనే అనుమానం లేకపోతే యీ అవకాశం యిచ్చేవారు కాదు. "The amendment shall also require to be ratified by the Legislatures of not less than one-half of the States." ఇండియాలో వున్న స్టేటులలో సగం స్టేటులకు తగ్గకుండా రాటిఫై చేయాలని వున్నది. చేయకపోతే ఏమవుతుంది? వారు దీనిని ఎక్జామిన్ చేశారు. అఖి ప్రాయ భేదాలుంటాయి, కాబట్టి చర్చ చేయడానికి అవకాశ మిచ్చారు. చర్చ చేసినప్పుడు అన్ని స్టేట్సుకూడ అంగీకరించాలంటే ఏ ఒక్కరైనా రాటిఫై చేయకపోతే ప్రమాదం వస్తుందని సగం స్టేటులు రాటిఫై చేస్తే సరిపోతుందన్నారు. అమెండుమెంటు పెట్టి డిస్కస్ చేయవచ్చు, రాటిఫై చేయవచ్చు, చేయకపోవచ్చు. "...by resolutions to that effect passed by those Legislatures before the Bill making provision for such amendment is presented to the President for assent." ప్రెసిడెంటుకు ప్రజంటుచేసేలోగా అన్ని స్టేట్సుకు పంపించడం,

సగం స్టేటులకు తక్కువగాకుండా రాటిఫై చేయడం జరగాలి. అన్నింటిలోను వర్సంటేజి, మెజారిటీ వున్నట్లే యీ సందర్భంలోకూడ స్టేటులకు మెజారిటీ పెట్టారు. Not less than half of the states ఒప్పుకుంటేనే చెల్లుతుంది అన్నారు. వారుకూడ అమెండుమెంట్లు పెట్టారని, రిజర్వు చేయరని అంతాకూడ రాటిఫై చేస్తారని ఎక్కువెక్కు చేయలేదు. ఇక్కడ పాస్ అవుతుందా మన పాస్ చేసిన హోఫ్ లో వస్తాము, పాస్ కాకపోతే రిజర్వు చేసిన హోఫ్ లో వస్తాము. విధిగా అంగీకరించితిరాలనేది ఏమీలేదు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— శాసన సభ ముందుకు తెచ్చిన ఏ తీర్మాన మైనా, బిల్లు అయినా—వాటిమీద గౌరవ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు తెలియబరచే అవకాశం తప్పకుండా వుంది. సవరణ పెట్టదలచుకుంటే విధిగా పెట్టవచ్చు, దోషం వుందనీ ఎవరూ అనడంలేదు. కానీ ఆ సవరణ సక్రమంగా, ఆర్డరు ప్రకారము వున్నదీ లేనదీ తమరు నిర్ణయించ నలసి వుంటుంది. అది నెగేటివ్ సవరణ అయితే ఆమోదించడానికి వీలులేదనికూడ రూల్సులో నిర్ధారించబడివున్నది. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సవరణ నెగేటివ్ సవరణ అవుతుందా కాదా అనేది ప్రస్తుతం ఎజ్జామినేషను క్రిందవున్న విషయం. వారు అది నెగేటివ్ సవరణ కాదు, అందులో వాదనవున్నది, పస వున్నది అని చెప్పి నట్లయితే అది అంగీకరించాలని తేలుతుంది. వారి సవరణ అంగీకరించబడిందని ఒక నిమిషం మనం ఊహించుదాము. ఆ సవరణను ఆమోదిస్తే రాటిఫికేషను జరగదు, రాటిఫికేషన్ జరగకపోతే రిజల్యూషను ప్రవేశపెట్టడంలోని ఉద్దేశం భంగంఅయినట్లు, నిష్ప్రయోజనం, నిష్ఫలంఅయినట్లు తేలుతుంది. అదిరిజల్యూషను ఉద్దేశాన్ని వమ్ముచేస్తున్న అమెండుమెంట్లు అని అంగీకరించక తప్పదు. అవిధంగా చూచినప్పుడు అది నెగేటివ్ అమెండుమెంట్లు మాత్రమే అవుతుంది. నెగేటివ్ అమెండుమెంట్లు అయినప్పుడు అది అవుట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని స్పీకరుగారు యిచ్చిన రూలింగు ఖాయమవుతుంది. ఇది నెగేటివ్ అమెండుమెంట్లు అని తమరుచెప్పినది సరైనదని, ఇది యాఫ్టర్ చేసినట్లయితే రిజల్యూషను ఎఫ్టర్ కన్ఫీటుగా పోతుందని, వర్చస్ డిఫిట్ అవుతుందని అందువల్ల యిది నెగేటివ్ అమెండుమెంట్లు అవుతుందని మనం నిర్ధారణచేసుకోవచ్చు. తమరు యిచ్చిన రూలింగు సక్రమ మైనదని, రూలింగు యిచ్చిన తరువాత చర్చకూడ అనవసరమని, కాబట్టి ఆ తరువాత చర్చ కొనసాగించవచ్చునని నా అభిప్రాయం.

Sri R. Dasuratha Rami Reddy:— Mr. Speaker, Sri, the Constitutional provision says that in certain matters, when the Constitution is to be amended, it has to be ratified by State Legislatures. Here is a case where a number of amendments have been brought in—each by itself forms an Act. It would have been a separate Bill, but for the sake of convenience as all amendments have been brought in, it is in the form of a composite bill. I am therefore of opinion that each clause has to be voted upon and it can be accepted by the Legislature each by itself. It is not necessary to ratify the entire resolution.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—న్యాయశాఖ మంత్రిగారు చెప్పిన పరిస్థితినిబట్టి లెజిస్లేచరు సక్రమంగా పనిచేస్తుంటే చిక్కు ఉస్తుంది. పార్లమెంటులో చర్చ జరిగింది. మన శాసనసభలో కూడ యిటువంటివి జరిగవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను. బిల్లులు తేవడం, పది, పదిహేను ఆర్టికల్స్ కు ఒకే సవరణగా తెచ్చిన కేసులు కూడ వున్నాయి. అసలు యీ ప్రొసీజరు చాల తప్పు ప్రొసీజరు అని ఒప్పుకోక తప్పదు. అమెండుమెంటు అంటే అమెండుమెంట్స్ అనికూడ తమరు ఇంటర్ ప్రెటేషను యివ్వవచ్చు. పది, పదిహేను ఆర్టికల్స్ కు సవరణలు తెచ్చి ఒకే అమెండుమెంటు అంగీకరించండి, లేకపోతే అంగీకరించకపోండి అనే పద్ధతి తీసుకోవడం సరైనది కాదు. పదిహేను సవరణలతోపున్న పదిహేను అమెండుమెంటులో ఒక క్లాజుకు మేము వ్యతిరేకం, మిగతా 14 కూ యిక్కడవున్న ప్రతి ఒక్క సభ్యుడుకూడ ఆమోదిస్తున్నాడు అని పాస్ చేస్తే అది మంచి పద్ధతా, లేక రాంగ్ ప్రొసీజరులో పెళ్లి పదిహేను కూడ వద్దు అనిగాని లేక అన్నీ అంగీకరిస్తామనిగాని చెప్పడం—యీ ఫాల్స్ నోషన్—మంచిదా? లా మంత్రిగారు చెప్పిన వాదన ప్రకారం ఇక్కడ ఉపన్యాసాలు చేస్తాము, ఓటింగు వచ్చినప్పుడు బిల్లుకు వ్యతిరేకంగా ఓటు చేస్తాము. దేశంలోని సగం శాసనసభలు అన్నిటిని ఆమోదించి ఒక్క క్లాజుకు మాత్రమే వ్యతిరేకత చూపే పరిస్థితి వస్తే అది దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు రివైజు చేయవచ్చుకదా. శాసన సభలో ఎక్కువభాగం, లేక అన్నీ, 14 క్లాజులు అంగీకరించాయన్న సంగతి పై proceed అయే అవకాశం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం మంచిది. అన్నీ ప్రోసీజరుమనే పద్ధతిపై వారికి తెలియచేస్తూ రెజిల్యూషన్ pass చేయడం వల్ల ప్రయోజనంలేదు. ప్రోసీజర్ దృష్ట్యాను commonsense దృష్ట్యాను కూడా ఏ శాసన సభయైనా ఏ ఒక్క క్లాజుకైనా వ్యతిరేకం అయితే ఆ అభిప్రాయం రికార్డు చేసి మిగిలిన వానిని ratify చేయడం సరియైనది. అన్నీ శాసనసభల నుంచి వచ్చిన తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుంది, ఒక్క క్లాజు వ్యతిరేకస్తున్నారు కాబట్టి బిల్లు అంతా వ్యతిరేకస్తున్నారనే alternative నే ఇవ్వడం సరియైనది కాదు. 15వ క్లాజు వ్యతిరేకించినట్లు రికార్డు చేస్తారనుకుందాము, మెజార్టీ ఉంది కాబట్టి reject అయే అవకాశం లేదు అనుకోండి, మిగిలిన 14 క్లాజులు అంగీకరించారనే పద్ధతిలో రెజిల్యూషన్ వెళ్లడం సరియైన పద్ధతి. విడిగా ఒక్క క్లాజుపై వోటింగ్ కు అవకాశం లేనప్పుడు మొత్తం అంతకు వ్యతిరేకంగా వోటుచేయవలసి ఉంటుంది. ఒక్కొక్కదానిపై వోటింగ్ తీసుకుంటే అభిప్రాయం తెలుస్తుంది. ఒక్కొక్కదానికి amendment పెట్టడము లేక ఒక్కొక్క clause గా తీసుకోవడం అనేది వస్తుంది.

Mr. Speaker :—The effect is the same.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—చివరకు effect same అనుకోండి. మేము ఒక్క క్లాజు అంతా ప్రోసీజరుగాని amendment ఇచ్చాము. తమరు negative గా వుందని అన్నారు. కొన్ని మాటలు మార్చినట్లయితే positive గా కూడా అవుతుంది. అటువంటి అవకాశంలేదు. కాని హక్కు వుండాలి. We can move an amendment to the effect that certain words be changed in

Clause 10 also. When no such amendment is there మీరు చెప్పిన procedure కూడా మాకేమీ అప్యంతరంలేదు. అంతా ఒకటే పెట్టి. విడిగా పెట్టకూడదని అంటే House opinion సరిగా ventilate చేయడానికి ఉండదు. అది democratic పద్ధతి కాదు. That is not the intention of the authors of the Constitution or the Parliament nor could it be our opinion.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— అధ్యక్షా, ముందరయ్యగారు చెప్పిన 321 ఆర్టికల్ కు సంబంధించిన ratification అవసరమే ఉందని, because it is not covered by the articles mentioned in article 386. అది Chapter I Part 14లో వస్తుంది, అందువల్ల దీనిని ratify చేయవలసిన అవసరమే ఉందని చర్చచేయవచ్చును. దానికి అప్యంతరంలేదు. ఈ బిల్లు అంతా Composite Bill, గురుతో కొన్నింటిని మనం ratify చేయవలసిన అవసరం వున్నది, కొన్నింటిని ratify చేయవలసిన అవసరం లేదు. Bill అంతా composite అనుకొని, ratification కు ఇక్కడకు వచ్చింది. వారి వాదం ఒప్పుకొన్నా త్వరగా వాటిని object చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందేమోనని అభ్యంతరం గురించి ఏమాత్రం అప్యంతరం చేయడానికి రుజువు లేదు. That is not covered by article 368 of the Constitution. గోపాలకృష్ణయ్యగారి argument వారికి వ్యతిరేకంగా ఉంది, మా వాదానికి అనుకూలంగా ఉంది. వారు ఏమన్నారంటే—“If half the States ratify then it will be passed” అని అన్నారు. ఒక వైపు సగం states ratify చేయడము, సగం states ratify చేయకపోయినా అనేది వస్తుందిగాని సగం states ratify చేసి, పావు states ఖచ్చితంగా ratify చేయక మరొక పావు states సగంపేసి సగం చేయక అనే సమస్య రాదు. From the wording of the article which he has read, it is very clear that there may be either ratification or non-ratification but there cannot be a partial ratification at all. It is very evident from the wording of the article read by Sri Gopalakrishnayya. So I submit that there cannot be any question of partial ratification. If we refuse to ratify even one part of the Bill, it means that we are rejecting the resolution and we are refusing to pass the resolution which means we are refusing to ratify it. Therefore any amendment which will have the effect of rendering the resolution nugatory—that is the crucial thing, Sir—Will result in non-ratification; this amendment has in effect rendered the original resolution nugatory in the sense that if we do not ratify a part of the Bill, we refuse to ratify the whole Bill. That is the effect of the constitutional provision and therefore I submit that the decision taken by the Chair rejecting the amendment of Sri Gopalakrishnayya is correct.

Mr. Speaker:—I have disallowed the amendment on the ground that it is negative in character. But do you dispute the right of the members to move amendments?

Sri P.V. Narasimha Rao:—I have never disputed the right of the members, Sir.

Mr. Speaker :—Your point is that the resolution must either be accepted in toto or rejected in toto ; there are a number of clauses in the Bill ; if it is only one clause it does not arise ; when there are a tumber of clauses, it is probable that some members may not agree to some of those clauses and they might approve the other clauses. Simply because they do not approve of one clause it does not mean that either the whole thing should be rejected or the whole thing should be approved.

Sri P.V. Narasimha Rao :—That is my contention, Sir. The Constitution does not envisage a partial ratification or partial refusal to ratify.

Mr. Speaker :—That is imposing a restriction.

Sri P.V. Narasimha Rao :—It may be so, Sir. I have only submitted the constitutional position.

Mr. Speaker :—If that is the intention of the Parliament they impose a restriction on the right of the members to express their views. That is saying “ Either you approve the whole thing or reject the whole thing, but you have no right to approve one clause and not approve the other clauses.”

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అంతా కలగూరగంపగా వుందని సుందరయ్యగారు అన్నారు. అన్ని బిల్లులు కలిపి చూస్తే వారు చెప్పింది కరెక్టు కావచ్చుకాని amendirg bill లో అనేక సెక్షన్లు amend పరిపాటిగా వస్తున్నదే. అనేక bills మరమే pass చేశాము. అందులో క్రొత్త ఏమీ లేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—లా మినిస్టర్ గారు 311 ఆర్టికల్ కు సంబంధించి మనం ratify చేయవలసిన అవసరం లేదు అన్నారు. దానిపై చర్చ అవసరం లేదు అన్నారు, అదే కరెక్టు అయితే ప్రీక్షానంలోనే 311 ఆర్టికలుకు మినహా మిగతా వాటికి ratification కోరుతున్నామని వ్రాయవచ్చునుకదా !

Sri P. V. Narsimha Rao :—No, Sir. How can we bring a resolution beyond the pale of article 358 ? It has to be brought only in that form.

Mr. Speaker :—Anyhow, I do not find any reason to revise my opinion, having disallowed the amendment. At the same time I am not disputing the rights of the members to move amendments. My ruling is strengthened also by the Speaker of the Lok Sabha, i. e., in 326 where they have held when an amendment was moved to the effect that the word “approved”, the word “disapproved” be substituted, that it was negative in character and it was disallowed.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—అది మేము కాదనలేదు. తమ రూలింగ్ ను question చేయడం లేదు. మా discussion వల్ల ఉపయోగం ఏమి ఉన్నది ? మా discussion ఇప్పుడు అక్కర లేదు. ఎప్పుడు amendments move చేయడానికి హక్కు లేదు అనుకున్నామో Partial ratification అవుతుందనుకున్నామో.

Mr. Speaker:—No, I do not approve of that.

Sri Tenneti Viswanatham:—Thank you.

Mr. Speaker:—If the members want that I should put to vote amendment by amendment I shall do so. If you feel that, so far as clause 10 is concerned, it should not be there and you do not approve of it, I will also put that to vote.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—అన్ని క్లాజులను చర్చించి అభిప్రాయాలు చెప్ప వచ్చును. వోటింగ్ తీసుకునేటప్పుడు మాత్రం clause by clause తీసుకోవడం సబబు కాదు. మనవద్ద ఉన్నది ఒక రిజల్యూషన్. దానిని అంగీకరించడం కాని నిరాకరించడం కాని జరుగుతుంది. సవరణలేన్నా వుంటే అభిప్రాయాలు చెప్పవచ్చును. వోటింగ్ అన్నప్పుడు తీర్మానం మీదనే కాని ఒక్కొక్క అమెండుమెంట్ మీద కాదు. మనదగ్గర ఉన్నది simple proposition—ratify చేస్తున్నామా, లేదా అనేది, దానిపై వోటింగ్ తీసుకోవాలి.

Mr. Speaker:—The resolution itself seeks to approve the amendments one after another; that is why I am putting to vote one after another.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—మనదగ్గర ఒక రిజల్యూషన్ ఉంది. దాని మీద వోటు తీసుకుంటున్నాం. రిజల్యూషన్ దేని గురించి? పార్లమెంటులో ఆమోదించిన సవరణలున్నవి. వాటి గురించి తెలియాలని ఆమోదించిన సవరణలు సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. ఆ basis మీద discuss చేస్తాం. ఆమోదించిన సవరణలన్నీ ఒక proposition రూపంలో లేనేలేవు. దానిపైన అభిప్రాయం తీసికోవడం లేదు. అన్నిటికీ ఒక సమగ్రమైన తీర్మానం ఉంది.

Mr. Speaker:—Supposing some of the members do not want to approve of one of the clauses. Then what is the procedure?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—ఉపన్యాసం ఉంది. దీనిమీద అందరూ మాట్లాడడానికి సంపూర్ణమైన స్వేచ్ఛ, అవకాశం ఉంది. దాగులేదని అనుకున్నప్పుడు సూటిగా చెప్పవచ్చు.

Mr. Speaker:—The members may express their views and leave it so that the members of the Parliament may consider it. Is that your view?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి:—మన రిజల్యూషన్ అమెండుమెంట్స్ పెట్టే అవకాశం సభ్యులకు ఉంది. అమెండుమెంట్స్ పెట్టినదానిమీద వోటు తీసుకోవచ్చు. మనముందు లేనటువంటి proposition మీద Vote ఎలా తీసుకుంటాము.

Mr. Speaker:—For instance, let us be clear about it. Now, the intention of Mr. Gopalakrishnayya in bringing forward this amendment is that he does not approve of this Clause. Well with that intention he has brought forward certain amendment. If the House feels or if the Speaker feels that it is of negative character he can certainly disallow.

But what is the method or the way by which the House can express its opinion thereon. Is it by simply expressing the views in the discussion ?

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :—అభిప్రాయ సేకరణ చేసేటప్పుడు మన ముందు specific proposition ఉన్నప్పుడే అభిప్రాయం తీసుకోడం జరుగుతుంది. Proposition ఏమిటి? శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి సవరణ సక్రమంగా వుందని భావించితే దానిమీద వోటు తీసుకోవడం సహజం. అటువంటి సవరణ మనముందు లేనప్పుడు వోటు తీసుకోవడం ఏరకంగా చేస్తారు ? Resolution ను move చేసినప్పుడు మాత్రమే vote తీసుకోబడుతుంది. మనముందు లేనటువంటి సవరణలపై వోటు తీసుకోవడం సహజంకాదు. దయచేసి ఆలోచనచేయండి.

Sri T.V.S. Chalapathi Rao :—The object of the Central Government in referring this amendment to this House is to elicit or ascertain the opinion of the Members of this House. When that is the case how can we shut out either discussion or voting clause by clause. Suppose there are six clauses presented to this House. The House may be in favour of three amendments only and the House may not be in favour of other three amendments. That view must be known to the Central Government because only based on that opinion the Central Government may act. Therefore, I am of opinion that it is not correct to say that either discussion or voting cannot be taken clause by clause. It cannot be that we have to take voting on an omnibus resolution before the House. I am afraid that the opinion of the Law Minister that either we discuss it *in toto* or reject it *in toto* is not correct. So discussion must take place clause by clause. It may be that this House is not competent to amend any portions of the Constitution but certain amendments are to be ratified by this House. It is for the ratification that this Bill was referred to this House. Therefore, the Central Government must know the views of this House. The views sometimes may be favourable and sometimes unfavourable. Suppose half of the States reject this amendment, then the Central Government may not proceed with further amendment of the Constitution. Therefore, it is essential and necessary for the Central Government to know the views of this House clearly and to enable the House to express our views there may be amendments to the Resolution. Amendments to the Resolution must be permitted and the views also must be expressed freely and voting must be taken clause by clause. That is my submission.

Sri E. Anyapu Reddy :—Mr. Speaker, Sir, only one submission I would like to make. We must recognise the difference between the discussion which the Parliament has and the powers of the Parliament to amend the Constitution and the powers of a Legislature to discuss the amending Bill of the Constitution. When the amending Bill of a Constitution comes before Parliament it is taken up clause by clause, word by word and probably every Member of the Parliament will be entitled to give an amendment including a comma, and an amendment to a section or a sub-section can be given only in Parliament. But when it comes before the Legislature, the Constitution itself says that it shall be by a Resolution and Article 368 of the Constitution does not

envisage any amendment to a Resolution. What is the effect of an amended Resolution, Sir? There must be a purpose in seeking to amend a Resolution. That is, if we say that this Resolution is accented subject to such and such amendment, it has the same effect of rejecting the amendment. There are a number of Legislatures in India and each State may...

Mr. Speaker :—So, Mr. Ayyapu Reddy, your reasoning comes to this. If the Resolution is moved by the Government for approval of a certain amendments, no amendments can be moved by this House.

Sri E. Ayyapu Reddy :—My submission is this. The effect of an amendment to a Resolution is that of throwing it out. Suppose, we are discussing...

Mr. Speaker :—Whatever that amendment may be, let us not consider the effect of the amendment. Do you agree or do you not agree that the Members of this House have got a right to move an amendment to this Resolution or not?

Sri E. Ayyapu Reddy :—They can certainly move an amendment. The amending Resolution must have a purpose. The purpose of an amended Resolution is that the Resolution is defeated. Now what is the purpose of an amended Resolution? Is it going to be implemented? Is there any procedure for an amended Resolution to be implemented? What is the object of an amendment to a Resolution? The effect will be nullifying the Resolution. The only thing is the Parliament and Central Government can take note why a Resolution has been defeated and that can be taken note of by a discussion in the House. Suppose an amendment is carried, it must have an effect. Now constitutionally, the amendment can have no effect except that of defeating the Resolution itself.

Mr. Speaker :—Suppose it consists of several clauses....

Sri E. Ayyapu Reddy :—Yes Sir. But several clauses can be discussed as a whole. We cannot have the same right as Parliament. In Parliament a Bill is discussed clausewar and they can amend any clause or any portion of it. But we do not have a right and therefore the whole Bill has to be discussed as a whole and we have to say either we ratify it or reject it. We may have thousand reasons. Each Member may have his own reason or object. Similarly each Legislature has its own reasons as I submitted. Even if we approve 99 percent of it the effect of it will be rejecting the Resolution. Therefore the limited purpose envisaged in Article 368 is whether a Resolution is accepted or rejected and whether this House is going to accept the Resolution or reject the Resolution as a whole. We may have given thousand and old good reasons. But the effect of it will be we have rejected the Resolution.

Mr. Speaker :—Have you got any authority in support of your contention ?

The Minister for Finance (Sri K. Brahmananda Reddy) :—May I say a word Sir ? The position to my mind is so clear. Article 368 of the Constitution says. “An amendment of this Constitution may be initiated only by introduction of a Bill for the purpose in either House of Parliament only and when the Bill is passed in each House by a majority of the total membership of that House and by a majority of not less than two-thirds of the Members of that House present and voting, it shall be presented to the President for his assent and upon such assent being given to the Bill, the Constitution shall stand amended in accordance with the terms of the Bill :

Provided that the amendment shall also require to be ratified by the Legislatures of not less than one-half of the States by resolutions to that effect passed by those Legislatures. . . .

Where do we come in Sir ? We do not come in so far as the amendments of the Constitution are concerned. The States come into the picture when a Resolution is proposed to be moved. Now as Mr. Sriramurthy has submitted correctly, what is the proposition before the House ? The proposition before us. . . .

Mr. Speaker :—The Resolution it self.

Sri K. Brahmananda Reddy :—“That this house ratifies the amendment of the Constitution of India proposed to be made by the 15th Amendment Bill, as passed by the Parliament.” That is the Resolution. I do not think Sir, that this Legislature has any power to move an amendment to the Articles in the Constitution. Either you accept the Resolution or reject the Resolution. That is the only course. You will kindly see Article 368 of the Constitution Sir. An amendment of the Constitution can be made only in either House of Parliament and we come into the picture only when it comes to the question of the Resolution for ratification. Therefore, I do not see how this House comes into the picture so far as the Clauses in the Bill are concerned. We have to take it in the shape of the Resolution. If there is any amendment to the Resolution that is a different matter to be argued and you have disallowed it being negative in character. Now the question is whether we ratify the Resolution or reject the Resolution. You will kindly pursue it again Sir. The position is so clear that we have no power to move any amendment to the Clauses in the Bill.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అమెరికన్ కానిస్టిట్యూషన్ written constitution. దాని articles ని ఏమైన amend చేయాలంటే ఒక procedure వుంది. నేను ఖచ్చితముగా చెప్పలేనుకాని నాకు జ్ఞాపకము వున్నంతవరకు చెప్పతాను. Immediately I am not able to quote the American authority. For every Article whenever they went to move an Amendment, they move a particular amendment to a particular Article. Omnibus గా రాష్ట్రాలకు హక్కువున్న subjects పైన, హక్కులేని subjects పైన ఆ

ప్రాంతములోని ఏమూలకు వచ్చినా సరే తలతోపము కలిపి amendment తేవడము న్యాయముగా చూసినట్లయితే illegal, లీగలా, ఇల్లిగలా అని ఇక్కడ question చేసే అవకాశము లేదు. లేకపోయినప్పుడు ఈ House common-sense తో, యీ House యొక్క rights తో పని చేస్తున్నదా? ఈ బిల్లు అవసరము లేదని త్రోసిపారేస్తున్నామని చెప్పడము మంచిదా? ఈ బిల్లులో 2, 3 పనికి మాలిన క్లాజులున్నవి కాబట్టి త్రోసివేస్తున్నామని చెప్పడము మంచిదా? Constitution ని discuss చేస్తున్నప్పుడు an amendment or amendments to the constitution అని చెప్పాలా?

Mr. Speaker : "There are a number of amendments. So what is the harm in putting each amendment to the Vote of the House.

*Sri P. V. Narasimha Rao :—*That can be done only in Parliament. We cannot arrogate the rights of Parliament. We are not amending the Constitution. We are only either accepting the Resolution or rejecting the Resolution as envisaged in Article 368 of the Constitution.

*Mr. Speaker :—*If an amendment is given to the Resolution, then it is alright

*Sri K. Brahmananda Reddy :—*When once you allow an amendment to the Resolution, there must be a purpose

Mr. Speaker : The Article itself (Article 368) says an amendment of this Constitution may be initiated etc. . . . It does not contemplate amendments.

*Sri K. Brahmananda Reddy :—*No. No.

*Mr. Speaker :—*I do not think several amendments can be brought together by one Resolution. Then it means

Sri P. V. Narasimha Rao : This is a composite Resolution which consists of 7 or 8 Bills. Is that the idea, Sir?

Mr. Speaker : No. The point

Sri K. Brahmananda Reddy :—"An amendment of the Constitution -- . . . That means many articles may be amended but even then it is only an amendment to the Constitution. There may be hundred amendments to hundred Articles of the Constitution, but all the same it is an amendment to the Constitution. That is so very clear, Sir.

*Sri P. Sundarayya :—*Even one amendment to one Article is an amendment to the Constitution . . . Therefore

(Interruption).

*Sri P. Sundarayya :—*Let us argue about it.

Sri K. Brahmananda Reddy :—A single amendment is an amendment to the Constitution. Even if ten articles are proposed to be amended it is an amendment to the Constitution. Even if hundred Articles are proposed to be amended in one amending Bill it is an amendment to the Constitution. Therefore, Sir, that does not make any difference.

Sri P. Sundarayya :—I only want to draw the attention of the Hon'ble Finance Minister and the Law Minister to one thing. Even one amendment to one Article is an amendment to the Constitution. Why should ambiguity be there. All vote against the Bill without reason or rhyme.

Sri P. V. Narasimha Rao :—It is for the Parliament to consider the propriety of bringing any amendment.

Sri E. Ayyapu Reddy :—I will illustrate my point further. Suppose we have taken Clause 1 and an amendment is moved and the amendment is carried. What is the further purpose served in discussing the clause which has the effect of throwing out the whole resolution except to serve an academic interest. All other Members can walk out. Even one amendment has the effect of throwing out the whole Resolution. Even then the purpose is defeated. Even if one clause is amended the whole Resolution is thrown out and no further discussion can take place. With regard to the other clause except that of academic interest

Mr. Speaker :—Mr. Ayyapu Reddy, the point is . . . It consists of several amendments and not one. What is the point in asking them either to reject the whole Resolution or accept the Resolution?

Sri E. Ayyapu Reddy :—That is what is envisaged in the Article. It is peculiar. The amendment of the Constitution which is provided in a way.

Mr. Speaker :—In a way prohibiting the Members of this House—Members of the Provincial Legislature to express their views with regard to certain

Sri E. Ayyapu Reddy :—We can take the whole Bill and completely express our opinions and ultimately for one reason or other if a Member feels that he cannot approve of the whole Bill, he can vote against it; he may approve of 99 per cent of the Bill. But he will vote against the Resolution.

Dr. T. V. S. Chalapathi Rao :—That this House is not competent to amend the Constitution is a universally accepted fact. There can be no two opinions about it. At the same time, Sir, May I know with due respect to the Law Minister whether this House is competent to make any suggestion or recommendations to the Centre to amend a particular part of the Constitution in the manner this House thinks? Even if this House is not competent to make any suggestion or make recommendations to a particular part of the Constitution, I fail to understand why this proposed amendment is referred to this House

for its opinion. As I submitted earlier, the opinion of this House is sought in the form of a Resolution only to know the views of this House. When the views are not in favour of the proposed amendment it may be the Centre would drop the proposal; but when the views are in its favour, the Parliament will carry it into effect. If this is the position, then apart from the letter of the law, with what object it is laid down in the Constitution that the Amendment must be ratified by one half of the States in the Union? The object therefore must necessarily be to know the views of this House and of one half of the States. If it is not for that purpose it is not for any other purpose. Apart from the letter of the law, and from the common-sense point of view—please excuse me for using that word—and that is what the lawyers call natural law—there must be an opportunity for this House and when that opportunity is given to us we have to express our views clearly. It may be a few are in favour and a few are not in favour of it. But how can we just shut out the right of the House to express its views in the House, i.e. it in the form of a Debate or be it in the form of an amendment.

Sri K. Brahmananda Reddy :—There is no prohibition, Sir. Members can express their views. If they feel that they are not in agreement with it, they are at liberty to oppose it. But nobody says that we should not express our views. Nobody says that one should not oppose the amending clause. They can oppose. But the point is that they must make up their mind and when the Resolution comes for voting, they may say 'Yes' or 'No.'

Sri G. Latchanna :—What is the purpose in making amendments and saying 'Yes and No.' ఇప్పుడొక ప్రశ్న తీసుకువచ్చారు. ఆ పర్సన్ లేకపోతే ఈ వర్డింగ్ ఇక్కడ అవసరం లేదని నా మనవి. The amendment was also required to be ratified by the Legislatures, not less than one half of the States అంటే ఈ మాదిరిగా నశెషన్స్ వారు పాస్ చేసిన బిల్లులో ఏదో క్లాజు గురించి మాట్లాడుతూ అది బాగా లేదని చెప్పే అవకాశం సగం కంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు చెప్పడానికి వున్నప్పుడు దానికి తప్పకుండా పర్సన్ వస్తుంది. కావా అంటే లా మినిస్టర్ గారు, పార్లమెంటులోని పెద్దలు ఆలోచించి సగం మంది చేత కొన్ని ఎమెండ్ మెంట్స్ పాస్ చేయిస్తే దాని పర్సన్ ఏమిటో తెలుస్తుంది. పర్సన్ లేకపోతే రాటిఫికేషన్ ఎందుకు? కనుక చాట్ పర్సన్ ఇట్ విత్ సర్వ్ (What purpose will it serve) అన్న పాయింట్ లో అర్థం లేదని నా మనవి. ఆ రిజల్యూషన్ మీద మోర్ ఛేన్ వాఫ్ ఆఫ్ ది స్టేట్స్ (More than half of the States) ఏమైనా ఆల్టర్నేటివ్ నశెషన్స్ ఇచ్చినప్పుడు తప్పకుండా దానికి పర్సన్ వస్తుంది. దానికి ఆ పర్సన్ వుండబట్టే రాటిఫికేషన్ కోరారు. దానికి ఒక క్లాజు పెట్టారు కాబట్టి పర్సన్ లేదనుకోవటం పొరబాటని మనవిచేస్తున్నాను. 810 వ క్లాజు స్టేట్స్ కు సంబంధించి కాదనే లీగల్ కాంప్లెకేషన్ బాటి తీసుకు వచ్చారు. స్టేట్స్ రాటిఫికేషన్ కాన్స్టిట్యూషన్ ప్రకారం అవసరం లేదు. అఫిషియల్ రిజల్యూషన్ వారు ఎమెండ్ చేసుకొంటే ఈ చిక్కులన్నీ ప్లీరిపోతాయి.

Sri C. D. Naidu (Chittoor):—Mr. Speaker, Sir, we are well aware that the proposition before us is only a resolution moved by the Leader of the House. But if you consider, in effect, we are considering, discussing and debating on the bills and its clauses. We are not only restricting ourselves to the words of the resolution but in effect we are discussing and debating the bill as such as passed by the Parliament for our ratification. So the effect is to be taken into consideration. As Mr. Ayyapu Reddy said, what is the purpose of an amendment to one of the clauses even if it is passed. I would only state that one amendment to all the clauses of the bill would be conveyance of a clear cut opinion of the House or opinion of one member or one section of the House. There are 10 clauses which relate to different aspects of humanity and different sections of people. In that, certain sections of this House are in favour of the Amending Bill towards certain aspects and in certain aspects and certain humanities of certain sections have got a clear opinion towards one clause or another. They want to convey that clear opinion through an amendment. Mere discussion would not give that effect as an amendment would convey a clear opinion with regard to the amendment that is now before us. So I am in full agreement with the Hon. Chair to take the opinion of the House clause by clause.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు):—అధ్యక్షా, రిజల్యూషన్ మాత్రమే మనముందు వుంది. క్లాజువారిగా వున్న బిల్లు మనముందు లేదని బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు కూడా చెప్పారు. రిజల్యూషన్ లో అంతర్భాగంగా వుండేదే బిల్లు కాని హౌస్ ముందు రిజల్యూషన్ వేరుగా వుంటుంది, బిల్లు వేరుగా వుంటుంది అని వారు చెప్పినవాదం సరైనది కాదు. బిల్లును వేరే కాగితాలమీద అచ్చు వేసి సర్ క్యులేట్ చేసినంతమాత్రాన ఆ బిల్లులో వుండే క్లాజులు కాని, బిల్లులో వున్న ఎమెండ్ మెంట్స్ కాని ఈ రిజల్యూషన్ లో అంతర్భాగంగా వుండటంలేదు అని తీసుకువచ్చిన వాదం సరైనది కాదు. ఈ బిల్లులో వుండే అన్ని క్లాజులు తప్పకుండా ఈ తీర్మానంలో అంతర్భాగంగా వుంటాయి. ఈ తీర్మానాన్ని చర్చించటం అంటే బిల్లును పూర్తిగా చర్చించటం, బిల్లులో వుండే క్లాజులన్నీనీ పూర్తిగా చర్చించటం అవుతుంది. కాబట్టి క్లాజువారిగా చర్చించటం అనేది సరైన పద్ధతి. మన అభిప్రాయం తెలిపి దానిమీద రాటిఫై చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడుతున్నది. రాటిఫై చేసే హక్కు మనకు ఎప్పుడయితే వున్నదో అప్పుడే చర్చించటానికి కూడా హక్కు వుందని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామ్మూర్తి:— కాన్ స్టిట్యూషన్ ప్రకారం ఈ సభకు ఏ హక్కులువున్నాయో వాటిని మాత్రమే మనం వినియోగించుకోగలుగాము. పార్లమెంటుకు వున్న హక్కును మనం తీసుకోటానికి ప్రయత్నం చేయము. మన హక్కులను పార్లమెంటు తీసుకోటానికి ఒప్పుకోము. కాన్ స్టిట్యూషన్ లో మనకున్న హక్కులు ఇతమిద్దంగా నిర్ణయం చేయబడివున్నాయి. అదే విధంగా పార్లమెంటుకు కూడా. కాన్ స్టిట్యూషన్ ను సవరణచేయాలంటే మూడు స్థలాలలో చేయటానికి అవకాశం వుంది. మూడు సభలు పిక్చర్ లోకి రావటానికి

అవకాశం వుంది. రాజ్యసభ, లోక్ సభ కాక ఎసంబ్లి కూడా వున్నది. కాన్ స్టిట్యూషన్ సవరణకు ఎసంబ్లి ముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది, రాజ్యసభ ముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది, లోక్ సభ ముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది అనేది మనముందు వున్న విషయం. లోక్ సభ ముందుకు వెళ్లినప్పుడు తీర్మాన ప్రతిష్టాజు, ప్రతి సెనెన్స్ కు సవరణ పెట్టడానికి అవకాశం వుంది. శాసనసభకు ఏ పరిస్థితిలో వస్తుందంటే అక్కడ జరిగిన ఎమెండ్ మెంట్స్ తో కలిపి ఒక సమగ్రమైన తీర్మాన రూపంలో వస్తుంది. దానిమీద మన అభిప్రాయం తెలియచేయాలి. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఇచ్చిన పవర్ సుమాత్రమే మనం వినియోగించగలుగుతాము. ఆ పవర్ మనకు చాలుతుందా లేదా అనేది వేరే విషయం. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఇచ్చిన పవర్ ను మాత్రమే మనం ఉపయోగించుకోవాలి. అది ఏమిటంటే తీర్మానం మన ముందుకు వచ్చినప్పుడు మన అభిప్రాయం తెలియచేయటం. అదే మనకు వున్న పవర్. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఏ పవర్ ఇచ్చిందో దాని ప్రకారం ఆ తీర్మానం మీద చర్చించే పవర్ ను మాత్రమే వినియోగించగలుగుతాము. అంతకు మించి పార్లమెంటులో, రాజ్యసభలో చర్చించిన ఎమెండ్ మెంట్స్ గురించి, వాటికి వున్న పవర్స్ ను ఇక్కడ మనం ఉపయోగించుకొని, అవన్నీ ఇక్కడకు తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించటం మనకు వున్న హక్కులకు మించి చేయటం అవుతుంది. మనకు వున్న హక్కుల మేరకు సభ్యులు ఉపయోగించుకోవచ్చు. అందులో తప్పు లేదు. ఇప్పుడు మనకు వున్న పవర్ తీర్మానం మీద చర్చ జరపటం, మన అభిప్రాయం ప్రకటించటం. ఆ పని మనం చేసి దానిమీద అభిప్రాయం తెలియచేసి తద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనకు వున్న అభిప్రాయం తాలూకూ ప్రయోజనం అందచేస్తే సరిపోతుంది. అంతకుమించి మనం ముందుకు పోవటానికి వీలులేదు. వున్న ప్రతిష్టాజు మీదా చర్చించటం సరైనది కాదని నా అభిప్రాయం.

*Sri R. Dasaradharami Reddy (Kovur):—*Mr. Speaker Sir, It looks like this—that this House ratifies the amendment to the Constitution of India proposed to be made by the Constitution Bill 1963 as passed by the Houses of Parliament. The resolution is not that this House *ratifies the Bill*. The Bill, as I have said, contains a number of amendments. We are not asked to ratify the Bill as passed by the Parliament but we are asked to ratify the amendments that have been brought in the Bill. That is why the resolution before us expressly states and asks the consent of this House to ratify the provisions relating to the amendments but it does not say that the bill has to be ratified. The hon. Law Minister has said that if we reject any one Clause, it would be rejecting the Bill. That is why I have already submitted that it is not a case of our being asked to ratify the Bill. We are asked to ratify the amendments in the Bill and each amendment is an amendment to a separate section of the Constitution. Therefore, where the Law allows the Parliament to initiate a number of amendments—amendments which as has been stated by the Law Minister includes some which does not require ratification—we are asked to ratify certain amendments. Therefore such amendments as are required to be ratified by this House have to be brought before the

House and have to be discussed and ratified, and I do agree with the Law Minister that we have to accept the Bill in toto. Only when the Parliament passed the Bill, and before it becomes law, it is necessary that it should be ratified by the State Legislatures. That is why it is before the State Legislature. We are not now discussing the Bill as such. It is not a question of accepting or rejecting the Bill. It is a question of accepting the amendments. Therefore each amendment has to be taken and accepted or rejected and when opinion is expressed by the several legislatures, and when the required number of legislatures are in favour of any provision or amendment, to that extent, it is deemed to be ratified. Otherwise they will be rejected. Therefore each House may have a different opinion, but all the opinions have to be pooled together, and if the aggregate opinion is in favour of an amendment, it would be accepted and the hurdle is taken away, and thereafter, the amendments become law by subsequent procedure which has to be adopted by the provisions of the Constitution. Therefore I submit that there is absolutely no legal impediment at all in taking clause by clause for consideration, and the Bill itself as such is, not before us and the resolution does not say that the Bill must be accepted or ratified.

*Sri T. Balakrishna (Satyavida) :—*Nothing prevents the hon. Members of this House to discuss the amendments one by one. But the difficulty here is whether all the amendments have to be adopted one by one or clause by clause or in toto in the form of a Resolution. Now after discussion, a member, if he pleases, can discuss about one clause or one amendment or all the amendments but when it is a question of voting all the amendments have to be voted only in the form of one resolution and not on different amendments or different clauses. Some of the members are suggesting that we have to put every amendment for voting and take the aggregate opinion whether the whole House has supported the entire amendment or a part of the amendments. That is a very complicated procedure and all the amendments after discussion have to be put in the form of one resolution for voting and those who are in favour of the amendment should say that they are supporting the resolution and those who are not in favour of the amendments could say that they are not supporting the resolution. That is my view.

*Sri A. Venkateswara Rao :—*The whole difficulty arose here about the procedure that should be adopted while ratifying in the Assembly. This question was once decided in the Supreme Court and a decision was given as to the procedure that has to be adopted. This is Vol. IV, 1955 Edition, page 3714. Assuming that amendments to the Constitution is not legislation when it is carried out by ordinary legislation by passing a Bill introduced for the purpose, Articles 107 to 111 cannot in terms apply when Parliament is dealing with a bill under Article 368. There is no obvious reason why Parliament should not adopt on such occasions its normal procedure. That procedure can be followed consistently with statutory requirements. Having provided for the constitution of a Parliament and prescribed a certain procedure for the conduct of its ordinary legislative business to be supplemented

అవకాశం వుంది. రాజ్యసభ, లోక్ సభ కాక ఎసంబ్లి కూడా వున్నది. కాన్ స్టిట్యూషన్ సవరణకు ఎసంబ్లి ముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది, రాజ్యసభ ముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది, లోక్ సభముందుకు ఎప్పుడు వస్తుంది అనేది మనముందు వున్న విషయం. లోక్ సభ ముందుకు వెళ్లినప్పుడు తీర్మాన ప్రతిష్టాపక, ప్రతి సెన్సెస్ నకు సవరణ పెట్టడానికి అవకాశం వుంది. శాసనసభకు ఏ పరిస్థితిలో వస్తుందంటే అక్కడ జరిగిన ఎమెండ్ మెంట్స్ తో కలిపి ఒక సమగ్రమైన తీర్మాన రూపంలో వస్తుంది. దానిమీద మన అభిప్రాయం తెలియచేయాలి. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఇచ్చిన పవర్ ను మాత్రమే మనం వినియోగించగలుగుతాము. ఆ పవర్ మనకు చాలుతుందా లేదా అనేది పేరే విషయం. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఇచ్చిన పవర్ ను మాత్రమే మనం ఉపయోగించుకోవాలి. అది ఏమిటంటే తీర్మానం మన ముందుకు వచ్చినప్పుడు మన అభిప్రాయం తెలియచేయటం. అదే మనకు వున్న పవర్. కాన్ స్టిట్యూషన్ మనకు ఏ పవర్ ఇచ్చిందో దాని ప్రకారం ఆ తీర్మానం మీద చర్చించే పవర్ ను మాత్రమే వినియోగించగలుగుతాము. అంతకు మించి పార్లమెంటులో, రాజ్యసభలో చర్చించిన ఎమెండ్ మెంట్స్ గురించి, వాటికి వున్న పవర్స్ ను ఇక్కడ మనం ఉపయోగించుకొని, అవన్నీ ఇక్కడకు తీసుకురావటానికి ప్రయత్నించటం మనకు వున్న హక్కులకు మించి చేయటం అవుతుంది. మనకు వున్న హక్కుల మేరకు సభ్యులు ఉపయోగించుకోవచ్చు. అందులో తప్పు లేదు. ఇప్పుడు మనకు వున్న పవర్ తీర్మానం మీద చర్చ జరపటం, మన అభిప్రాయం ప్రకటించటం. ఆ పని మనం చేసి దానిమీద అభిప్రాయం తెలియచేసి తద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మనకు వున్న అభిప్రాయం తాలూకూ ప్రయోజనం అందజేస్తే సరిపోతుంది. అంతకుమించి మనం ముందుకు పోవటానికి వీలులేదు. వున్న ప్రతిష్టాపక మీదా చర్చించటం సరైనది కాదని నా అభిప్రాయం.

Sri R. Dasaradharami Reddy (Kovur):—Mr. Speaker Sir, It looks like this—that this House ratifies the amendment to the Constitution of India proposed to be made by the Constitution Bill 1963 as passed by the Houses of Parliament. The resolution is not that this House ratifies the Bill. The Bill, as I have said, contains a number of amendments. We are not asked to ratify the Bill as passed by the Parliament but we are asked to ratify the amendments that have been brought in the Bill. That is why the resolution before us expressly states and asks the consent of this House to ratify the provisions relating to the amendments but it does not say that the bill has to be ratified. The hon. Law Minister has said that if we reject any one Clause, it would be rejecting the Bill. That is why I have already submitted that it is not a case of our being asked to ratify the Bill. We are asked to ratify the amendments in the Bill and each amendment is an amendment to a separate section of the Constitution. Therefore, where the Law allows the Parliament to initiate a number of amendments—amendments which as has been stated by the Law Minister includes some which does not require ratification—we are asked to ratify certain amendments. Therefore such amendments as are required to be ratified by this House have to be brought before the

House and have to be discussed and ratified, and I do agree with the Law Minister that we have to accept the Bill in toto. Only when the Parliament passed the Bill, and before it becomes law, it is necessary that it should be ratified by the State Legislatures. That is why it is before the State Legislature. We are not now discussing the Bill as such. It is not a question of accepting or rejecting the Bill. It is a question of accepting the amendments. Therefore each amendment has to be taken and accepted or rejected and when opinion is expressed by the several legislatures, and when the required number of legislatures are in favour of any provision or amendment, to that extent, it is deemed to be ratified. Otherwise they will be rejected. Therefore each House may have a different opinion, but all the opinions have to be pooled together, and if the aggregate opinion is in favour of an amendment, it would be accepted and the hurdle is taken away, and thereafter, the amendments become law by subsequent procedure which has to be adopted by the provisions of the Constitution. Therefore I submit that there is absolutely no legal impediment at all in taking clause by Clause for consideration, and the Bill itself as such is, not before us and the resolution does not say that the Bill must be accepted or ratified.

*Sri T. Balakrishna (Satyavadi) :—*Nothing prevents the hon. Members of this House to discuss the amendments one by one. But the difficulty here is whether all the amendments have to be adopted one by one or Clause by Clause or in toto in the form of a Resolution. Now after discussion, a member, if he pleases, can discuss about one clause or one amendment or all the amendments but when it is a question of voting all the amendments have to be voted only in the form of one resolution and not on different amendments or different clauses. Some of the members are suggesting that we have to put every amendment for voting and take the aggregate opinion whether the whole House has supported the entire amendment or a part of the amendments. That is a very complicated procedure and all the amendments after discussion have to be put in the form of one resolution for voting and those who are in favour of the amendment should say that they are supporting the resolution and those who are not in favour of the amendments could say that they are not supporting the resolution. That is my view.

*Sri A. Venkateswara Rao :—*The whole difficulty arose here about the procedure that should be adopted while ratifying in the Assembly. This question was once decided in the Supreme Court and a decision was given as to the procedure that has to be adopted. This is Vol. IV, 1955 Edition, page 3714. Assuming that amendments to the Constitution is not legislation when it is carried out by ordinary legislation by passing a Bill introduced for the purpose, Articles 107 to 111 cannot in terms apply when Parliament is dealing with a bill under Article 368. There is no obvious reason why Parliament should not adopt on such occasions its normal procedure. That procedure can be followed consistently with statutory requirements. Having provided for the constitution of a Parliament and prescribed a certain procedure for the conduct of its ordinary legislative business to be supplemented

వయస్సు తప్పు పడింది అన్నప్పుడు అది సరిచేయడానికి ఏ procedure follow అవుతున్నారో అది వీరి విషయములో కూడ follow అయితే సరిపోయేది. కాని దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక చట్టము తెచ్చి ఒక judge కి రెండు మూడేండ్లు తప్పు పడిందని అది సరిచెద్దుటకు President కు శ్రమ ఇవ్వవలసియు, Executive జోక్యం కలుగజేసుకోవడం సవ్యంగా లేదు. అందువల్ల క్లాజు రెండులో amendment శుద్ధ అనవసరము, ఇది bad repercussions కు దారితీసే ప్రమాదము ఉన్నదని నా అభిప్రాయము తెలియజేస్తున్నాను. దీనిలో సుప్రీమ్ కోర్టులో, retire అయిన High Court Judges ను కూడ నియమించవచ్చుననే ఒక amendment తెస్తున్నారు. మామూలుగా రెక్రూట్ మెంటు చేసే పద్ధతులు ఉండగా మళ్ళీ, retire అయినవారిని పనిపాటలేని వారిని practice లేకుండా ఉంచువారిని ఎందుకు appoint చేస్తారో సవ్యమైన కారణాలు కనబడటం లేదు. హైకోర్టు judges కు retiring age 60 నుంచి 62 కు పెంచుతున్నామని మరొక amendment వున్నది. Retiring age కేంద్ర ప్రభుత్వం అందరికీ పెంచాలని సూచించింది. దురదృష్టవశాత్తు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఆ సూచనను అంగీకరించలేదు. ఇప్పుడు High Court Judges కు 60 నుండి 62 సంవత్సరాలకు పెంచాలన్నారు. Law Commission, 65 సంవత్సరాలకు పెంచాలని తెలియజేసింది. అయితే practice చేసే హక్కుకూడ తీసివేయాలని సూచించింది. కాని Law Commission చెప్పింది అంగీకరించకుండా *via media* గా 62 అని నిర్ణయించారు. కాని 65 ఎందుకు అంగీకరించలేదో తెలియదు. ఈ notesలోగాని, సేన్ గారి ఉపన్యాసములోగాని బోధపడుటలేదు. Law Commission చేసిన సూచన 65 ఏళ్ళు అని పెట్టి, ముఖ్యంగా వారు practice చేయకూడదనే సూచన అమలు జరిపితే బాగుంటుంది. Judges ను transfer చేయాలనేది వున్నది. దానికి చెప్పే కారణము వేరే influences పని చేస్తాయని చెబుతుంటారు. అయితే transfer చేసేప్పుడు ఒక చిక్కు వున్నది. Language difficulty వుంటుంది. చాలా భాగం అక్కడ వుండే మాతృభాషలో depositions తీసుకొనుట జరుగుతుంది. మాతృభాష తెలియని judges వస్తే వారికొరకు మళ్ళీ translate చేసి చెప్పేటప్పుడు గందరగోళానికి దారితీస్తుంది. ఈనాడు ఉండే existing set up లో existing ruling parties అటువంటివి దృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు transfers వుంటే బాగుంటుందని అన్నప్పటికి ఈ language difficulty చూచినప్పుడు ఏమి చిక్కులు కలుగుతాయో అనే అనుమానము వున్నది. అందువల్ల ఈ రెంటిని balance చేసుకోవలసిన అవసరము వున్నది. Transfer చేసినప్పుడు Compensatory allowance యిస్తారట. అది ఎందుకో తెలియదు. అన్ని High Courts లో Judges జీతాలు సమానంగానే వుంటున్నాయి. అయినప్పుడు Compensatory allowance ఇవ్వటం మళ్ళీ యింకోచోటికి మార్చినప్పుడు మళ్ళీ Compensatory allowance యివ్వటం, యీ విధంగా యిస్తూ పోతుంటే యిది ఎక్కడికి పోతుందో తెలియకుండా వున్నది.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు సంబంధించి ఏ మాత్రం అంగీకరించజాలని amendment క్లాజ్ 12 లో వున్నది. దీనిని oppose చేయాల్సి వున్నది. Constitution లో ఉద్యోగులకు సంబంధించిన కేసులలో విచారణ డిస్ మిస్ లో వాటికి సంబంధించి వుండే విధానము వ్రాయబడివున్నది. ఇప్పుడు Constitutional Amendment చేయాలని వుద్దేశ్యము వుంటే ఉద్యోగస్తులకు కొంత అనుకూలంగా వుండే విధంగా amend చేయాల్సిగాని ఈనాడు చేసే విధానము చూస్తే, ఉద్యోగస్తులకు చాలా యిబ్బంది కలిగిస్తుంది. ఉద్యోగస్తుల Rights గురించి యిప్పుడు జరుగుతున్న amendments పొరపాటుని, ఇదివరకు మంత్రి కృష్ణమీనన్ గారు కూడ తీవ్రమైన ఆక్షేపణ తెలియజేశారు. పార్లమెంటులో కూడ డేక్ ముఖ్ గారి దగ్గరినుండి అనుభవమున్న వారందరున్నా వ్యతిరేకిస్తూ వచ్చారు. కాంగ్రెసు నిభులు కూడా employees rights curtail చేయడము పూర్తిగా వ్యతిరేకించడం జరిగింది. అటువంటి దానిని తీసుకవచ్చి, ఆమోదించాలంటే జాగ్రత్తగా ఆలోచించాల్సిన అవసరము వున్నది. Constitution లో మొట్టమొదట చెప్పింది ఏమిటి? Disciplinary action కు ప్రస్తుతమున్న procedure ఏమిటి? మొట్టమొదట charge sheet వచ్చిరప్పుడు ఆ ఉద్యోగి ఏమి తప్పులు చేశాడు; ఆక్షేపణలు ఏమిటి, action ఎందుకు తీసుకొనకూడదు - అని విచారణ చేసి ఆ ఉద్యోగినుండి explanation తీసుకుంటారు. దాని మీద విచారణచేసి శిక్ష యివ్వాలని అనుకొన్నట్లయితే - ఫలాన రకమైన - శిక్ష ఇస్తున్నాము కనుక ఎందువల్ల ఈ శిక్ష ఇవ్వకూడదు అని షో కాజు నోటీసు (show cause notice) మళ్ళి ఇస్తారు. ఇప్పుడు ఈ రెండు అవకాశాలు ఉన్నవి. ఈ constitution amendment వల్ల వచ్చినచేతమంటే ఈ రెండు తీసుకుపోయి "Reasonable Opportunity for hearing" ఇస్తారట, చెప్పుకోవాలికి అవకాశము కల్పిస్తారట. ఈ రకంగా employees rights తృణీకరిస్తూ, constitutional amendments తీసుకరావటం ప్రమాదభరితమైనదని చెబుతున్నాను. దీనికి కారణము ఏమిచెబుతున్నారంటే disciplinary action తీసుకోవాలంటే చాలా జాగు జరుగుతోంది గనుక, లంచగొండితనము ; ఉద్యోగస్తుల కార్యకలాపాలు సాగించడానికి అఅవకాశము కలుగుతుంది కనుక ఈలాంటి amendment చెప్తున్నామన్నారు. కాని అలా జాగుజరగటం, administration యొక్క inefficiency ని reflect చేస్తుంది. ఎవరిమీదనైన చర్యతీసుకొనునపుడు వారికి ఇవ్వవలసిన అవకాశాలు ఇవ్వాలి కాని, జాగుజరుగుతుందని constitution ను amend చేయుట సవ్యంగాలేదు. దానివల్ల executive కు ఇంకా ఎక్కువ అధికారాలు తీసుకొనుట అవుతుంది తప్ప మరేమి కాదు. Supreme Court లో కూడ దీనినిగురించి ఒక తీర్పు వచ్చింది. Employees యొక్క existing rights ఎవ్వరూ తొలగించకూడదనే విధంగా Supreme Court అభిప్రాయము చెప్పింది. ఇప్పుడు Constitution ను amend చేయటమంటే Supreme Court వంటి Highest judiciary ఇచ్చిన అభిప్రాయాన్ని బైలాస్ చేయడానికి మార్గము తప్ప మరేమి కాదు. కనుక దీనిని ఏ పరిస్థితిలోను అంగీకరించకూడదు. మిగతా విషయాలలో High Court Judges retirement age గురించి గాని transfers గాని

గురించిగాని మొదలగు విషయాలపైన అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నా ఈ విషయముపై మాత్రము ఏపార్టీకి చెందినవారమైనప్పటికీ employees కు ఈనాడు ఉన్న existing rights ను curtail చేయకూడదనేదానితో ఏమాత్రము అభిప్రాయభేదం ఉండకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనితో పార్టీ Prestige Question ఏమిలేదు. ఇండాక చలవతిరావుగారు వారి అభిప్రాయాన్ని ఏవిధంగా ఖచ్చితంగా చెప్పారో, ఈలాంటిదానిమీద Congress Party లో ఉన్నవారు కూడ అదేవిధంగా చెప్పాల్సిన అవసరము ఉందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. Fundamental rights ను violate చేస్తూ amendment తెచ్చినప్పుడు ఇవి తప్పు అని చెప్పే అధికారము ఉన్నది. ఇటువంటి వాటిమీద న్యాయము అన్యాయము విచారించి ఓటుచేయాలి కాని పార్టీ వృష్ట్యా ప్రవర్తించరాదు. దీనిని ఈనాడు రిజక్టుచేస్తే వచ్చేప్రమాదము లేదు. ఈ amendment అంగీకరించకపోతే Law Minister చెప్పేవాదము "The whole resolution will go" అంటారు. పోని మళ్ళీ ఇంకొకటి రి నెలల్లో వస్తుంది. మునిగిపోయేది ఏమిలేదు. Judges యొక్క వయస్సును గురించిన amendment కు ఆరునెలల ముందు వెనుక అయితే వచ్చే ప్రమాదము ఏమిలేదు. ఇందులో కీలకమైనది ముఖ్యంగా Government ఉద్యోగస్థుల rights curtail చేసే amendment ఉన్నది. ఈనాడు లక్షలమంది ఉద్యోగస్థులు ఉన్నారు. వారి కుటుంబాలను కలుపుకొంటే కొన్ని కోట్లమంది తేలుతున్నారు. అలాంటివారి rights కు భంగకరంగా ప్రవర్తించేటప్పుడు మనము చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చేయాలి. దీనితో సాధక శాధకాలు అనేకం ఉన్నవి కనుక ఈ 15 వ amending Bill ను తిరస్కరించాల్సిన అవసరమున్నది. సగం స్టేట్సు దీనిని reject చేసినట్లయితే పార్లమెంటు కూడ తెలుసుకొని మార్పుచేస్తారు. ఇందులో పార్టీ సమస్యలేదు. దాదాపు అన్ని పార్టీలకు సంబంధించినవారు ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల్లో ఉన్నారు. ఈమధ్యనూస్తే ప్రభుత్వానికి వారే ఎక్కువ మంది ఉద్యోగాల్లో ఉంటున్నారు, వారి చుట్టాలకు పక్కాలకే ఉద్యోగాలు వస్తున్నవి. ఈనాడున్న existing rights ను violate చేసే దానిని దీనిని మనం అంగీకరించకూడదు. ఇంకా ఈ constitution ను Socialistic Pattern of Society వైపుకు పోయేలా చేయవలసియుండగా మితవాదుల వత్తిడికి లొంగిపోయి, ఇప్పుడు ఉండే ప్రాథమిక హక్కులకే భంగం కలిగించేట్లు చేయడం మంచిది కాదు. దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకించాలి. Party whips లేకుండా సభ్యుల ఇష్టం ప్రకారం వోటు చేస్తే ఈ భాగం ఓడిపోతుంది. మిగిలినవి ప్యాస్ చేసినా ప్రమాదం ఉండదుగాని దీనిని ప్యాస్ చేస్తే ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఆగ్రహానికి గురికావలసి వస్తుంది. వారేమో చుట్టాలు గదా అని ఈ విషయంలో మన్నిస్తారనుకుంటారేమో, మన్నించరు. కనుక దీనిని నిరాకరించాలి. గోపాలకృష్ణయ్యగారి ఉద్దేశంకూడ అదే. ఇప్పుడు ఈ అమెండ్ మెంటును నిరాకరిస్తే ఇష్టం వచ్చినట్లు అమెండ్ మెంట్స్ తీసుకురాకుండా సక్రమంగా ఆలోచించి తెచ్చేందుకు కేంద్రప్రభుత్వానికి అవకాశం కల్పించినవారం అవుతాము. కనుక ఈ క్లాజు 12 మనం అంగీకరించుట లేదని చెప్పాల్సిన అవసరం ఉన్నదని విజ్ఞప్తి చేస్తూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

Sri E. Ayyappa Reddy :— I support this Resolution. There has been lot of discussion on the 15th Amendment, especially as it relates to the age, the tenure and the retirement of High Court Judges. This has been discussed by the Bar Association throughout India and after taking into consideration the opinion of all the Bar Associations of India and after a lot of discussion this Bill was approved both in the Lok Sabha and Rajya Sabha. The speeches made by the Law Minister in Lok Sabha as well as in Rajya Sabha clearly and convincingly prove the necessity for the 15th Amendment. Of course there are certain eminent jurists who are against frequent amendments of the Constitution. Hardly fifteen years have passed and we have amended the Constitution as many as fifteen or sixteen times. Previously it used to prevail that a Constitution must be considered to be sacred and that an amendment to a Constitution must never be entertained and that used to be the opinion of the very eminent jurists. As a matter of fact, about half a dozen years ago or more than that, the eminent jurist, the late Mr. Jayaker, thought that any tampering with the Constitution must be looked down upon and it must not be encouraged. But even the views of jurisprudence are fast changing and a fast changing society has to adapt to its needs and circumstances. As we all know the longevity and expectation of life has gone up and a person aged 50 years must be considered to be very young. So the age of retirement, raised by two years is a most welcome feature. There are instances in western countries where a Judge is appointed for his life. He has no retiring age. Though we need not go to that extent at least we have raised the age of retirement of High Court Judges from 60 to 62. The retirement age of Supreme Court Judges originally was fixed at 65. Now we have reduced the difference between the retirement age of a High Court Judge and a Supreme Court Judge by two years. Now applying the same reasoning, though it may not be relevant or pertinent to the Resolution before us, it may be desirable for the State Government to consider raising the retirement age of Subordinate Judiciary. As you all know the retirement age of a District and Sessions Judge is only 55 years. The difference between the retirement age of a District Judge and a High Court Judge will now be seven years. If a Sessions Judge becomes a High Court Judge at the age of 55 he will have additional tenure of seven years in service whereas if he retires at the age of 55 as a Sessions Judge, he will have no opportunity to serve in the Judiciary. Now this appears to be anomalous. I understand that in some States the retirement age of District Judges is raised to 58 years and I consider it necessary to suggest to the State Government to consider very seriously about raising the retirement age of District and Sessions Judges.

With regard to Article 311 though we do not have any power or right to suggest any amendment it has been pointed out by Mr. Pillalamarri Venkateswarulu that it will certainly lead to arbitrary exercise of power and dismissal of officers. It has been felt by long experience that in certain just cases it may not be possible to hold the enquiry and give out all the reasons. Shri Venkateswarulu has evidently overlooked the amendment to Article 223 also. The scope under Article 226 has been wide. Wherever there is injustice even now if the procedure prescribed under Article 311 is followed and if any person is dismissed from service it is always subject to judicial review under Article 226. So long as power of judicial review under Article 226 is guaranteed to every citizen, it is always available for every officer and the amendment to Article 311 will not cause any injustice in just cases.

In regard to fixing of age of retirement of High Court Judges it has been thoroughly discussed in Parliament. With regard to giving powers to the President, that is the Government, to fix the age of High Court Judges, the matter has been thrashed out and it may not be necessary for us to enter into any controversy whether the Government of India must retain the power to fix the age or ascertain and fix the date of birth of High Court Judges. There is safety provided in the Article itself which says that the age of High Court Judge shall be fixed by the President in consultation with the Chief Justice. Therefore, we will not have the sorry spectacle which we have witnessed recently of High Court Judge moving the High Court by a writ or an application that his age must be reconsidered or that his affidavit must be accepted.

With the above few suggestions I heartily support this Resolution.

శ్రీవావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, మన కాన్స్టిట్యూషన్ కు తరచుగా అమెండ్ మెంట్స్ తీసుకురావటం మన కాన్స్టిట్యూషన్ కు ఉన్న పవిత్రతను కొద్దిగా భంగపరుస్తుందేమోనని భయం కలుగుతున్నది. రిజెన్ కాన్స్టిట్యూషన్ అయిన అమెరికన్ కాన్స్టిట్యూషన్ రచించబడి పంచ సంవత్సరాల పైన అయినా, ఇప్పటికి దానికి 20 అమెండ్ మెంట్స్ న్నా ఎక్కువ రాలేదు; అన్నది మనం గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. మనం ప్రతి చిన్నచిన్న విషయాలకు కాన్స్టిట్యూషన్ ను అమెండ్ చేయటం ప్రారంభిస్తే “కాన్స్టిట్యూషన్ అమెండ్ మెంట్” కు ఉన్న ప్రత్యేక విలువ, సహృదా తగ్గుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది 15 వ అమెండ్ మెంట్. ఇది కేవలం 15 వ అమెండ్ మెంట్ మాత్రమే కాదు. అనేక క్లాజులు అమెండ్ మెంట్స్ జరుగుతూ వచ్చాయి. ఇప్పుడు 12 క్లాజులకు అమెండ్ మెంట్స్ పెట్టి, అన్నీ కలిపి ఒకటిగా తీసుకు వచ్చారు. కాన్స్టిట్యూషన్ లో స్టేట్స్ కు రిట్రీఫికేషన్ కు అవకాశం ఇవ్వటంలో నాకు క్రిస్టి ప్రబోజర్న్ జ్ఞాపకం వస్తున్నది. క్రిస్టి ఇండియాకు తన ప్రబోజర్న్ చెబుతూ ఒక మాట అన్నాడు. “Either accept it in toto or reject it in toto” అని అన్నాడు. అప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ—నేషనల్ పార్టీ ఏమి చెప్పిందంటే అది తప్పు; దానిలో ఉన్న మంచి పొయింట్స్ తీసుకొంటాము; మిగతావి రిజెక్ట్

చేస్తాము; ఆ అవకాశం లేకపోతే మీతో నెగోషియేట్ చేసే అవకాశం లేదని చెప్పారు. Accept చేస్తే చెయ్యండి, లేక reject చేయాలనుకుంటే reject చెయ్యండి అని ఆయన అన్నాడు. ఈ విధమైన ప్రమాదకరమైన పరిస్థితిలో వున్నదనే వుద్దేశముతో దానిని వదలిపెట్టే సెయ్యడం జరిగింది. అందువలన మింగవలసివస్తే చెడునుకూడా మింగవలసి వస్తున్నది. కక్కవలసివస్తే చెడుతో మంచినికూడా కక్కవలసి వస్తున్నది. ఈ స్కీముయొక్క పరిస్థితి ఆ విధముగా వున్నది.

ఇంక జడ్జెస్ రిటైర్ కావలసిన ఏజ్ సంబంధించి అమెండ్ మెంట్ ఉన్నది. దీనిని ఎవరు నిర్ణయించాలనే కొశ్చన్ వుంది. ప్రాక్టోర్లు జడ్జి చేయాలని క్లాజెస్ లో వుంది. దీనిలో నాకొక పెద్ద అనుమానం వుంది. బడికి వెళ్లే సమయంలో 25 ఏళ్ళ విషయం జ్ఞాపకం లేదా; ఉద్యోగంలో చేరినప్పుడు జ్ఞాపకం రాలేదా; సరిగ్గా రిటైర్ అయ్యే సమయానికి ఎందుకు యీ విధంగా చేస్తున్నారు? రిటైర్ అయిపోయి, extension యివ్వవలసిన సమయంలో మాత్రమే ఎందుకు యిది వస్తున్నది, ఇది ప్రాక్టోర్లు జడ్జెస్ పై చిన్న చూపు ధోరణితో మాట్లాడడం కాదు. వారిపై మాకు ఎక్కువ గౌరవమే వున్నది. రిటైర్ అయిపోయి extension అవుతూవుండే సమయంలో చాలా మంది పెద్ద పెద్ద వుద్యోగాలలో వుండేవారు తమ పెద్దలు చిన్నప్పుడు వయస్సును పొరపాటుగా వేశారని చెప్పడం, కొంతమంది హోరాస్కోప్ తీసుకురావడం జరుగుతున్నది. నాకు కొంత మంది students తెలుసు. 18 సంవత్సరాలకే S.S.L.C. పరీక్షలు పాస్ అయిపోతున్నారు. ఫస్ట్ క్లాస్ మార్కులు సంపాదించు కుంటున్నారు. రూల్సు మాత్రం వారిని అంత త్వరగా చదవ వద్దు అంటున్నాయి. ఉద్యోగాలలోకి వస్తే 25 ఏళ్ళ చాలదు కాబట్టి కొంతకాలం ఆగమంటారు. ప్రస్తుత విద్యా విధానంలో కొంత చిక్కు వున్నది. పూర్వపురోజుల్లో యీ చిక్కు లేదు ఇప్పుడే వస్తున్నది. అయ్యపురెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా ఆ discretion రాష్ట్రపతికి యిస్తే సరిపోతుంది. ఆ విధంగా గోప్యంగా యీ వ్యవహారం చేస్తే, దాని గౌరవము పెరుగుతుంది.

85 సంవత్సరాల వరకు పెంచమని కమిటీ చెప్పింది. అయితే, యీ వయామిడియా ఎందుకు, ఎట్లా వచ్చిందో తెలియదు. చేస్తే 85 సంవత్సరాలకు చేయండి. లేక పోతే 80 వరకే ఆగండి. మధ్యలో 82 అనేది ఎట్లా వచ్చింది, ఎవరికైనా ఫేవర్ చూపించడానికి చేశారా, సుప్రీంకోర్టు వ్యవహారాలు నాకు తెలియవుగాని, వ్యక్తుల కొరకు యీ విధంగా మారుస్తూ పెడితే యింక అమెండు మెంట్స్ యొక్క పవిత్రతే పోతుందని నా భయం. ఎవరినో దృష్టిలో వుంచు కొని యీ విధంగా చేయడం న్యాయం కాదు. ఇంక అయిటమ్ 311 విషయము న్నది. ప్రజాస్వామ్యములో అతి ముఖ్యమైన ఫండమెంటల్ రైట్స్ గూర్చి వెనక్కు నెడుతూ వ్యవహరించడం న్యాయమైన విషయం కాదు, చాలా బాధకరమైనదిగా అవుతుందని కూడా మనవి జేస్తున్నాను. క్రింది ఆఫీసర్లకు ఎవరికైనా అన్యాయం జరుగుతూవుంటే వైకి చెప్పుకొనడానికి యిదివరకు అవకాశం వుండేది. తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు ఒక పుదాహరణ చెప్పారు. ఎవరో ఒక ఆఫీసర్

హైకోర్టుకు వెడితే, ఆ ఆఫీసర్ ను reinstate చేయమని అక్కడ తీర్పు ఇచ్చారు. కాని, రెండు సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ వారిని తిరిగి తీసుకోలేదు. కాగితాలు ఎంతకు కదలవు, అతనికే ఎవరితో చెప్పుకోవాలి? మొహమాటం అయినావుండాలి లేక మనీ అయినావుండాలి. మనీ లేక పోతే మొహమాటంతో కూడా పనులు అవుతూవుంటాయి. హైకోర్టు తీర్పు కూడా అమలు జరపకపోతే యింకా గత్యంతరం ఏమిటి; అసెంబ్లీలో చెప్పుకోడానికి లేదు, యింకెక్కడా చెప్పుకోడానికి లేదు, వున్నదల్లా ఎగ్జిక్యూటివ్ సైడ్ కాని, కాగితాలు కదలవు; కోర్టుకు వెళ్లినా ఆ తీర్పును అమలు జరపడం లేదు. ఈ పరిస్థితో యింకా విధిలేక జరిగిన అన్యాయాన్ని సహించ లేక అతను కోర్టుకు వెళ్లాడు కాని రెండు సంవత్సరాలు అయినా వారు ఆ తీర్పును అమలు జరపలేదు. రామదాసు పద్మం జ్ఞాపకం వస్తుంది. “సీతమ్మ తల్లి నీవైనా శ్రీరామచంద్రునికి చెప్పమ్మ” అని కోరాడు. అలాగే ఏ మంత్రిగారి వద్దనో ఎక్కువ influence వున్న శాసన సభ్యుని వద్దకు వెళ్లి యితను చెప్పుకున్నాడు. అతనా విధంగా చెప్పుకోగానే, యింకేం దొరికింది సంగం అనుకున్నారు. డిక్రీని అమలు జరుపుతున్నామన్నారు. తిరిగి తీసుకుంటున్నామన్నారు. ఉద్యోగం దొరుకుతున్నది గదా అని గంపెడాశతో అతను వెళ్లాడు. సంతకం పెట్టి, జాయినింగ్ రిపోర్టు ఇచ్చి లోపలకు రాగానే ‘పొలిటికల్ influence తీసుకువచ్చావు కాబట్టి నీపై ఎందుకు డిస్మిస్సరీ యాక్షన్ క్రింద నిన్నెందుకు తొలగించకూడదు’ అన్నారు. ఇంక అతనిగతి ఏమిటి; ఉద్యోగులు అప్పీలు చేసుకునే అవకాశంకూడా తీసివేయడం న్యాయంకాదు. అంతేగాకుండా అందులో ఇలా కూడా అంటున్నారు. “No such person...in which he has been informed of the charges against him and a reasonable opportunity of appeal being heard in respect of those charges.” “Reasonable opportunity” అనే దానితో రిప్రజెంటే చేసుకునేనిమిత్తం, ఒక కాగితం పంపుకోడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని సవరణ తీసుకువచ్చారు. ఇయితే ప్రస్తుతమున్న ప్రొవిజన్ ప్రకారం పీఠిచాము అనవచ్చు, కాని పిలవకపోవచ్చు. పార్లమెంటులో యీ విషయాల్ని వచ్చాయి. ఆ డిస్కషన్స్ చూస్తే తెలుస్తుంది. ప్రాథమిక హక్కులకు భంగం కలుగకుండా చేయడం అవసరం. అతనిపై నేరం వున్నప్పుడు దానిపై చెప్పకునే అవకాశం ఇవ్వండి. అలాలేకుండాచేసి పరిపాలన సక్రమంగా జరుగుతుందనుకోవడం మాత్రం పొరపాటు అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతేగాక, యింకా ఇందులో ప్రమాదకరమైన అంశాలు కొన్ని వున్నాయి—“Where a person is dismissed or removed or reduced in rank..” ఇదికూడా చాలా అన్యాయం. నిన్న ప్రధాని నెహ్రూ మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వంలో నెపోటిజం వున్నదని అన్నారు. అధికారంలో వున్నవారికి ఆస్తుడు, బంధువు ఎవరైనా వుంటే అమాంతం అతన్ని పరమపద సోపాన పటంలాగా పైకి ఎత్తేయడం లేక తమకు పడనివాడైతే పాముకరిచినట్లు అమాంతం కిందికి తోసివేయడం అనే, విధానం న్యాయమైనదికాదు. అందేభర్తమో, ఒక మంత్రిని వట్టుకుంటే నిచ్చిన ఎక్కినట్లు పైకి వెళ్లిపోతారు. మరో మంత్రిని వట్టుకుంటే పాము కరిచినట్లు క్రిందికి పడిపోతారు. ఒక మంత్రి పాము, మరో మంత్రి నిచ్చిన అవుతున్నారు. ఇది సరియైన పద్ధతికాదు. ఎగ్జిక్యూటివ్ అన్యాయం చేసినప్పుడు అతనికొక

చెప్పకోవాలి; హైకోర్టులో చెప్పకోడానికికూడా వీలేదు, నోరు మూసేశాం అంటున్నారు. ఇంకవారి గతేమిటి; ఇది న్యాయమైన పద్ధతీకాదు. ఇందులో కావలసినంత సేగేషన్ వుంది.

If any such person again says whether it is reasonably practicable to hold such an enquiry.....

Sri P. V. Nurusimha Rao :—Reasonably practicable.....

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It is neither reasonable nor practicable. He says reasonably practicable.

ఇందాకటి నుంచి లా మంత్రిగారు నెగేషను అన్నారు. వారు పరిశోధన చేసి నెగేషను ఏమిటో సరిగా అర్థం చేసుకుంటే రీజనబుల్ ప్రాక్టికల్ — అంటే ఏదైనా పోతుంది. రీజనబుల్ కావచ్చు, ప్రాక్టికల్ కాకపోవచ్చు, ప్రాక్టికల్ కావచ్చు, రీజనబుల్ కాకపోవచ్చు, వారుకూడ రీజనబుల్ ప్రాక్టికల్ అనేది జ్ఞాపకం వుంచుకొని రెండు కాకుండా వుండే పద్ధతిలో వుంటారేమో తెలియదు. మన స్టేటులో లాను అవ్ హోల్డు చేయవలసినది, ప్రెస్టిజిని మెయిన్ టెయిన్ చేయవలసినది లా మంత్రిగారు కనుక అతనికి వున్న హక్కు ఎగ్జిక్యూటివ్ కోర్టుపై ఎవరికి చెప్పకోమంటారు? ఎవరికి చెప్పకోవద్దంటారా.. అయితే రిటెన్ కాన్ స్టిట్యూషను ఎందుకు యిచ్చాము? అమెరికా కాన్ స్టిట్యూషనువలె కొద్దిగా యిస్తే చాలదు, ఎలాబోర్డర్ గా యిస్తున్నాము అన్నారు; చిక్కులు రాకుండా వుంటాయని. కాని వారానికొకసారి ఏదో చిక్కు వస్తోంది. ఏ ఉద్యోగస్థుని కోసమో, ఏ ఆస్తుడిని పైకి నెట్టాలంటేనో చిక్కు వస్తోంది.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— వారు చెప్పినది రీజనబుల్ అండ్ ప్రాక్టికల్ కాదు, రీజనబుల్ ప్రాక్టికల్ అని. పుల్ల ప్రాక్టికల్ వుండవలసిన అవసరం లేదు. రీజనబుల్ ప్రాక్టికల్ అయితే చాలు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— It is neither reasonable nor practical. దీని క్రిందనైనా కొట్టేయవచ్చు. ప్రాక్టికల్ గా వున్నది కాని రీజనబుల్ గా లేదు, రీజనబుల్ గా వున్నదిగాని ప్రాక్టికల్ గా లేదు అనవచ్చు. లాను ఎట్లా త్రిప్పుతున్నారో చూడండి. అప్పుడాల పిండికంటే అన్యాయంగా తిరుగుతోంది లా. రబ్బరుకంటే అన్యాయం. వీరందరికీ మనం ప్రొటెక్షను యివ్వకపోతే ఎవరిస్తారు? పబ్లిక్ సర్వీసు కమిషను చైర్మను లేకపోతే ఎవరు చైర్మను కావాలనే సమస్య వచ్చింది. ప్రాక్టికల్ గా వర్కింగులో డిఫికల్టీస్ వస్తే ఏమిచేయాలో కాన్ స్టిట్యూషను మేకర్స్ యీ డిఫికల్టీసును యిమాజిన్ చేయలేదని అనుకోవాలి తప్ప యింకొకటి లేదు. ఒక చైర్మను రాజీనామా యిస్తే ఎవరిని అప్పాయింట్ చేయాలనేది వుంది. నేను యీ మధ్య ఒక కమిటీలోకి వెడితే ప్లాన్ పబ్లిసిటీ బాగా చేయాలని మీరు ఒప్పుకుంటారా అని నన్నడిగారు. ఒప్పుకుంటాను అన్నాను. అన్నిటికంటే యీ ఐటెమ్కు -పబ్లిసిటీకి- ప్రయోగిటి యిచ్చి డబ్బు ఖర్చుచేయమంటారా అన్నారు. అసలు ఎంత ఖర్చు

చేస్తారో, డిటెయిల్స్ చెప్పండి అంటే మీరు ప్రిన్సిపుల్ ఒప్పుకుంటే డిటెయిల్స్ అన్నీ మేము చూస్తాము అన్నాడు. ప్రిన్సిపుల్ ఒప్పించుకొని అమలుచేయడంలో అధ్యానరూపంలో వచ్చేటప్పటికీ చెంపలు వాయించుకునే వద్దతిలో ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. సేషనల్ జేషనులోనైనా, ఏ ఇంప్లిమెంటేషనులోనైనాగాని ప్రిన్సిపుల్ చెబితేనే భయం, సింహరూపంలా వుంటోంది. ప్రిన్సిపుల్ ఒప్పుకొని ఓటు చేయనున్నట్లయితే ఓటుచేస్తే, రేపు సీవే ఒప్పుకున్నావు అంటారని చెబుతున్నాను. వల్లిక్ సర్వీసు కమిషను చైర్మను విషయంలో ఒకరు యిబ్బందిగా వుంటే యిబ్బందిగా వున్నావుకాబట్టి సెలవుపెట్టి పొమ్మని యింకొకరిని వేసుకోవచ్చు. అతను చచ్చిపోతేనో, జబ్బుచేస్తేనో వేరు. ఇది ఉపయోగపరచే వారి చేతిలోవున్నది. అందువల్ల పదవ క్లాజుకు మాత్రం ప్రతిఘటిస్తున్నాను. ఇందులో ఒక్క అక్షరంకాని, పెరాగ్రాఫ్ గాని, కామాగాని—ఏదికూడ ఒప్పుకోడానికి వీలులేదని ప్రతిఘటిస్తూ మిగతాది రాటిఫై చేయడానికి ఆమోదం తెలుపుతున్నాను.

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు (పాతపట్నం):— అధ్యక్షా, యీ బిల్లును సపోర్టు చేస్తూ కొన్ని విషయాలు మాట్లాడదలచుకున్నాను. కాన్స్టిట్యూషనును అప్పుడప్పుడు అమెండు చేయడం మంచిదికాదని కొంతమంది సభ్యులు చెబుతున్నారు. కొత్తగా రాజ్యాంగం ఏర్పాటు చేసుకున్నప్పుడు ప్రాక్టికల్ డిఫికల్టీస్ వచ్చినప్పుడు మార్పుకోవడంలో తప్పులేదు. మార్పుకొని కాన్స్టిట్యూషనును యింకా పాల్గొని చేసుకోవడం మంచిదని సంతోషిస్తారని ఆశించాను. అమెండుమెంటు తెచ్చినంతమాత్రాన తప్పుచేస్తున్నాము. పూర్వం ఏదో వ్రాసుకున్నాము, అది కాళ్ళతంగా అట్లాగేవుండాలి అనే వద్దతి మంచిదికాదు. ఈ ఛేంజింగ్ వర్క్లో ఎన్నో మార్పులు చేసుకోవాలి. ఆస్తుల విషయంలో లిమిటేషనులకు దిగాము. అన్ని ప్రావర్టిలకు లిమిటేషనులు పెట్టాలనే పరిస్థితి వచ్చినప్పుడు కాన్స్టిట్యూషను ఆటంకంగా వుంటే మార్పుకుంటే తప్పు ఏమిటని అడుగుతున్నాను. దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి మార్పుకోవలసి వున్నప్పుడు మార్పుకుంటే తప్పు అని ఎవరైనా భావిస్తే అది చాల పొరపాటు. అవసరమైనప్పుడు మార్పులు చేసుకోడానికి సంసిద్ధంగా వుండాలి. ఆనాటి పరిస్థితులనుబట్టి మనం రాజ్యాంగం చేసుకున్నాము. రోజురోజుకు పరిస్థితులు మారుతున్నప్పుడు దానిని మార్పుకోడానికి అభ్యంతరాలు చెప్పడం న్యాయంకాదు, సంతోషించవలసి వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— లక్ష్మణదాసుగారు మిసండర్ స్టాండ్ చేసుకున్నారనుకుంటాను. వ్యక్తులకోసం వున్న హక్కులను తగ్గించడానికి కాన్స్టిట్యూషను మారిస్తే అసలు కాన్స్టిట్యూషను ఉద్దేశమే పోతుందని చెబుతున్నాను.

(శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాసు:— వ్యక్తుల గురించి మారుస్తున్నారనుకోవడం చాలపొరపాటు. ఏమార్పు వచ్చినా మొత్తం సంఘానికే వస్తున్నది కాని వ్యక్తికోసం కాదు. ఈ మార్పులవల్ల వచ్చే ఫలితాలు మొత్తం సంఘానికే వస్తాయి కాని వ్యక్తికి కాదు. వెంకటేశ్వర్లుగారు యింకా ముందుకుపోయారు. ఉద్యోగస్థులపట్ల

వారికెంతో ప్రేమ వున్నట్లు పరిపాలన చేస్తున్న ప్రభుత్వానికి ప్రేమ లేనట్లుగా చెప్పారు. ఘోర అన్యాయం జరిగిపోతోంది. యీ ప్రభుత్వం ఇదంతా చేస్తోంది అని చెప్పి వారి సానుభూతి సంపాదించాలని చూడవచ్చుగాని నిజంగా ప్రభుత్వం తమ ఉద్యోగస్తుల ఊమంగాక మరెవరి ఊమం కోరుకుంటారు? ప్రభుత్వం తనక్రింద పనిచేస్తున్న ఉద్యోగస్తులకు న్యాయం, ధర్మంజరిపేండుకు, తగుహక్కులు, రక్షణలు యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంటుంది. ఈ అమెండుమెంట్ విషయంలో in the interest of the security of the State ఎంక్వయిరీ చేయకూడదు అంటే అది తప్పు? ఇప్పుడు దేశంలో ప్రత్యేక పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. చైనావారు మనపైయుద్ధం ప్రకటించారు. ఇటువంటప్పుడు ప్రభుత్వం తన చేతిలో కొన్ని అధికారాలు పెట్టుకోవడం అవసరం. దుర్వినియోగం చేస్తే, అమెండు పాస్ అయిన తరువాత, అన్యాయం జరిగితే అడిగే హక్కు శాసన సభలకు, పార్లమెంటుకుకూడ వున్నది. దేశంలో పరిస్థితులు అకస్మాత్తుగా మారిపోయి, యుద్ధం జరుగుతుంటే అప్పటి కప్పుడు పార్లమెంటు కూర్చుని అమెండుమెంటు తేవడం, శాసన సభలు రాటిఫై చేయడం సాధ్యమవుతుందా? కొన్నికొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితులలో కొన్ని అధికారాలు ప్రభుత్వం తీసుకోవడం న్యాయం. ప్రభుత్వపక్షాన వున్నవారి బంధువర్గవారు— ఉద్యోగాలలో వున్న వారిని అన్యాయాలు జరగకుండా కాసుకుంటారని వెంకటేశ్వరులుగారు అనుకుంటున్నారు గాని ప్రభుత్వపక్షం తాలూకు బంధువర్గమే ఉద్యోగాలలో వున్నారనుకోవడం కూడ పొరపాటు. ప్రభుత్వాన్ని నిందించాలంటే ఎల్లప్పుడూ ఆవకాశం వుంటుంది కాని ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఘోర అన్యాయం జరుగబోతున్నది, మేమే రక్షణ చేస్తాము, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు రక్షణ యివ్వడంలేదు అనడం అన్యాయం. ఉద్యోగస్తుల సేఫ్టీ గురించి యీనాడు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు తీసుకుంటున్న శ్రద్ధ మరే ప్రభుత్వాలు కూడ తీసుకోవడం లేదని గట్టిగా చెబుతున్నాను. వెంకటేశ్వరులగారికి తెలుసును వారి ప్రభుత్వాలలో ఉద్యోగుల బ్రతుకులు ఎట్లా ఉన్నాయో, దానిని గురించి compare చేయవలసిన అవసరం లేదు. మన దేశ పరిస్థితులను గమనించి చూచుకోవాలి. Security of the country దృష్ట్యా enquiry చేయకపోవడానికి అధికారం తీసుకుంటే తప్పు ఏమీ ఉన్నది. Defence of India Act క్రింద ప్రభుత్వం ఎవరినైనా అరెస్టు చేయవచ్చును. ఎవరిపై ఆనుమానం ఉన్నా జైలులో పెట్టవచ్చును. అయితే ఎంతమందిని జైలులో పెట్టారు? ఎవరో కొద్ది మందిని, కమ్యూనిస్టులనుకూడా ఒక్కమ్మడిగా అరెస్టుచేసారా అంటేలేదు. ఆ కొద్దిమంది కేసులకుకూడా పరిశీలన చేశారు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు announce చేసిన ప్రకారం అందరిని జైలునుంచి వదిలిపెట్టారు. అధికారం ఉన్నంతమాత్రంచేత ఎక్కడ దుర్వినియోగం కాలేదు. ఈ సవరణ చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. అవసరమయితే ఇంకా సవరణలను కూడా మన రాజ్యాంగంలో చేసుకోవాలి. పార్లమెంటులో దానిని దీర్ఘంగా ఆలోచించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఉద్దేశాలు కనుక్కోవాలన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను కనుక్కోవాలన్నారు కదా అని దానిని త్రోసి పారేయాలను కోవడం న్యాయంకాదు. దేశానికి సంబంధించిన వ్యవహారం.

ఏ ఒక్కపార్టీకి సంబంధించినది కాదు. ఉద్యోగులు ఏదో శాసనసభ్యుల చుట్టాలు, బంధువులు అని వెంకటేశ్వర్లుగారు అనడం నేను బాధపడ్డాను. ఉద్యోగస్థులందరూ ప్రభుత్వానికి చుట్టాలే, అప్పులే వారికి అన్యాయం చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు. ఈ సవరణను ఆధారంగా చేసుకొని ఉద్యోగస్థులను రెన్నుగొట్ట ప్రయత్నించడం, వారి అభిమానాన్ని పొందాలనుకోవడం తప్ప అని మనవిచేస్తున్నాను. దేశకాలపరిస్థితులనుబట్టి అవసరమయితే, రాజ్యాంగాన్ని ఇంకా మార్చడానికి సిద్ధంగా ఉండాలని కోరుతున్నాను. విశాలమైన దృష్టితో ఈ తీర్మానాన్ని సభ వారు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Sri C.D. Naidu :—Mr. Speaker, Sir (Chittoor):—At the very outset, before I discuss the 15th and 16th Amendments to the Constitution, I would only state that we are rushing very rash with the amendment of the Constitution. Political authority has always been subservient to Higher Law. Even absolute monarchs were apparently answerable to “Dharma” and Almighty. The conception of Higher Law in modern times finds in the shape of Constitutions. Therefore, the Constitution of a Country is a very sacred Statute. After a good deal of deliberation, discussion and debate, the eminent jurists and very great political thinkers of our Country compiled the sacred Statute called the Constitution in the year 1949. It sets forth political goals and ideals that the Country shall pursue for years to come and at the same time protecting certain human activities from undue interference by the State. It is very unhealthy to meddle and to amend the sacred Statute frequently.

You all know that in a period of 220 to 225 years in the United States of America which has a written Constitution, there are only eight amendments of this kind ; but in our Country in the period of fourteen years we have already had sixteen amendments and in the August Session we are also having the 17th amendment to this Constitution. So, such methods of interfering with the Constitution at every stage for trivial affairs is not very healthy and it has to be checked by the political thinkers and the Houses of this kind also at every stage.

Now, the 15th Amendment of the Constitution contains, figuratively, two containers—One containing wine and the other containing poison. The amendment Bill raises the retirement age of High Court Judges from 60 to 62 years ; and takes away the second opportunity of representation given to the civil servants under Article 311 (2) with regard to the disciplinary matters. Articles 217 (1) and 224 (3) were suitably amended to raise the retirement age of the High Court Judges to 60 years (in view of the recommendations of the Law Commission which wanted 65 years as age of retirement of the High Court Judges.). The matter of raising the retiring age of the High Court Judges was discussed and debated on the floor of the Parliament in the year 1956, but it was negatived because the suggestions came from the opposition benches. But, I do not know how the hostile view that existed in 1956 has become very necessary and useful as it is sponsored by the Ruling Party this year.

The Law Commission recommended the age of retirement to be 65 years for the reasons that there was a marked rise in the expectancy of life now in India, that ripe experience and mature wisdom should be useful for more time by raising the retirement age of the judges. That argument of the Law Commission, I say, applies to all other services also,—the civil services and other services, too. That aspect is omitted by the Law Commission. In this way, it is rather discriminatory only with regard to the judges of the High Court. On the other hand, by raising the retiring age of the judges of the High Court, it would be unfair for the young aspirants either from the district judges or from the practising lawyers of the Bar. After all the Nation has been enjoying their services through different Tribunals and other quasi judicial services. Further, the High Court Judges after retirement can devote themselves to juristic writing and the Nation will be grateful for such pursuits by the retired judges of the High Court. Added to that they are at liberty to practise also. Further it is not of such a national, inevitable necessity that the Constitution should be amended in "the time of Emergency."

Article 222 (2) is amended to provide compensatory allowance to the judges that are transferred from one State to the other. The argument is that it is done only to give incentives for judges to accept transfers. Judges, as a matter of fact (whoever it is) are servants of the Nation. They are bound to accept transfers, if they are essential in the interests of the integrity of the Country. Even at the time of original appointments of judges they can be appointed from one State to another State. To overcome this difficulty Article 128 is amended only to the extent of enabling the appointment of retired judges of High Court as *ad hoc* judges of the Supreme Court. Further Clause (1A) is added to Article 226 *viz.* "The power conferred by Clause (1) to issue directions, orders or writs to any Government, authority or person may also be exercised by any High Court exercising jurisdiction in relation to the territories within which the cause of action, whole or in part, arises for the exercise of such power, notwithstanding that the seat of such Government or authority or the residence of such person is not within those territories". I am afraid by this amendment it is felt that it is not safe to avoid the cause of action concept.

With reference to the appointment of acting Chairman of the Public Service Commission, it is most unnecessary because it is not warranted. It seeks to provide a so-called lacuna which is not a lacuna at all. It empowers the President or the Governor to appoint an Acting Chairman of the Public Service Commission. When they have got the power under the Constitution to appoint the permanent Chairman of the Commission, they have got an implied authority to appoint even the temporary Chairman also. Apart from the implied power, the President and the Governor can exercise authority by virtue of the executive power vested in them under Articles 53 (1) and 154 (1) respectively.

The next point which is opposed by all the members of the opposition is regarding the taking away the existing opportunity, *i. e.*, the second opportunity of civil servants in disciplinary matters. In

this connection; I may state that their retiring age is not extended, their emoluments are not increased in view of the rise in the cost of living. In addition to that this opportunity also is denied. It is contended by some of the Congress members that they are, in fact, helping the services. I am unable to understand that argument. They have had some opportunity at some level. Even that is plucked away from the public servants and if it can be argued that it is a benefit for the employees, I am at a loss to understand the view point suggested by the members of the Congress Party in this House. But any way this aspect of the matter is not only agitating the minds of the public servants, but those who can understand the life of a common man in this country are really opposed to this kind of amendment to the Constitution because they are the common men in society who are deprived of even this small opportunity and they are put less than inferior to human beings because what right was given formerly under the Constitution to a common man like a public servant, is being denied by a majority vote in this Country and that aspect of the matter Constitutionally, legally and also emotionally is objected to by the public servants in this Country.

With reference to the 16th Amendment of the Constitution before I.....

Temporary Chairman :—Not now please.

Sri C. D. Naidu :—Well, Sir, with your permission I would only state this. I am in a conflict whether to support the Amendment Bill or to negative it or to reject it. So, in conclusion in view of the preliminary deliberations we have already had, I oppose this Amendment Bill because it affects not only some of the sections of the human activity, but at the same time, it is very unhealthy in bringing so many amendments even for trivial matters of this kind.

శ్రీ ఎం. రామగోపాలరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును కొంత సమర్థిస్తున్నాను కొంత వ్యతిరేకిస్తున్నాను. కాన్స్టిట్యూషను ఎమెండు మెంటు సాధారణముగా జరగవలసినదే. ఎందుకంటే ఒక శిశువు పుట్టిన తరువాత ఎప్పుడూ ఒకే నైజ బట్టలు పనికీరావు, ఆ శిశువు పెరుగుతూ ఉంటాడు. ఆ పెరుగుదలనుబట్టి నైజ మార్చి, బట్టలు అందజేస్తూ ఉంటాము. ఆ విధముగా మార్పులు అవసరమే. అత్యవసరం. ఇప్పుడు జడ్జిల పదవీ విరమణ వయస్కరిమితి 62 సంవత్సరాలు చేసినారు. చాలసంతోషమైన విషయం. ఎందుకంటే చాలాఅనుభవశాలులైన న్యాయమూర్తులు at the helm of our judiciary ఉండడం అవసరం. అనుభవం గలవారు లేనప్పుడు ఏ విధముగా న్యాయపరిశీలన జరగాలో ఆ విధముగా జరుగదు. మనదేశం నుండి 25 సంవత్సరాలు వయసున్నవారు, 30 సంవత్సరాల వయసున్నవారు యితర దేశాలకు ప్రాఫెసర్లుగా పోతున్నారు. ఇతర దేశాలలో 50 సంవత్సరాలు, 60 సంవత్సరాలు వచ్చిన తరువాత ప్రాఫెసరు పదవిలభిస్తున్నది. అనుభవం లేనివారిని ఉన్నత పదవిలో నియమించే దేశానికి లాభించదు. సాధారణంగా ఎవరినో దృష్టిలో పెట్టుకుని amendments తీర్చారవడం, a bit uncharitable. ఒక పెద్ద సంస్థను ఒక గవర్నమెంటును మనం

విమర్శించదలచుకుంటే ఆ ఎత్తువిమర్శలు చేయాలి. Taxation policy పైన తీవ్రమైన విమర్శలు చేయవచ్చు. కొంతమంది ఉద్యోగస్థుల కోసం తెచ్చారనడం సమంజసంకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నాల్గు లక్షల సిబ్బంది ఉంది. వారందరూ మంత్రులకు చుట్టాలవుతారా? ఒక మంత్రి పదవి స్వీకరించి నాలుగు సంవత్సరాలైనది. ఒక మంత్రి రెండు సంవత్సరాలైనది. ఒక మంత్రి పది సంవత్సరాలుగ ఉన్నారు. ఒక మంత్రికి నడుమ breaks ఉన్నాయి. ఇవన్నీ ఉన్నాయి. పిల్లలులేని మంత్రులకూడ ఉన్నారు. ఈ విధముగా ఉన్నవారిని బంధువుల కొరకు రాజ్యాంగ సవరణ తెచ్చారనడం మంచిగా అనిపించదు. ఒక నుఖ్యమైన వ్యక్తి, చాలా అనుభవం ఉన్నవారు ఈ విధంగా విమర్శించడం శోచనీయం అవొజిషన్ వారు ఎప్పుడు సరసమైన, నిజమైన పలుకు పలుకరనే అవవాడు లేకుండాఉండాలని మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఉద్యోగస్థుల విషయమై తెచ్చిన సవరణను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. వారు ఇప్పుడు అన్యాయం జరిగినచో అప్పీలుచేసుకొనే అవకాశం ఉంది. కోర్టులకు ఉన్న విశాల, సమగ్ర దృష్టి ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసర్లకు ఉండదు. సమగ్ర విచారణ చేయరు. ఒక చిన్న విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. ఒకచోట ఎక్స్ యిజు సబిన్స్పెక్టరు మిసప్రోప్రియేషను చేసినాడు. ట్రాన్సుఫరు అయిపోయాడు. అతని స్థానె మరొక సబిన్స్పెక్టరు వచ్చినాడు. The Sub Inspector is suspended అని ఆర్డరు పోయింది. మిసప్రోప్రియేటు చేసినది నేను కాదని మరొకరని అప్పీలు పెట్టకుంటే అతనిని reinstate చేయడానికి మూడు నెలలకాలం వట్టింది. ఎగ్జిక్యూటివు చాల Superficial గా మీద మీదనే ఆర్డరు పాస్ చేస్తారు. కోర్టుకుపోయే అధికారం ప్రతి ఉద్యోగికి ఉండాలి. ఎగ్జిక్యూటివు తీర్పుపైన కోర్టుకు వెళ్ళే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉండాలి. అత్యవసర పరిస్థితి, దేశరక్షణపై ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరుకి ఎంత అభిమానం ఉందో జుడిషియల్ ఆఫీసర్లకు అంత అభిమానం ఉంది. సమగ్రమైన విచారణ జరగాలంటే ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసర్లకు పనులుచాల ఎక్కువ, కోపం అగ్రహంకూడా ఎక్కువగా ఉండుట సర్వసాధారణం. స్వల్పమైన తప్పుల మీద తన సిబ్బందిని you are suspended అనడం తరచు జరుగుతుండం మనం చూస్తున్నాము. అందుచేత మన ఉద్యోగస్థులు కోర్టుకి వెళ్లి అప్పీలు చేసుకునేవాక్కు ఉండాలి. లేకపోతే చాల అన్యాయం జరుగుతుంది. Demoralization in the Services వస్తుంది. రిటైరింగు వయస్సు 62 సంవత్సరాలు చేసినారు. ఆ విధముగానే L. D. C. లకు కూడా 62 సంవత్సరాల వరకు ఉద్యోగం చేసే అవకాశం ఉండాలి. అలా వయః పరిమితి పెంచడం ద్వారా నిరుద్యోగం ఎక్కువ అవుతుందని కొందరు భావిస్తారు. నిరుద్యోగ నిర్మూలన కొరకు, ఉద్యోగ అవకాశాలు కలుగజేయాలి. పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేసే పనులు కల్పించాలి. 50 సంవత్సరములుగల ఉద్యోగి ఇంకో పది సంవత్సరాలు పనిచేసే శక్తి ఉండగా నిర్బంధంగా రిటైరు చేస్తున్నాము. రిటైరు కాదలచుకొంటే కానివ్వండి. రిటైరు కాక fit condition లో వున్నవారికి 62 సంవత్సరముల వరకు ఉద్యోగ కాలపరిమితి పెంచుట సమంజసం.

Medical Examination కొరకు ఒక Medical Board ను నియమించి తగు అర్హతలు గలవారిని ఉద్యోగంలో వుంచటం మంచిది. నిరుద్యోగ నివారణకొరకు దృఢ శరీరలందరిని retire చేయడం ఏమంత మంచివనికాదు. 25 సంవత్సరముల వాడు unemployed అయితే 55 సంవత్సరాలవారు కూడ semi-employed, half-employed అవుతారని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— అధ్యక్షా, చర్చలలో ముఖ్యముగా 2, 3 విషయాలు చెప్పడము జరిగింది. మొదటి విషయము ఏమంటే హైకోర్టు న్యాయ మూర్తుల రిటైరుమెంటు వయస్సు 60 సంవత్సరాల నుంచి 62 వరకు అంటే ఏమీ sanctity వుండి. Law Commission 65 సంవత్సరములని అన్నదికదా. ప్రభుత్వము కూడ 65 వరకు ఎందుకు పెంచకూడదు అని అడిగారు. ఎవరయినా వ్యక్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేశారా లేదా అనేది surmises. ఎవరి ఊహకు తట్టినట్లు వారు అనుకోవచ్చుకాని నాకు తెలిసినంతవరకు వ్యక్తులను దృష్టిలో పెట్టుకొని Constitutional Amendment చేసే పరిస్థితి మన దేశములో రాలేదని నమ్ముతున్నాను. దేశములో వున్న దేశవాసులు అలాగే నమ్ముతున్నారు. Constitution లో తరచు అమెండుమెంట్లు చేయకూడదనేది ఒక సూత్రము. అందరు అంగీకరించిన సూత్రమే. Frequent changes in the Constitution are undesirable; you may make any number of amendments in a statute, but not in a constitution; but the word “frequently” is relative. It has to be interpreted against the background of a particular society whose constitution is being sought to be changed. అందుచేత ‘తరచు’ అనే దానికి మనము ఏమీ భాష్యం చెబుతామో, దానిమీదనే ఆధారపడి వుంటుంది. ఈనాడు దేశములో ఎన్నో మార్పులు తెచ్చుకొంటున్నాము. కాబట్టి మార్పుల కనుగుణముగా మన రాజ్యాంగ చట్టాన్ని ఎంతవరకు సవరించుకోమో అంతవరకు మార్పులు తేవడానికి అవకాశము వుండదు. ఏ మార్పు తీసుకొని రావాలన్నా రాజ్యాంగ చట్టము అడ్డువస్తుంది. ఆ మార్పు రాజ్యాంగ సమ్మతము కాదని అవి ineffective అవుతాయి. ఇంతవరకు తెచ్చిన 16 అమెండుమెంట్లు చాల ఆధికమయిపోయినవని అన్నారు. వీటిని మనము సరిగా పరిశీలించినట్లయితే ఈ 15 లో ఒకటి కూడ అనవసరమైనది అని కాని ఇవాళగాక ఇంకొక 10 సంవత్సరాల తరువాత తెచ్చుకోడానికి అవకాశము వుంటే. ఇవాళే తొందరపడి తెచ్చారనే ఆక్షేపణకు అర్హమైనది. కాని ఒక్కటి కూడ లేదని ఘంటాపథముగా చెప్పగలను. తప్పనిసరి అయినప్పుడే రాజ్యాంగ చట్టాన్ని సవరించు కొన్నాము కాని వేరేమీకాదు. 62 సంవత్సరాల గురించి ఒక opinion నేను ఇస్తున్నాను బహుశా అది పార్లమెంటు డిటేల్స్ లో వచ్చినది. 62 సంవత్సరాలని ఎందుకు చేయబడినదంటే దానికి రెండు opinions వున్నవి. Retirement age of High Court Judges and the Supreme Court Judges ఈ రెండింటిలో ఏదయినా ఒక lee way వుండాలా లేదా అనే విషయములో రెండు అభిప్రాయాలున్నవి. ఒక్కడ 65 వుంది, ఇక్కడ కూడ 65 వుంటే సరిపోతుందని కొందరు అన్నారు. ఇక్కడ రిటైరు అయిన తరువాత అతని అర్హతలు, తెలివితేటలను బట్టి సుప్రీమ్

కోర్టుకు పోయే అవకాశము వుంటే అక్కడ appointment ఇచ్చే అవకాశము వున్నట్లుంటే కొంతకాలము leeway వుండాలని, as a Supreme Court Judge రైటరు అయ్యే పరిస్థితులు వుండాలని కొందరి అభిప్రాయము. ఈ రెండింటిలో ఏది సరియైనది, ఏది కాదు అనే merits లోకి పోవలసిన అవసరము లేదు. 60 సంవత్సరాలు చాలదు. 65 చేయాలని లా కమిషన్ చెప్పినమాట వాస్తవము కాని 62 వరకు పెంచితే తెలివితేటలు గలవారు, అనుభవజ్ఞులు దొరకడం లేదు కాబట్టి, అటువంటి వారికి 51 సంవత్సరాలయినా సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జ్ గా వుండే అవకాశము కల్పించడము వల్ల balance of Convenience వుండనే ఉద్దేశముతో '62' అనేది చేయబడినది. 62 అయినా 63 అయినా nothing is sacrosanct. 62 సంవత్సరాలన్నా అదేమాట అనవచ్చు. 64 అయినా అదేమాట అనవచ్చు. కాని కేవలము balance of convenience ని దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడము జరిగిందని debates ని బట్టి నేను తెలుసుకొన్నాను అని సభవారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇక Compensatory allowance ఎందుకు అన్నారు. అంత serious గా అన్నారో లేదో తెలియదుకాని ఎప్పుడయితే ఒక జడ్జిని ఇంకొక రాష్ట్రానికి పంపుతామో అప్పుడు అది చాల అవసరమని మనకు తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కన్న emoluments ఎక్కువగా వుండడానికి కారణమేమిటి? వారు 24 గంటలలో 20 గంటలు పనిచేస్తున్నారా? కాదు. వారు అన్ని రాష్ట్రాలలో పనిచేయవలసిన అవసరము వుంటుంది. యావద్భారత దేశములో ఏ మూలకు పంపడానికయినా అవకాశము వుంది. కాబట్టి ఆ అవకాశం పురస్కరించుకొని వారికి ఆ Emoluments వుండక తప్పదు. ఒకే రాష్ట్రములో ఒకే జిల్లాలో, ఒకే తాలూకాలో పని చేసే వారిఖర్చుకు, ఇంత విశాలమైన దేశములో ఎక్కడకయినా వెళ్లవలసి వచ్చే వారి ఖర్చుకు చాల వ్యత్యాసముంటుందనే విషయాన్ని గమనించి కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగుల Emoluments వేరే విధముగా వుంచుకొనడం జరిగింది. అందుచేత ప్రైవేట్ జడ్జిలను ఒక రాష్ట్రము నుంచి ఇంకొక రాష్ట్రానికి బదిలీ చేసినపుడు Compensatory allowance ఇవ్వడములో అసమంజసము లేదు. వేలకు వేలు ఇవ్వడమనేది జరుగుతుందని అనుకోను. ఏమేరకు అ సౌకర్యం కలుగుతుందో ఆ మేరకు ఇవ్వాలనే ఉద్దేశముతో ఈ క్లాజు తేవడము జరిగింది. ఇంక వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు reasonably practicable అనే దాన్ని గురించి గట్టిగా చెప్పారు. దీనిలో double restrictions పెట్టడము జరిగిందని చెప్పారు. ఇది మాత్రము సరియైన interpretation కాదని నమ్రతా పూర్వకముగా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. 'Reasonably' అనే శబ్దము లేక పోతే ఏమవుతుందో గమనించండి. ఈ enquiry practicable గా లేదు అంటే పూర్తిగా practicable గా లేదు కాబట్టి enquiry చేయదలచుకో లేదు కాని reasonably practicable అన్నపుడు ఏ కొద్ది అవకాశమున్నప్పటికీ సామాన్య పరిస్థితులతో అది సాధ్యమయినట్లయితే—in the ordinary circumstances what is reasonable అనే దానికి ఇతర చట్టాలలో definitions వున్నవి—తప్ప కుండా పెట్టవలసిన దాని వల్ల వెంటనే అర్థమవుతుంది. కాబట్టి reasonably practicable అనేది గవర్నమెంటు సర్వేయ్య

అనుకూలించిన phrase కాని ప్రతి కూలించేది కాదు. వారికి వున్న rightsను abridge చేసేది కాదు enlarge చేసేది అని చెబుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు Art. 311 గురించి గట్టిగా వాదించారు. ఈ Article amendment వల్ల ఇప్పుడున్న అధికారాలు వమ్మైపోతున్నవి. ఇప్పుడు ప్రాజెక్టుకు వెళ్లడానికి అధికారము వుంది. దీని వల్ల ఆ అధికారం పోతోందని అన్నారు. ఇప్పుడు 2 enquiries వేరు వేరుగా insist చేసే అధికారము వుంది. ఈ రెండింటిని తీసి వాటికి బదులుగా ఒక్కటే పెట్టారు అని చెప్పారు.

ఇప్పుడు వున్న ఈ ఆర్టికల్ వల్ల రెండు ఎంక్వయిరీస్ కావాలని అడిగే అధికారం ఎట్లా వస్తుందో, ఇప్పుడు వచ్చే ఎమెండ్ మెంట్ వల్ల ప్రాజెక్టుకు ఎట్లా తీసివేయ బడుతుందో నేను అర్థంచేసుకోలేకుండా వున్నాను. బహుశా చదవటంలో కొంత పొరబాటు జరిగివుండవచ్చు. ఇదివరకు వున్న ఈ ఆర్టికల్ 311 లో ఇట్ వజ్ టేక్స్ కాడిలి ఫ్రం ది యాక్ట్ ఆఫ్ 1935 (It was taken badly from the act of 1935) అని వుంది. 1935 యాక్టునుండి తీసుకొన్నప్పుడు భారత ప్రభుత్వ లా మినిష్టర్ గారు చెప్పింది నేను మళ్ళీ యిక్కడ రిపీట్ చేస్తున్నాను. ఆ ఆర్టికల్ తీసుకొన్నప్పుడు రెండు ఎంక్వయిరీస్ వుండాలనే వ్యవహారం ఎక్కడా ఎన్విజన్ చేయబడలేదు. 1935 యాక్టు క్రింద రెండు ఎంక్వయిరీస్ వుంటాయని ఎక్కడా చెప్పలేదు. అయితే దానిలో కొంత ప్రెజియాలజీతో వున్న యిబ్బందివల్ల సుప్రీం కోర్టు వారు ఇట్ లీడ్స్ టు దట్ (It leads to that) అని ఒక కేస్ లో చెప్పారు. వారి ఇన్టెన్షన్ ఏమైనప్పటికీ ప్రెజిగ్యాలజీ ఇట్లా వుండటంవల్ల సుప్రీం కోర్టు వారు ఇట్ విల్ లీడ్స్ టు టూ సెపరేట్ ఎంక్వయిరీస్ (It will lead to two separate enquiries) అని అన్నారు. అయితే ఒరిజినల్ గా మన ఇన్టెన్షన్ ఏమివున్నదో, ఏ ఉద్దేశ్యంతో 1935 సం. యాక్టులో ఆ ఆర్టికల్ పెట్టటం జరిగిందో ఆ ఉద్దేశ్యాన్ని మరింత క్లారిఫై చేశాము. ఒక ఎంక్వయిరీ వుంటుంది. ఆ ఎంక్వయిరీలో అతనికి అన్ని విధాలా ఆవరూపిణి యివ్వటం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత, ఎంక్వయిరీ జరిగిన తరువాత ఏ పనిష్ మెంట్ ఇస్టారో రిప్రజంట్ చేసే అధికారం వుంటుంది. కాని పనిష్ మెంట్ గురించి రిప్రజంట్ చేసినప్పుడు ఇదివరకు వున్న ఎవిడెన్స్ కు భిన్నంగా బియాండ్ దట్ యు కెనాట్ గో (beyond that you cannot go) అని మాత్రం అన్నారు. అందుచేత దిస్ హాజ్ బీన్ రేషనలైజ్డ్ (this has been rationalised). ఇదివరకు వున్న పొజిషన్ ను క్లారిఫై చేస్తూ, రాబోయే ఛేస్తూ ఇదివరకు వున్న ఉద్దేశం ఇది, యాంబిగ్యుటీ ఏమీ అవసరంలేదు, ఏమాత్రం సందేహం అవసరంలేదని ఇలా చేయడం జరిగింది కాని ఇదివరకు వున్న అధికారాన్ని తీసివేయటం జరగలేదు. కోర్టు సమస్యలు ఇక్కడ లేనేలేవు. ప్రాజెక్టుకు వెళ్లటం, వెళ్లకపోవటం, ఆ ప్రసక్తే ఇక్కడ లేనేలేదు. ప్రాజెక్టుకు వెళ్లే అధికారం యీనాడు వున్నట్లయితే రేపుకూడా వుంటుంది, ఈనాడు లేక పోతే రేపుకూడా వుండదు. ఏ మేరకు యీనాడు వున్నదో ఆ మేరకే రేపుకూడా వుంటుంది. దానిలో ఏమాత్రం కూడా మార్పు జరగలేదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే గవర్న మెంట్ సర్వెయిన్స్ నష్టపడుతున్నారనే వుద్దేశం యిక్కడ వుండంటే దానికి చేసేమీ చెప్పలేము. అలా నష్టపెట్టే ఉద్దేశం సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ కు

కాని, స్టేటు గవర్నమెంటుకు కాని లేదు. పార్లమెంటులో ఈ విషయం తుజ్జంగా చర్చించటం జరిగింది. అయితే మొట్టమొదట ఏదైతే ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకువచ్చారో దానిలో కేవలం డిస్మిసల్ అండ్ రిమూవల్ ఆఫ్ సర్వీసును మాత్రమే తీసుకువచ్చారు, సెలక్ట్ కమిటీలో వారు ఏమన్నారంటే డిమోషన్ ను కూడా, రాంక్ రెడ్యూస్ కావటాన్ని కూడా దీనిలోకి తీసుకురావాలి. అది కూడా సీరియస్ కాబట్టి ఇట్ ముడ్ ఆలో బి బ్రాట్ ఆన్ ది పర్ వ్యూ ఆఫ్ ది ఎమెండ్ మెంట్ (It should be brought under the purview of the amendment) అని అన్నారు. ఏది చేయటానికి మొట్టమొదట ఉద్దేశించారో తద్వ్యతిరేకముగా యిదివరకు ఆర్టికిల్ 311 లో ఏమివున్నదో అదే ప్రైజియాలజిని, అవే కండిషన్స్ ను పెట్టి ఆ విషయాన్ని విపులీకరించటం జరిగింది కాని అంతకన్న ఏవిధమైన మార్పు చేయటం జరగలేదు. అయితే కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో ప్రైజియాలజిలోవున్న సందేహాలమూలాన రెండుమూడు ఎంక్వయరీలు జరిగి, జాప్యం జరిగి మొదటి ఎవిడెన్స్ రిపీట్ కావటం, దానివల్ల ఏవిధమైన ప్రత్యేక లాభం జరుగకపోవటం ఇదంతా మన అనుభవంలోకి వచ్చింది కాబట్టి ఇట్లా చేయవలసివచ్చింది. ఇంత జరిగినా కూడా అన్యాయం చేస్తున్నారు. ఇన్ కాంపిటెన్సీ వుంది, ఇన్ ఫిషియన్సీ వుందని చెబుతున్నారు. ఇన్ ఫిషియన్సీ వుంటే రెండు ఎంక్వయరీలువున్నా అంతే, 22 అయినా అంతే. అందువల్ల ఇన్ ఫిషియన్సీ, ఎఫిషియన్సీకి దీనితో ముడిపెట్టటం సరైనది కాదు. అంతేగాక యీనాడు స్టేట్స్ లో కొత్త కొత్త ఎడియాస్ వస్తున్నాయి. ఇతర దేశాలలో ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ లో ఎట్లా చేస్తున్నారు. న్యాయం అనేది జరుగుతున్నదా లేదా అనేది చూడటానికి కొన్ని చోట్ల అంబట్స్ మెన్ అనే పదవిని సృష్టించి వారికి కొన్ని అధికారాలను ఇచ్చారు. ఇదంతా మనం ముందుకు సాగుతుంటేనే జరుగుతుంది. దీనినంతా రేషనలైజ్ చేసి రెండు ఎంక్వయరీలు వుంటే, ఆ తరువాత నీకు ఈ అధికారాలు వుంటాయి, రిజల్ట్ తరువాత ఫర్దర్ రిప్రజెంటేషన్ కు ఈ మేగకు అధికారం వుంటుందని చెప్పి తరువాత కొంత కాలానికి మోడరన్ లైన్స్ మీద మనం మళ్ళీ పునరాలోచించవలసిన అవకాశం తప్పకుండా వుంటుంది. గవర్నమెంటు అధికారులకు కాని, ప్రజలకు కాని ఏవిధమైన ఇబ్బంది లేకుండా వీలైనంతవరకు వారియొక్క రైట్స్ ను రక్షించటం అనేది పరమధ్యేయం. దానికి సంబంధించిన ఇతర ఏర్పాట్లు ముందు ముందు జరుగవచ్చు. దానికి ఇది నాందిగా తీసుకోవాలికాని ఇదివరకువున్న రైట్స్ కర్ పైల్ చేశాము అని అనటం సరైన ఇంటర్ ప్రెటేషన్ కాదని నేను మనవి చేస్తూ ఈ తీర్మానాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

Temporary Chairman:— The question is:

“That this House ratifies the amendments to the Constitution of India, proposed to be made by the Constitution (Fifteenth Amendment) Bill, 1963 as passed by the Houses of Parliament.”

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఓటుకు పెట్టే ముందు ఒక మాట. దీనిపై ఇదివరకు చర్చ జరిగింది; క్లాజ్ బై క్లాజ్ ఓటింగ్ పెడతారా లేక అంతా ఒకే సారి పెడతారా అని. దానిపై డెసిషన్ ఏమిచ్చారు ?

తుంపారరి చైర్మన్:— స్పీకర్ గారు లేరు.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు:—స్పీకర్ గారు క్లాజ్ బై క్లాజ్ ఓటింగ్ కు పెడతారన్నారు.

తుంపారరి చైర్మన్:—లేదే. He wanted to give a decision later.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు:—అయితే వారు డెసిషన్ ఇచ్చేవరకూ ఓటింగ్ కు పెట్టటానికి విలులేదు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—వారు వచ్చేలోపల ఇంకో రిజల్యూషన్ వున్న దానిని డిస్కస్ చేద్దాము.

Sri E. Ayyappa Reddy:—At present there is no amendment to the resolution and no amendment to any clause. I do not know why there is any necessity to take up clause by clause.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—స్పీకర్ గారు తమ డిసెషన్ చెప్ప మగడా ఇప్పుడు ఓటింగ్ పెడితే ఎలా ?

Temporary Chairman:—Mr. Speaker is engaged otherwise. Are there any amendments.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—తమరు ఆలోచించి రూలింగు ఇవ్వండి. ఇప్పుడు ఓటింగ్ కు పెట్టాలంటే తమరే రూలింగు ఇవ్వండి. లేకపోతే పోస్ట్ పోస్ట్ చేసి ఇంకోటి తీసుకోండి. The Hon. Speaker said he would give the ruling.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:—If you give it, we have no objection.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఇప్పుడు ఎమెండ్ మెంట్స్ ఏమీలేవు. కాబట్టి రిజల్యూషన్ ఓటింగ్ కు పెడితే సరిపోతుంది. తమకు అక్షేపణ వుంటే 16 వ ఎమెండ్ మెంట్ కూడా తీసుకొని డిస్కస్ చేయవచ్చు. I have no objection to take up the Sixteenth Amendment Bill but finally you may have to decide what to do.

Temporary chairman:—Let us take up the Sixteenth Amendment bill.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ఇది ఒక చిన్న విషయం. "In the interests" అనే చోట "the sovereignty and interests" అనేది కూడా add చేయమని అన్నారు. బహుళ భారతదేశములో దానిని ప్రశ్నించే వారు ఉన్నారని నేను అనుకున్నాను. ఎందుకంటే, ఇండియా sovereignty integrity ఏ

ఏమాత్రం భగ్నపరచివా, మనలను మనమే భగ్నపరచు కొన్న వారమవుతాము అనేదాంట్లో రెండవ opinion లేదు. అయితే ఈ సమయంలో ఇది ఎందుకు తీసుకువచ్చారు ? దీని మీద కొన్ని అక్కడక్కడ అభిప్రాయాలు వచ్చినాయి. వాటిని గురించి ఏదోచేద్దామని అనుకున్నారు. కాని ఈ నాడు భారత దేశపు integrity అంత కూడా రక్షించుకోడానికి ప్రజానీకానికి ఎంత అయితే అత్యవసరంగా ఉన్నదో, ప్రాంతీయంగా ఉన్నటువంటి అభివృద్ధిని గాని, ప్రాంతీయ భాషా సంస్కృతిని గాని రక్షించి తీరవలసిన అవసరం కూడా అంతే ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆర్థికస్థాయి అతి ఉన్నత స్థాయిలోకి పోకుండా, సమానమైన అభివృద్ధి భారతదేశం మొత్తం మీద ఏర్పరచకుండా భారతదేశం యొక్క సమైక్యత మాత్రం ఒక నివాదంగా, ఉత్సాహంగా ఉంటే, దానితో సంతృప్తి పడడానికి విలులేదని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ అరవిందఘోష్ చాలా clear గా చెప్పారు. ఇండియాలో ఉన్నటువంటి వివిధ ఉపజాతులు అన్నీకూడా, అందరి యొక్క సమైక్యత కొరకు ప్రయత్నించేటప్పుడు, సమున్నతంగా పెరగవలసినటువంటి అవసరం కూడాఉన్నదని చెప్పారు. ఆ సందర్భంలో నేను మన సూజనీయులైనటువంటి దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య గారు ఆంధ్రరాష్ట్రం విషయంలో మాట్లాడినప్పుడు చెప్పినది ఉదాహరణగా చెప్పతున్నాను. 'ఇప్పుడు దేశంలో మత వివాదము కొంత వచ్చింది, కుల వివాదము కొంత వచ్చింది భాషా వివాదము కొంత వచ్చింది. మరి ఇతరమైనటువంటి ఆలోచనలు కొన్ని వచ్చినాయి' అని చెప్పారు. దీంట్లో భాషా విషయంగాతప్పు ఆలోచన వచ్చింది. అది బహుశా వారి మెదడులో ఉన్నటువంటి ఆలోచన తప్పితే భాషలో మాత్రంలేదు. పండిట్ నెహ్రూను ఎవరో ప్రశ్నిస్తే, వారు ఈ విధంగా జవాబు చెప్పారు. 'ఈ నష్టం అంతా ఎందుకు వచ్చిందంటే దేశాన్ని భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలుగా విభజించినందువల్లనే వచ్చింది గనుక ఇది వెనుకకు వెళ్ళితే కాగుంటుందని' అంటే, అందుకు వారు ఖచ్చితంగా జవాబు చెప్పారు. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలు కావా అని చేసుకున్నాము. దాని నుంచి వెనుకకు పోయేదిలేదు, వెనుకకు పోవడం జరగదు అని వారు చెప్పారు. అది చాలా సంతోషకరమైన విషయము. అది అందరు కూడా బలపరచ వలసినటువంటి విషయము. కాని, దాని తరువాత జరగవలసిన అభివృద్ధి మాత్రము సరిగా జరగలేదని మాత్రం మనవి చేస్తున్నాను. మనము స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించేటప్పుడు, మనము ఏదైతే ప్రాతిపదికగా తీసుకొన్నది రెండు భాగాలు. ఒకటి ఏమిటంటే భాషా ఉపజాతులు. శ్రీ అరవింద ఘోష్ భాషలో మాట్లాడాలంటే, ఇండియాలో మనం ఉహించకుండా కొన్ని ఉపజాతులు ఏర్పడినాయి. వాటి అభివృద్ధి యొక్క పరిణామమే దేశము యొక్క స్థితి అవుతుంది. దాని నలననే united India వస్తుందని, ఆయన visualise చేసి చెప్పారు. 1947వ సంవత్సరం స్వతంత్రంవచ్చిన తరువాత Andhra Universityలో ఆయనకు గౌరవ బిరుదు ఇచ్చినప్పుడు, వారు పంపిన సందేశంలో వివరంగా చెప్పారు. అందువల్ల ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి రాష్ట్రాలన్నికూడా వారు ఏదైతే అంచనా వేసి ఊహించారో వాటిమీద ఆధారపడినాయి. ఇప్పుడు మనం 16 రాష్ట్రాలు నిర్మించుకొన్నాము. ఆ రాష్ట్రాలలో వచ్చిన పరిస్థితులతో కొన్ని అభి

కంగా వచ్చిన మార్పులు ఉన్నాయి. అందువల్ల, ఇదివరకు స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో ఎట్లాగైతే ఖాషా ప్రయత్నమై జాతీయోద్యమం జరుపబడిందో, అదేవిధంగా ఆర్థికంగా ఉన్నతస్థాయి కూడా అవసరమని మనం అనుకొన్నాము. ఈ రెండు సమన్వయం కాకుండా ఉన్నప్పుడు వచ్చేది ఏమిటంటే కులతత్వం, మత తత్వం— అదేప్రాతిపదిక అవుతుంది. అందువల్ల ఎప్పుడైతే భారతదేశములో ప్రజానీకం యొక్క అభివృద్ధి కావాలని అనుకొన్నామో, atomic prospect ఉండాలని అనుకొన్నామో, అప్పుడు ఈ రెండు అవసరం జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు కూడా చెప్పారు, ఇదివరకు మనకు political freedom వచ్చింది గాని economic freedom రాలేదని. దానికేమనం ఈనాడు planning అని, land reforms ఇవన్నీ చేస్తున్నాము. కాని పరిపాలనలో వస్తున్న దేమిటి? రోజురోజుకీ community tension తోటి, కులతత్వము, మతతత్వం ప్రాబల్యం కావడానికి అవకాశాలు కలిగించే టటువంటి బీజాలు దీంట్లో కన్పడుతున్నాయి. ఇది దేశానికి మాత్రం చాలా ప్రమాదమైనది. దీనిని ఎదుర్కోవలసి యున్నది. దీనికి antidote ఏమిటి అని ఆలోచించినట్లయితే, అది ఆర్థిక సూత్రాలవైన, సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాణం వైన ఆధారపడిఉన్నది. మనం ఆర్థిక సూత్రాలలో సోషలిస్టు సమాజనిర్మాణం కావాలని అనుకొంటున్నాము. దానికి ఈ ధనిక ప్రాబల్యం, feudal ప్రాబల్యం, కులతత్వం మతతత్వం ఇవన్నీ పోవాలి. ఎప్పుడైతే భూస్వాములు తమ పెత్తనం సాగిస్తారో, కులతత్వం పెరుగుతుంది. ఎప్పుడైతే capitalism వస్తుందో, అదేమన regional అభివృద్ధి కోరుతుంది. ఎప్పుడైతే అందరిని సమానమైన దృష్టితో చూస్తామో, అన్నిచోట్ల ప్రాదేశికంగా, సమానమైనటువంటి ఆర్థికవిధానాన్ని చూపిస్తామో, అప్పుడు అది సోషలిస్టు సమాజ నిర్మాణానికి దారితీస్తుంది. ఇవి ప్రధానమైనటువంటి మూల సిద్ధాంతాలు. వీటిని అమలు జరపడానికి మనం ఆలోచిస్తుంటే వస్తున్న చిక్కు ఏమిటి? ఈవేళ ప్రజాస్వామిక సిద్ధాంతాలతోటి మనం ముందుకు పోతున్నాము. గ్రామీణ జీవితంలో మరింత స్వాతంత్ర్యం కావాలని వంచాయితీ రాజ్ ఏర్పరుచుకొన్నాము. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు మన శాసన సభ్యులతో మాట్లాడుతూ, మనది Federal constitution అని జ్ఞాపకం చేశారు. నేనుకూడా అదేమనవి చేస్తున్నాను. కాని అది అమలుజరపడంలో federal కాకుండా centralise అయిపోతున్నాము. దీనివల్ల ప్రమాదం ఏమిటంటే, ఎప్పుడైతే రాష్ట్రాలకు స్వాతంత్ర్యం ఉండదో, ఎప్పుడైతే రాష్ట్రాలు కేంద్రానికి ఆర్థికంగా sub-servient, language లో subservient, విధానంలో sub-servient అవుతాయో, అప్పుడు మన ఆశయం నెరవేరడానికి వీలులేదు. ఎప్పుడైతే మనజాతీయ దృక్పథం విఫలమౌతుందో, అప్పుడు, ప్రతిచోట, ప్రతి ఊరిలోను మూఠాతత్వం, గుండాతత్వం బయలుదేరుతుంది. ఎవరైతే నలుగురు గుండాలను వెంటవేసుకొంటారో, వాడే రాజకీయ పెత్తనంచేసేవాడు అవుతాడు. అయితేదానికి జవాబుఏమిటి? మనంfeudalism ను కొట్టివేయాలని అంటున్నాము. అదితాత్కాలికంగా మాత్రం పోయిందిగాని దానిని అనలువూర్తిగా కొట్టివేయ లేదు. దానిలో శక్తులు ఏవైతే ఉన్నాయో అవే ఈవేళ మరల గ్రామపంచాయితీ రాజ్ లో కనిపిస్తున్నాయి. అవి ఆ రూపములో వచ్చేసి అంతటిని స్వాధీన పరచు

తమ చేతులతో పెట్టుకొంటున్నాయి. ఉదాహరణకు, కాంగ్రెసు ఉద్యమంలో మూలప్రాతిపదికగా వేసుకొన్నటువంటి అంటరానితనము ఎంతవరకు పోయిందో ఆలోచించండి. నిన్న పండిట్ నెహ్రూ చెప్పిందేమిటి? అక్కడకూడ కొన్ని slums కన్నడుతున్నాయి. అవి ఉండడం వనకు అవమానకరము అని అన్నారు. నేనుమనవి చేసేది, ఒక వేళ వారికి ఏమైనా సౌకర్యాలు ఇస్తే, మళ్ళీ అంటరానితనం అందమైన ఇల్లు ఇవ్వడం మాత్రం అవుతుంది. అది అంటరాని తనముకు మరొకవిధంగా polish చేయడమే అవుతుంది. ఆ తరువాత భూస్వామ్య విధానాన్ని మళ్ళీ చూడాలి అనుకొంటున్నాము. కాని బంజర్ పంపకం వచ్చేటప్పటికీ, అది ధనవంతులకే పోతున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ details లోకి పోవడం నాడిదొకంకాదు. కాని Major Perspective అయిన సోషలిజంయొక్క పురోగమనంలోకి పోవడంలేదు. మళ్ళీ వెనుకకు పోతున్నాము. Feudal cliques ను మరింత develop చేయడానికి అవకాశాలు కలుగుతున్నాయి. ఇది ప్రమాదానికి దారి తీస్తుంది. ఇప్పుడు ద్రవిడభిజగం ఒకటి తీసుకువచ్చి, మున్నేట్ర భిజగం వారు ద్రవిడ స్టాన్ ప్రత్యేకంగా కావాలని అన్నారు. ఇది నిజంగా ఏమిటి? ద్రవిడ స్టాన్ అంటే ఆ కాలంలో మనము కూడా అందులో ఒక భాగ స్వామి అమే. ద్రవిడులన్నట్లయితే, ఆంధ్రులు, కర్నాటకులు, కేరళులు, తమిళులు, వీరందరూ ద్రవిడులే. కనుక వీరంతా కలిసి ఒక పెద్ద రాష్ట్రము ఏర్పరుస్తామని అంటున్నారు. కాని ఆ ఆంధ్రుడు కూడా దీనికి అంగీకరించడని నేను ఖచ్చితంగా చెప్పుతున్నాను. ద్రవిడస్టాన్ కు ఎవరూ తయారైతేదు. మనం ఒక వేళ ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి, అన్ని రాష్ట్రాలకు, ఏ రాష్ట్రానికి ఆ రాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యము కావాలంటే, ఇండియాలో భాగంగా సమస్తమైన అభివృద్ధిని పొందడానికి కావలసినటువంటి స్వాతంత్ర్యమే గాని, ఇండియా నుంచి విడిపోయి, ముక్కలైపోయి ఎక్కడో కూర్చోవడం కాదని చెప్పుతున్నాను. అందువల్ల, అటువంటిది మొట్టమొదటే నడలిపెట్టి వేయాలి. దాన్ని గురించి మనం ఎక్కువ ఆలోచించ నవసరం లేదు. ఒక వేళ అక్కడక్కడ ఉన్న పరిస్థితులనుబట్టి కుల తస్వపు వ్యవహారాలు హెచ్చుతూంటాయి. దానికి తగినటువంటి ప్రాతిపదిక వెనుకబడిన సంఘానికి కులము అంటే వుపారు. విజ్ఞాన వంతునికి కులము కాదు. కాని ఈ వేళ అధికారంలో వచ్చి పైన ఉన్నటువంటి వాడు ఎవడైతే ఉన్నాడో, వాడు పుట్టినప్పటినుంచి ఆఖరు రోజు వరకు ఉద్యోగము, కులము అన్నీ కలుపుకొంటున్నాడు. అందువల్ల దానికి కారణమేమంటే ఆర్థిక సమానత్వము ఎప్పుడైతే మనము నిర్మించలేక పోతున్నామో అప్పుడు ఎవరికి opportunity వస్తే వారు పైకి వస్తున్నారు. అంటుంటే వారు కొందరిని ప్రోగు చేయడానికి ఉపాయమేమంటే—తన జాగం లేదు, తన సేవ లేదు—అందునేత మూకమ్మడిగా ఉన్న జనానికి కులము చెబితేగాని రారు—కులములో కూడ ధనికులుగా ఉన్న వారిని బలపరుస్తేనే వాళ్ల కులం వాడు అవుతాడు గాని, తక్కిన వారికి—ఆ కులంలో అడుగున ఉన్న వారికి సహాయం చేయటం లేదు. ఆర్థిక సమానత్వము రానంతవరకు ఈ ప్రమాదాన్ని ఎదుర్కోవాలి. అక్కడ మదరాసు రాష్ట్రములో మున్నేట్ర భిజగంకు బలము

వస్తే వచ్చి యుండవచ్చును. అయితే ఒక విషయం ఉన్నది. అన్నావొరై చెప్పిన ఉపన్యాసమంతా అంగీకరించనుగాని, ఒక్కమాట మాత్రం అంగీకరిస్తాను. దానిని విచారణ చేయుటకు వేసినటువంటి కమిషన్ ఎంత మందిని విచారించారంటే చాలా తక్కువ. Integration కావాలని ఆ కమిషన్ చెప్పినా చెప్పక పోయినా నేను కావాలని చెబుతున్నాను అయితే సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారిని దానికి అధ్యక్షునిగా వేసినందువల్ల దానికి నేను అభ్యంతరం తీసుకొంటున్నాను. వెనక నేను మదరాసు అసెంబ్లీకి వెళ్ళినప్పుడు రాజ్య సభకు షణ్ముగం చెట్టి గారు పోటీ చేస్తూ తనకు ఓటు ఇవ్వవలెనని ఉత్తరం వ్రాశారు. దానికి జవాబు వ్రాశాను—అయ్యా, నేను కాంగ్రెసులో తిరిగాను. 1980 లో ఒట్టావా ఒడంబడికకు మీరు ఇండియాను తాకట్టు పెట్టింది జ్ఞాపక మున్నదా? మా వాళ్లు ఎవరు ఇండియాను తాకట్టు పెట్టిన షణ్ముఖం చెట్టి గారికి ఓటు ఇవ్వమని చెప్పలేదు, కనుక మీకు ఓటు ఇవ్వను—అని చెప్పాను. అదేవిధంగా సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్ గారు integration గురించి చెప్పటానికి ఆయనకు అధికారము లేదు. ఇండియాకు స్వరాజ్యం వచ్చి అల్లకల్లోలముగా పరిస్థితులు ఉండి ముస్లిములతో, పాకిస్తానుతో, గొడవగా ఉంటే స్వదేశోపసంస్థాన లన్నీ పెత్తనం చేయాలని ఆలోచిస్తూ ఉంటే ఇక్కడ ఉన్నటువంటి తెలంగాణా సోదరులంతా హోరాహోరీ, నైజాముకు వ్యతిరేకంగా స్వాతంత్ర్యము కావాలని పోట్లాడుతూంటే ఆయన తిరువాన్ కూర్ లో దివాన్ గా ఉండి ఏమి చెప్పాడు? “Travancore is an Independent State”— అన్నాడు అందువల్ల పాకిస్తాన్ తో ఒడంబడిక చేసుకోవాలని చూశాడు. అలాంటి మహానుభావుడు వచ్చి ఈ రోజున integration గురించి చెబితే దానియొక్క విలువ పోతుందని చెబుతున్నాను. అయితే ఎవరు integration కావాలని చెప్పినా ఒకటే. రూపాయి ఎవరిచేతిలో వున్నా రూపాయే అవుతుంది. ఒక్కొక్కసారి అది చెడ్డవారి చేతుల్లో వుంటుంది. ఒక్కొక్కసారి అది మంచివారి చేతుల్లో వుంటుంది. అదేవిధంగా యివ్వాలి చెడ్డవారి చేతుల్లో వున్న integration మంచిదేనని చెప్పారు. అంతవరకు వారికి మనో విశ్వాసం, పునరాలోచన వచ్చినందుకు ఆయనను అభినందించవచ్చును. నేను మనవిచేసేది—economic aspect లేకుండా ఏమి జరిగినా లాభం లేదు. తరువాత భాషా క్రయక్ష రాష్ట్రాలతోపాటు భాషా సంస్కృతిని అభివృద్ధి చేయాలి. ఇప్పుడు వచ్చిన చిక్కు ఏమంటే హిందీ భాషను తెచ్చి అన్ని రాష్ట్రాలమీద ఏ నిధంగా రుద్దగలం అని ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి హిందీ ఇంపీరియలిజమ్ ను మనము ఎదుర్కొనక తప్పదు. హిందీకాకపోతే ఏ భాష వుండాలని అడుగుతారు. ఇంగ్లీషే వుండాలని చెప్పటం కాదు. నా రాష్ట్రం యొక్క మాతృభాష వచ్చిన తర్వాత, నా మాతృభాషలో, నా రాష్ట్రములోని ప్రజలతో సన్నిహితమైన పరిపాలన జరగటం వచ్చిన తర్వాత మిగతావి నేర్చుకొనవచ్చును. నేను పరాయి దేశము, పరాయి రాష్ట్రముపోను. ఒకవేళ ఢిల్లీకి వెళ్లాలని వుంటే హిందీ నేర్చుకుందాము. అంతర్జాతీయంగా వెళ్లాలి వచ్చినప్పుడు ఇంగ్లీషు నేర్చుకుందాము. అంతేగాని అన్నీ యిప్పుడే నేర్చుకోవా

ఇంగ్లీషు ఇంగ్లీషుగాని నేర్చుకోవాలంటే సాఫ్ట్‌వేర్‌గాదు. హిందీలో 7 మాద్యులు రావడంతో N. S. L. C. విప్లవోత్సాహం చెప్పి కొట్టివేస్తే యిది హిందీ ఇంపీరియలిజమా లేక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రాలు పర్వత సత్యావక సంస్కృతులను అభివృద్ధి చేయడమా? ఈ రెండు విషయాలపై వస్తాయో వాటికి opposite trends తోటి లాభంలేదు అసలు అనిపించుకుంటే ప్రాతిపదిక చేయాల్సిన అవసరమున్నది. Integration కావాలని సురక్షితం అభిప్రాయము వున్నది కనుక, ఆయా రాష్ట్రాలలో అక్కడివారి మాతృభాషను వెంటనే అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరమున్నది. కాని మన ప్రభుత్వము దురదృష్టము ఏమిటో యిప్పుడు time కాదు అంటారు. ఇది ఎట్లా వర్తనం చేయాలి, నీవు దిడికి వెళ్ళాలి, కాని యిప్పుడు మాత్రం వెళ్ళవద్దు— అన్నట్లు వున్నది విశేషానందుడు చెప్పాడు— చిన్న పిల్లవాడు దొంగదనం చేస్తాడని. వానికి అసలు దొంగతనము చెయ్యటం యిష్టం లేదు. కాని ఎక్కువ వయస్సుకంటే— 10 సంవత్సరాలకు పైగాలు ప్రారంభమయితే రక్త గంభీరత వల్ల ఒక గంట బడివద్ద కూర్చుండి, తలుపు లాగమువేసి వుండినట్లు తిరిగి వస్తాడంటు— అందు వెళ్లిన time తప్పకాని అసలు బడిలో పోవటం అవసరం. మన ప్రభుత్వం చెప్పేదికాదు అట్లాగే వుంది. Time సంగతి ముడతలు లేవు. ఏమికోండు సంవత్సరాలైంది రాష్ట్రం వచ్చి. మాతృభాషయొక్క అభివృద్ధి కావాలని అడుగుతున్నాము. Constitution ప్రకారము enabling Act తీసుకొని రద్దుచేయడం యిప్పుడు time కాదు అంటారు. మరి ఇంక ఎప్పుడో. అట్లు కాని అయిదుమూడు వర్షాలలో వున్నాను. “కాననివారి... కాననివారి” అని పోలీసుగారు చెప్పినట్లు. ఈ కానని ప్రభుత్వం ముమ్మలనుకూడ కానలలోకి తీసుకుపోతున్నట్లు చింతిస్తున్నది. అందుకేనే మనవిచేసేది మాతృభాష అభివృద్ధియందు విశ్వాసం వున్నట్లుయితే దానిని వెంటనే శాసనం చేయమనింది. అయితే దీనిలో చిన్నచిన్న విషయాలు వున్నవి. ఉన్నా వున్నది. దానికి protection యివ్వడం కష్టం. బార్డర్ రియాలతో భాషలు వుంటాయి. ఈ Language issue ఎప్పుడైతే పరిష్కారమవుతుంటేమో, అప్పుడు వెనకటి ఇంగ్లీషు సామ్రాజ్యములో మనలనందరినీ ఇంగ్లీషు విశ్వాసాలుగా ఎట్లా చేసినదో అట్లాగే జీ, హా, వాళ్ళను హిందీలో తయారు చేస్తారేమోనని నాకు అనుమానంగా వుంది. జీ, హా, అంటే చిత్తమయ్యా, చిత్తమయ్యా అనేవారుగా వుంటారు. మొక్కుతానామి, మొక్కుతానామి—అంటారు.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ‘జీ, హా’ తీసేసి ‘చిత్తమయ్యా’ అనే వారు కావాలంటారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— రెండూ వద్దు అంటాను. మీతో సమానమైన వ్యక్తిత్వం కలిగిన మనిషిని అనుకొని వ్యవహరించేట్లుగా వుండాలే గాని సేవకులుగా వుండాలి కాదు. అటువంటి రాష్ట్రాలు అక్కరలేదు. ఇంటిగ్రేషన్‌ను భగ్నం చేయడానికి ఎవరు ప్రయత్నం చేసినా, ఆత్మార్పణచేసి అయినా రక్షించుకోవాలి. ప్రజలు ఏదైనా అడిగినప్పుడల్లా ‘integration’ ‘integration’ అని చెబుతూ నోరుమూయించే వద్దతిగా తయారవుతోంది. బోర్డు లాంగ్వేజ్ విషయం

అడిగితే లోకల్ డెవలప్ మెంట్ అడిగితే, లోకల్ ప్రణాళికలు అడిగితే, నీటి పంపకం అడిగితే 'integraton' 'integration' అని చెప్పి, మాట్లాడవద్దంటారు. భారతదేశంలోని వివిధ భాషల అభివృద్ధితో సోషలిస్టు సమాజం వైపు పురోగమించుటకు పూర్వాలిజమ్ ను మటుమాయం చేయకుండా, పూర్వాలిజమ్ ను మరొక రూపములో తెచ్చి, పెత్తందారీ రూపములో అమలు జరిపితే ఇంటిగ్రేషన్ అమలు జరగదని, ఆ విషయంలో జాగ్రత్త వహించి పురోగమించాలని కోరుతూ ఈ తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ టి. వి. యస్. చలపతిరావు :—అవ్వడా, తమకు తెల్సు—నెపోలియన్ మహాశయుడు ఏమి చెప్పాడంటే— "Law is made according to necessity, and justice is given for safety" అన్నాడు. ఆ సూక్తితో మనం చూచినప్పుడు ఈ రాజ్యాంగ సవరణలు 'నేటి అత్యవసర' పరిస్థితులలో ఎంతైనా అవసరమని కనబడుతోంది. ఇప్పుడే సుదీర్ఘ ఉపన్యాసం చేసినటువంటి గౌ. గోపాలకృష్ణయ్య గారు కూడా అదేదృష్టితో దీనిని హృదయపూర్వకంగా బలపరచినప్పుడు అంతకంటే ఎక్కువ విషయాలు నేను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ 16 వ సవరణ అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసినటువంటిది. పార్లమెంటువారు ప్రవేశపెట్టినారు గనుక యిప్పుడున్న అత్యవసర పరిస్థితుల దృష్ట్యా దీనిని నేను హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను.

Sri C. D. Naidu :—Mr. Speaker, Sir, I realise that the Ruling Party however much they may justify the wrongs, mistakes or their interferences with the individuals and their liberties, yet they stand as simple truths to be judged by an impartial person or by the impartial press of the country. One American Jurist rightly said that America is a land of laws and not a land of men. But in this context, I am afraid that our country appears to be neither a land of laws nor a land of men. Before I discuss about the 16th Amendment to the Constitution I wish to say that I shortly believe in the oneness of the country, in the integrity of the country and in the sovereignty of this nation and before I entered this august Assembly I took the oath that I would also respect the Constitution and I hold the same view even now.

With your permission, Sir, let me analyse the constitutional and rather the legal aspects of this amendment. I believe I am in concurrence with the Member of Parliament, Shri Tyagi, when he said that the Bill was not so necessary and even without this Bill the security of the Union would not be affected.

Therefore I stated that the Bill intends for the session of the country. The intention of the Bill is to check the propaganda of one particular party. I stated that there is a misunderstanding with regard to this constitutional amendment because we are trying to attribute political motives to this sacred Statute. The political party indulging in propaganda has certain ideals of its own. They should be met by other political parties. Constitutional amendment for political ends is not accepted by constitutional authority or by constitutional conception.

in the whole world. Apart from that, as Sri Vavilala Gopalakrishnayya said there is a lacuna in passing this 16th Amendment, because the 16th amendment is intended against a particular political party. The Integration Committee recommended for the passing of the 16th amendment. The Chairman of that Committee is Sri C. P. Ramaswami Iyer. But I would state that it is intended against a political party as such and when a report is taken on the basis of a particular party, in this I find the lacuna to that extent. Their opinion or their view point or the evidence on behalf of the particular party is not taken before a recommendation is made to the Parliament for necessary amendment in this regard, and that way I believe the 16th Amendment of the Constitution as passed by the Parliament which is before us for ratification, is also an unnecessary amendment. The Law Minister was trying to justify that these 17 amendments in 14 years have brought rather very important issues. I believe they are not of such national importance because we oppose the amendment with regard to the public servants. The amendment was brought to nullify the decision that is given by the Supreme Court in the case of the Commissioner for India vs. I.M. Lal in which they upheld.....

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, are we going to back the resolution which we have finished.

Mr. Speaker :— No.

Sri. C. D. Naidu :—I hold again my own view-point that we are rushing rash with these amendments to the Constitution which are very unnecessary especially in these days of emergency and that only for grave and important matters, the Constitution is to be amended.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాల్ రెడ్డి:— అధ్యక్షా, అతిముఖ్యమైన సవరణ మన రాజ్యాంగానికి ప్రతిపాదించబడింది. ఇది మనిషి గర్వింపతగ్గ విషయము. ప్రతి మనిషి మనదేశ సమగ్రతను కాపాడాలి—అనే విషయంలో ఎవరికి వ్యతిరేక భావం లేదు. అయితే దేశసమగ్రత చిన్నాభిన్నమయ్యే విధంగా ప్రతి ఎలక్ష్‌న్ తర్వాత కొన్ని సమస్యలు మనముందుకు వస్తున్నవి. కులతత్వం, మతతత్వం హెచ్చు కావడం మనం గమనిస్తున్నాము ఏదో పుణ్యమంటూ—చైనాదాడివల్ల అవి సమసి పోయాయి. కులాలనేవి వేరే ఏమీ కావు. పూర్వకాలంలో వృత్తులనుబట్టి కులములేర్పడినవి. కుమ్మరికుండలు చేసేవారు; కమ్మరి ఇనప పనులు చేసేవారు. వారి ఇద్దరిమధ్యా ఏప్పుడూ తగాదారాలేదు. అప్పుడు కులతత్వాలేమీ రాలేదు. కులమన్నది వేరేలేదని, కులంఅన్నది మనంచేసే వృత్తిపేరు—అని ప్రజలందరకూ మనం తెలియజెప్పాలి. ఇంగ్లండ్ అమెరికా దేశాలలో కూడ అన్నివృత్తులవారు ఉన్నారు. అయితే ఫలానావారు ఫలానావృత్తులు చేసేవారని అక్కడ ప్రత్యేకమైన స్టాంప్స్ పెట్టుకోలేదు. కాని మనదేశంలో తండ్రిచేసే వృత్తికొడుకు చేయటం, అదే వృత్తి మనవడు చేసుకొంటూ పోవటంచేత ఈ కులాలు వచ్చినవి. దేశానికి నాయకత్వం వహించేవారిపైన, ప్రజాప్రతినిధులపైన యీ కులతత్వాన్ని రూపుమాపవలసిన బాధ్యతఉన్నది. కేవలం మనం ప్రతిజ్ఞ తీసుకొన్నంతమాత్రమున సరిపోదు. మనం చేసిన శపథమునకు మనం నడుస్తున్న నడకకుమధ్య భాద్యత

వ్యత్యాసం కనబడుతున్నది. ఈ రెండూ, రెండు రైలు పట్టాలుగా ఉండి, అవి ఒకదానికొకటి కలుసుకోకుండా ఉన్నవి. మనంచేసే శపథం, ప్రతిజ్ఞ ఆచరణలో పెట్టే మనస్తత్వం, మనోవృత్తి ప్రతి మనిషికి కంగాలి. అందుకు ప్రత్యేకమైన ప్రావగాండ కావాలి. పెద్దవృక్షమైతే పంగడు; చిన్న మొక్కయితే మంచిగా వంగుతుంది అంటారు. చిన్నవాగ్నిపై మనం హెచ్చు శ్రద్ధతీసుకొంటే, కొంత కాలానికి మరో 15 సంవత్సరాలకైనా మనభావి పౌరులు మనమంతా గర్వించ తగినంత ఉత్తమ పౌరులుగా తయారుకాగలరు. ఎన్నికల సమయంలో ఏ నియోజకవర్గంలో ఒక మేజర్ పార్టీ ఏ కులంవారిని అభ్యర్థిగా పెడితే, ఇతర పార్టీలు కూడ అదే కులంవారిని తమ అభ్యర్థిగా పెట్టినచో కులతత్వం మీద ప్రచారంచేసే వీలుదరు. ఒక కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో మహమ్మదీయున్ని అభ్యర్థిగా నియమిస్తే పార్టీలు వేరేకులం అభ్యర్థిని నియమించి కులతత్వాలు రేకెత్తిస్తున్నారు. మతతత్వాన్ని ప్రవేశపెడున్నారు. ఈవిధంగా ఓటర్స్ ను కూడ యీ కులతత్వం, మతతత్వంలోకి లాగుతున్నాము. కులతత్వం ప్రాతిపదికమీద వోటువేసే పద్ధతికి మనం ఎంత వేగిరంగా స్వస్థిచెబితే, అంత తొందరగా దేశం జాగుపడుతుంది. మన కాన్స్టిట్యూషన్ కు సవరణ ఏ ఉద్దేశంతో తీసుకురాబడిందో, ఆ లక్ష్యసిద్ధికి అందరూ తుచతప్పకుండా కట్టుబడి ఉండగలరని నేను విశ్వసిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:— అధ్యక్షా, ఇంతవరకు జరిగిన ఉపన్యాసాలను బట్టి, యీ తీర్మానాన్ని గౌరవసభ్యులందరు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదిస్తున్నారనేది స్పష్టమైనది. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఆమోఘమైన ఉపన్యాసం చేశారు. వారు చెప్పిన చాలా విషయాలతో ఎవరూ విజేధించరని నేను అను కొంటున్నాను. అయితే మనం ఇక్కడ ఆలోచించవలసింది ఏమిటంటే—ఈ రాజ్యాంగ చట్టం సవరణ నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్ ఆఫ్ బృహత్తరమైన విషయానికి సంబంధించింది కాదు; దానిలో ఒక అంశానికి సంబంధించింది మాత్రమే—అని. “నేషనల్ ఇంటిగ్రేషన్” ఈ దేశంలో ఐక్యతాభావం ఎలా సృష్టించవలెను అన్న ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఉంది. నెగటివ్ లీ-నకారాత్మకంగా చూస్తే “ఈ దేశం నాది కాదు; ఈ దేశం నుండి విడిపోతాను” అనేటటువంటి ప్రవృత్తులను ఎట్లా అరికట్టా లనేది—అందులో ఒక అంశము. చాలామంది గౌరవసభ్యులు కులతత్వంగురించి, మతతత్వంగురించి, పూర్వజాతిజమ్మగురించి, క్లాస్ తత్వంగురించి (అన్ని విషయాలను కలిపి) ఇక్కడ ఉపన్యాసంచేశారు. ఆ విషయాలన్నీ ఈ బిల్లుయొక్క పర్ వూర్ లోనికి రావని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంటిగ్రేషన్ కమిటీ వారు ఎన్నో సిఫార్సులు చేశారు, యింకా చేయబోతున్నారు. ఆ కమిటీ యింకా పని చేస్తూనేవుంది. అయితే యిప్పుడు వారి యాక్టివిటీస్ కొంతవరకు సస్పెన్షన్ లో వున్నాయని అను కుంటున్నాను. నాకు తెలిసినంతవరకు they have not become *functus officio*.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య:—వారి రిపోర్టు ఎప్పుడు publish అయింది?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు:—వారు కొన్ని యింటిరిమ్ రికమెండేషన్స్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు చేశారు. ఫైనల్ రిపోర్టు యింకా రాలేదు. ఈలోగా ఎమర్జెన్సీ వచ్చింది. ఈ ఎమర్జెన్సీవల్ల మా ముందున్న సమస్యలన్ని దాదాపుగా పరిష్కారమయినట్టుగా మాకు అనిపిస్తున్నది అని వారు అన్నారు. దీనిపై further enquiries అవసరం లేదని వారు చేప్పారు. గాని, వారు finalగా మాత్రం ఏమీ చెప్పలేదు. 19వ ఆర్టికల్కు సంబంధించిన యీ అమెండు మెంట్ గూర్చి మాత్రం వారొక స్పెసిఫిక్ రికమెండేషన్ చేశారు. ఈ దేశంలో ఐశ్వర్య అనేదానిని భంగం చేస్తాననే మనిషిగాని, లేక మనుషుల సముహం గాని ఎక్కడయినా ఉన్నట్లయితే వారికి ఆ అధికారం యివ్వకూడదని వారు చెప్పారు. ఆ అధికారాలు యివ్వక పోవడమే గాకుండా, వారికి ఉన్న సామాన్య అధికారాలను ఏమేరకు అరికట్టవలసివుంటుంది అనే దానికి సంబంధించి కూడా అధికారాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిందని కూడా వారు చెప్పారు. అదే యీ అమెండుమెంట్ ద్వారా జరుగుతున్నది. మిత్రులు సి. డి. నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ— You are bringing a Constitutional amendment for a political purpose. అన్నారు. I am really constrained to say that Sri Naidu has construed National Integration has a political purpose. I beg to differ. It is a national purpose. It is not merely for a political purpose. It is political economic and cultural and it actually embraces everything, every aspect of human life. So it is not correct to say that this constitutional amendment is meant for a political purpose. The Constitution may be a basis to all other laws and that basis is the integrity of the country. When the integrity is threatened, Constitution is automatically threatened. It goes to pieces. So whatever we are doing for preserving the integrity of the country is in a way a step to uphold the principles of the Constitution. That is direct result. So it is not correct to say that there is a political motive or to say that it is directed against a particular party. That is also not the correct position although it may be that accidentally one or two parties in India are to-day agitating for cessation but whoever agitates for cessation, whether it is an individual or a party, a group of individuals, whatever it is, this amendment seeks to prevent that party or individuals or a group of individuals from carrying on those activities. That is the only intention. There is no other intention, either political or ulterior.

*Sri C. D. Naidu :—*I never said that it was for a political purpose of one party but there is little distinction between having it for a political purpose of a particular party or it is against the interests of a political party. The Anti-Cessation Bill has got a political character. It might not help or might not be in the interest of your party. There is that subtle distinction. There is a little mistake or error in the hon. Minister understanding my case. My view point is that there is no benefit or prejudice caused to the ruling party or the Congress party but this Anti-Cessation Bill is against a party or one or two political parties

in the country which are political in character. An amendment which has got a political character need not be in the constitution. The constitution is above politics. In that way it should be understood.

(శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అసలు అనుకున్న objective యీ బిల్లువలన realise అయిందా, ఇది ఒత్తుకు సంబంధించింది. అవరేజిల్ ప్రోగ్రెస్ ఓమీ లేదు. ఓత్ తీసుకున్నప్పటికి అతను తాను చెయ్యాలనుకున్నది చెయ్యవచ్చును. అలా చేసిన చానిని punish చేయాలని పెట్టే అప్పుడా objective realise అవుతుంది.

Sr P. V. Narasimha Rao :—I am coming to that. The other aspects of Sri Vavilala Copalakrishnayya cover these points but since he has started from the basis itself, I had to deal with that point first.

I have submitted that I refuse to construe national integration as a political purpose. Now he says that it is directed against one or two parties which at the moment are agitating for secession. Now I say even if a person does not take part in politics, who does not belong to any party and still for his own whimsical reasons if he wants that some part of the country should secede from India, he cannot do that according to this. There is no question of politics being imported into this. It is only the question of a particular tendency being curbed. How far we will be able to curb it is only a question which will depend on so many other circumstances. That is not the only thing that we are going to do and keep quiet on that. This is not only the basis but this is only the beginning. We are going to follow it up by certain positive measures and unless these positive measures are also taken, I am quite sure that this Constitutional amendment by itself is not going to give us the results which we are seeking.

అందులో నాకేమీ సందేహం లేదు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ హిందీ యింటికియ లీజంగూర్చి చెప్పారు. నేను వారికి వినయ పూర్వకంగా ఒక విషయం మనవి చేయదలచుకున్నాను. తెలుగు, కన్నడ, మళయాళ, మరాఠీ భాషలేవి దీనితో కంపీట్ చేయడంలేదు. ఇంగ్లీషుతో మాత్రమే హిందీ కంపీట్ చేస్తున్నది. అందువలన హిందీకి, యితర భారతీయ భాషలకి ఏ విధమైన పోటీ వుండడానికి అవకాశంలేదు. ఆ విధంగా మనం దానిని అర్థంజేసుకొనడం కూడా సరియైనవి కాదని మనవిజేస్తున్నాను. నెహ్రూ గారు ఎన్నోసార్లు చెప్పారు. "All these great languages are natural languages" అన్నారాయన. ఇది Regional language, యిది national language అనే విచక్షణ ఓమీలేదు. అన్ని భాషలూ జాతీయ భాషలే. అయితే యీ బృహత్తర దేశంలో ఒక రాష్ట్రంనుండి మరో రాష్ట్రానికి కరెస్పాన్డెన్స్ వుంటుంది గాబట్టి, దానికొరకు యింటర్ ప్రోవిన్షియల్ వ్యవహారాలకు ఒక భాష అవసరం గాబట్టి, దానికొరకు మాత్రమే తీసుకుంటున్నాముగాని, యిది ఎవరినైతినో రుద్దడంకాదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. అయితే యిందులో యింకొక విషయంకూడా వున్నది. ఆయా రాష్ట్రాలమధ్య కరెస్పాన్డెన్స్ జరుపుకొనడానికి హిందీని తప్ప మరొక భాషని తీసుకొనడానికి అవకాశం

తక్కువగా వున్నది. కనుక హిందీలో విద్యగరవడం అవసరమని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భావిస్తున్నాయి. అయితే ఎంతవరకయితే హిందీని మనం 'మనది'గా భావించమో అంతవరకు మనకు హిందీపట్ల అభిమానం కలగదు. ఎవరో అల్లాబాదులోవలే వున్నది వున్నట్లుగా కావలయునన్న కూడా ఎప్పటికీ మనం యిందులో విద్యార్థులుగానే వుంటాము. ఇంగ్లీషు కొన్నివందల సంవత్సరాలుగా వున్నా, మనమింకా విద్యార్థులుగానే వుంటున్నాము. ఏ ఆక్సుఫర్డ్ వారో, కేంబ్రిడ్జివారో, అక్కడి మహావండితులు చెప్పిన దానిని తు.చ. తప్పకుండా మన విద్యార్థులు వల్లిస్తున్నారా, లేదా అని వారి ప్రాణాలు తీయడం తప్ప మన మెంత అభివృద్ధి చేస్తున్నామనేది గమనించడం లేదు. కాని, హిందీపట్ల అలా కాదు. ఏ వుత్తరప్రదేశ్ లోనో, మరో ప్రాంతంలోనో నూట్లాడే భాషగా మనం దీనిని తీసుకొనడానికి వీలులేదు. హిందీలో 'బడే బోలీయే' అనే దానిని మనం యీనాటికే వాడుతున్నాము. ఉత్తర ప్రదేశ్ లో కూడా 48 జిల్లాలలో ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఒక్కొక్క డయలెక్ట్ వాడుతూ వుంటారు నేను కూడా హిందీలో కొంత అధ్యయనం చేశాను. దాదాపు 21 డయలెక్ట్స్ హిందీలో వున్నాయి, రేపు అన్ని రాష్ట్రాలలో హిందీ ప్రవేశపెడితే 210 డయలెక్ట్స్ అవుతాయి. ఆంధ్రలో మాట్లాడే హిందీకి, టామిల్ నాడులో మాట్లాడే హిందీకి, పంజాబులో మాట్లాడే హిందీకి డయలెక్ట్స్ అనే దృష్టితోచూస్తే చాలాభేదం వుండవచ్చు కాని భాషదృష్ట్యా చూస్తే మాత్రం యూనిటీ వుంటుంది. మనం హిందీని అభిమానంతో పరిగ్రహించి, ఆ సాహిత్యాన్నభివృద్ధికి తెచ్చినట్లయితేనే మనది అవుతుంది. అక్కడ ఎవరో హిందీ సాహిత్యాన్ని సృష్టించేవారని, పెద్దపెద్ద కవులతో, రచయితలతో వ్రాసిన పుస్తకాలు మాత్రం చదివి పరీక్షలకు కూర్చుని హిందీ వస్తుందనిపించుకొని సర్టిఫికేటు తెచ్చుకోవడం కాదు. Hindi is as much ours as it is theirs. కాబట్టి హిందీసాహిత్యాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోనే అధికారం, భాధ్యత మనపై వుంది. హిందీ యేతరప్రాంతాలవారు కొంతకాలం నోరు మూసుకొని పూరుకుంటే చాలా జాగుంటుంది. హిందీ వ్యాప్తికి జాగా మేలు చేసినవారవుతారు, ఉపకారం చేసినవారవుతారు. హిందీ ఇంపీరియలిజం అనే ఫీలింగు అరికట్టినవారవుతారు. వారుకూడ సహకరించవలసిన అవసరం వున్నది అని భివృత్తంగా అభిప్రాయపడేవారిలో నేనొకడిని. హిందీ తెలుగుతోగాని, కన్నడముతోగాని పోటీచేస్తుందని, దానిపల్ల మన భాషలకు ఊతి కలుగుతుందని అనుకోవడం సరైనదికాదని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుభాషను యీవేళ అఫిషియల్ భాషగా ప్రవేశపెట్టడానికి ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవాలో అవి తీసుకోలేదని చెప్పారు. దీనితో దానికి సంబంధంలేదు. ఈ బిల్లుకుగాని, అమెండు మెంటుకుగాని తెలుగు భాషను అఫిషియల్ భాషగా తీసుకోవడంతో సంబంధం లేదు. దానిని గురించి ఆలోచించుకోవచ్చు. బిల్లులు, రిజల్యూషన్లు తెస్తున్నారు కాదనేవారు కాదంటున్నారు. దానిని గురించి యిప్పుడు అభిప్రాయం తెలుప వలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. మనం దేనినైనా ఫీసిఫెరన్సు చెప్పి అనడానికి వీలులేదు. కులతత్వం వుంది. ఒక కులానికి రెండవ కులానికి పోటీవుంది. What is a fissiparous tendency? It is a tendency

which aims at actually balkanising the country, making bits of the country and making a part of the country secede from the rest of the country. అటువంటి దానిని మనం ఫిసిఫెరెస్ లుండ్లెస్సి అంటాముగాని యీ దేశంలో ఉన్న ఒక వ్యక్తికి యింకొక వ్యక్తికి ఉన్న తగాదాలను ఫిసిఫెరెస్ లుండ్లెస్సి అని ఎలా అంటాము? అనడానికి వీలులేదు. తగాదాలు పరోజు పవిత్రంగా పరిష్కారం అవుతాయో—అవుతాయి. కొన్ని పరిష్కారం కావేమో కూడాను. ప్రజాస్వామ్యంలో కొన్ని తగాదాలు అంతం అవుతాయని ఆశించడానికి వీలులేదు. A man not only wants something to live for, but something to die for.

He must have some thing to quarrel about. Otherwise he will start quarrelling about unhealthy things. అది కూడ అవసరమే. ఈనాడు తగాదాలు పూర్తిగా లేకుండా చేస్తామనిగాని, డెమోక్రటిక్ సెటప్ లో అది సాధ్యపడుతుందనిగాని నేను అనుకోను. ఫిసిఫెరెస్ లుండ్లెస్సి, సెసెషన్స్ లుండ్లెస్సి, సెవరేటిస్ లుండ్లెస్సి అనేవాటిని తక్కిన తగాదాల్తో వేరు చేసి, జ్యూరీ గౌండులో అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంత కంటే ఎక్కువ పాయింట్స్ లేవు. అందరూ చక్కగా అనుకూలంగా మాట్లాడి నందుకు అభినందిస్తున్నాను. దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించవలసిందని సభచారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ లుండ్లెస్సీ చైర్మన్:—ఈ రిజల్యూషన్ ను పైన డెసిషన్ యివ్వమని నాకు ఇన్ స్పెక్టివ్ ను యిచ్చారు. I would like to give a decision.....ఇదివరకు కూడ ఇటువంటి అమెంటుమెంట్స్ ఇక్కడ డిస్కస్ చేయడం జరిగింది. క్లాక్ ఆఫ్ అనేది అప్పుడు కూడ చర్చ జరగలేదు.

Now the Resolutions can be taken up.

Temporary Chairman :—The question is :

“That this House ratifies the amendments to the Constitution of India, proposed to be made by the Constitution (Fifteenth Amendment) Bill, 1963, as passed by the Houses of Parliament.”

The resolution was adopted.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya and Sri Pillalamarri Venkateswarulu pressed for a division.

The House divided :

Ayes : 86.

Noes : 87.

Neutrals : Nil.

The resolution was adopted.

Government Resolutions: 28th July, 1963. 425
re; The Constitution (Fifteenth and Sixteenth
Amendment) Bill, 1963.

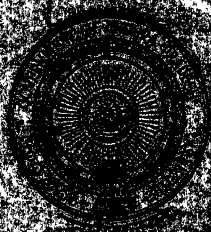
Temporary Chairman :—The question is :

“That this House ratifies the amendments to the Constitution of India, proposed to be made by the Constitution (Sixteenth Amendment) Bill, 1963 as passed by the Houses of Parliament.”-

The Resolution was adopted.

Temporary Chairman : The House stands adjourned to 9.30 a.m. on 29th July, 1963.

The House then adjourned till Half Past Nine of the Clock on Monday, the 29th July, 1963.

29th July 1963

(Monday)

11th Session 1962-63

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

...

